

6370 LØRENSKOG SK
MORTEN LILLEØREN
SOFIENBERGGT. 63 B
0563 OSLO

1866

I Norge:
B-blad i postabonnement
Til øvrige land: B.Economique

Returadresse:
Norges Sjakkforbund og
Ungdommens Sjakkforbund
Frennings vei 3, N-0588 OSLO

BL XXX 449

Savner du en sjakk-partner?

LØSNINGEN ER EN SJAKK-COMPUTER !

Med en sjakk-computer i huset har du alltid noen å spille mot, uansett tid på døgnet. Sjakk skjerper hjernen for store og små, og tester har bevist at barn som spiller sjakk oppnår bedre skoleresultater. Prøv selv!

4 in 1 Kr. 390,- (24x17x3,5cm)

- ★ Nyhet i 4 spill i en computer
- ★ SJAKK, 64 spille-nivåer
- ★ DAM, 32 spille-nivåer
- ★ TOP MIND (Mastermind) 64 nivåer
- ★ 4 PÅ RAD, 24 spille-nivåer

BRAVO Kr. 690,- (20x13,5x3,5cm)

- ★ 64 nivåer fra nybegynner til hobby- og klubb-spillere (Rating ca. 1900)
- ★ Display og klokke-funksjon
- ★ Spiller ca. 100 timer på 3 batterier
- ★ Ypperlig reise-computer!

COSMOS Kr. 990,- (23x18x2,5cm)

- ★ Reise-sjakk med display og klokke
- ★ 64 nivåer fra nybegynner til hobby- og klubb-spillere (rating ca.1950)
- ★ Samme finesser som Barracuda
- ★ Stilig kabinett med lokk

ATLAS Kr. 390,- (24x24x2cm)

- ★ 64 spille-nivåer for både barn, nybegynnere og hobby-spillere
- ★ Display med klokke-funksjon
- ★ En fin "førstegangs-computer"

ARAGON Kr. 690,- (31x25x3cm)

- ★ 64 nivåer (med klokke) for barn, nybegynnere og hobby-spillere
- ★ Tale (Engelsk) med kommentarer
- ★ En populær gaveartikkel!

BARRACUDA Kr. 990,- (31x23x3cm)

- ★ Verdens mest solgte sjakk-computer
- ★ 64 nivåer fra nybegynner til hobby- og klubb-spillere (rating ca.1950)
- ★ Display m/klokke, Garantert suksess!

ATLANTA Kr. 2690,- (34x26x2cm)

- ★ Markedets sterkeste sjakk-computer
- ★ 64 nivåer fra nybegynner til mester-spiller
- ★ 50.000 trekk teori, Elo ca. 2300
- ★ Display m/klokke og lys på alle felt

EXCLUSIVE Kr. 4990,- (40x40x5cm)

- ★ Flott møbel i valnott, med magnetiske brikker for autom. trekk-registrering
- ★ 64 spille-nivåer og mange finesser (Elo 2000)
- ★ m/Magellan-modul (Elo 2250) **Kr. 6490,-**

GAME CLOCK Kr. 590,- (19x12x8cm)

- ★ Elektronisk klokke med "alle" forskjellige tids-varianter
- ★ Kan programmeres etter ønske
- ★ Solid utførelse, Stilig design

SJAKK-programmer og PARTI-baser for PC

World Champ. Package, Shredder4/Gen.6.5/Nimzo 2000/ K.T.'s Sluttsp. Kr. 690,-	Chess Assistant 5,1, 1,15 mill. partier + Chess Tiger, Topp! Kr. 690,-
Fritz 7, Elo-rating 2600+, 1 million teori-trekk, 350.000 partier Kr. 590,-	Rebel EOC, 50 mill. teori, 1 million partier + sjakk-program Kr. 490,-
Rebel 11, 4 Forskjellige program, Elo 2600+, 20 mill.teori, 800.000 partier Kr. 590,-	Rebel-Tiger, Elo 2600, 1 million teori-trekk, 500.000 partier Kr. 390,-
ChessMaster 8000, Elo-rating 2600, 100.000 teori-trekk, 90.000 partier Kr. 490,-	Rebel Century, Elo 2600, 16 mill. teori-trekk, 300.000 partier Kr. 290,-
	Tasc Chess Tutor, Opplæring og Øving + sjakk-program Kr. 490,-

N.B! Bestilling sendes Norges Sjakkforbund, Frenningsvei 3, 0588 Oslo Tlf. 22 15 12 41 Fax 22 71 00 07

Vennligst send omgående pr. post-opkrav: (Porto-tillegg Kr. 99,-)

1 stk. .... Kr. ....

Navn ..... Postnr. ....

Adresse ..... Sted .....

Priser er inkl. moms, batt. eller transformator, og Norsk bruksanvisning for computerne.

 med
FørsteRaden

NORSK
SJAKK
BLAD

Harry Potter

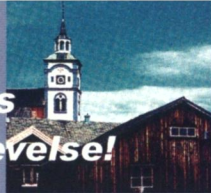

introduserer oss for
trolldomssjakk se side 24

Foto: Warner Bros.

nr. 2
2002

Gå ikke glipp av
sommerens
store opplevelse!

SJAKK-NM RØROS 2002

LANDSTURNERINGEN 6. - 13. JULI

Alt på ett Brett - fem minutters
gange fra Røros sentrum!

 Sjakkhotellet
Quality Hotel Røros

 Storstuggu - vår arena
for mesterskapet

Kontakt oss:

Sjakk-NM, Postboks 82, 7361 Røros

Telefon: 72 41 37 34

Epost: kontakt@sjakknm2002.net

Internett: www.sjakknm2002.net

Quality Hotel Røros

Arbeidets Rett

• avisa for fjellregionen •

SJAKK-NM ER I RUTE!

Interessen for årets Landsturnering er stor. Vår intensjon er at mesterskapet skal bli en helt spesiell opplevelse og en begivenhet for hele familien. Det ser den ut til å bli - Røros er et sted med unike muligheter for kultur- og naturopplevelser.

Velkommen til Røros i juli!

BLI MED PÅ SJAKKLEIR!

Sjakkleiren er et tilbud til ungdom under 15 år. USF har ansvaret for den sjakklige delen, og her vil det bli gode muligheter for å forbedre sine sjakkferdigheter.

I tillegg legger vi opp til et spennende aktivitetstilbud utenom sjakken. Du kan melde deg på over internett, og hele uka koster 1850,- kr inkl. startkontingent for NM.

WWW.SJAKKNM2002.NET

Overnatting, spilleprogram og all annen informasjon finner du i vårt vedlegg til Sjakkbladet nr.1 2002, eller på våre hjemmesider.

Vær rask med å bestille overnatting, det plass til alle på Røros, men de beste og mest sentrale tilbudene går fort unna.

➔ **Meld deg på over nett - eller gjennom din lokale klubb.** Påmeldingsfrist for sjakkleir og Landsturnering er 1. juni. Etter dette blir det et pristillegg på 10%.

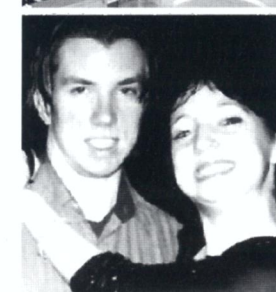
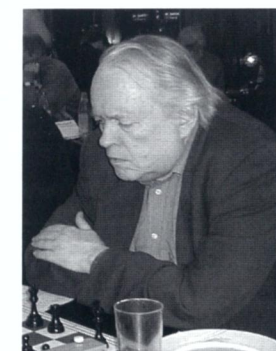
NB! Alle jenter/damer deltar gratis!

NORSK
SJAKK
BLAD

Nr. 2 • 2002 • årg 68

Innhold

Gromgod jakt sesong for Leif Erlend	4
Seriesjakk: Dobbelkseier til Bergens	7
Seriesjakk: En østlandsserieekstase	9
Seriesjakk: Midtnorgesserien og nordnorsk lagfinale	15
Eliteserie eller... (kommentar)	17
Ei kjensle av snø	18
Et halvt århundre med sjakk	21
Harry Potter - verdens mest berømte sjakkspiller	24
Laid-back sjakk	26
Verden	27
Leffis lille lure, Leserbreve og Du trekker	28
Det åpne NM	30
Fra land og strand	31
NGP (sammenlagt og resultater)	32
Turneringskalender og Presidenten har ordet	33
Turneringsinfo og -annonser	34
Nytt fra NSF	38

NORSK
SJAKK
BLAD

www.sjakk.no

Redaktør: Victor Hansen
Frennings vei 3, 0588 Oslo
Telefon 22 22 44 71p, 957 99 891m,
e-post victorh@online.no

Medarbeidere i nr. 2:
Ivar Bern, Jan Sigmund Berglund,
Stellan Brynne, Leif Erlend Johansen
og Helge A. Nordahl m.fl.

Trykk: Allservice AS, Stavanger

Norsk Sjakkblad er medlemsblad for Norges Sjakkforbund. Synspunkter som framføres i bladet er ikke nødvendigvis i samsvar med sjakkforbundets offisielle mening.

Årsabonnement for ikke-medlemmer koster innenlands kr 310. Norden og verden for øvrig kr 330 (ikke inkl. luftposttillegg).

Obs! Ved abonnementsbestillinger, adresseendringer m.m. - henvendelse til:

Norges Sjakkforbund
Frennings vei 3, 0588 Oslo
Telefon 22 15 12 41, telefaks 22 71 00 07,
e-post sjakkfor@online.no
Generalsekretær: Bjarke Kristensen

Annonspriser 2002:

Alminnelig side (svart-hvitt): helside kr 3000, halvside kr 1800, kvartside kr 1000

2. og 3. omslagsside (farger): helside kr 3600, halvside kr 2400

4. omslagsside (farger): helside kr 4000.

50% rabatt på turneringsannonser!

Spesialpris for turneringer i Norges Grand Prix: helside kr 1100, halvside kr 600, kvartside kr 350

Videre utgivelsesplan:

Stoff til nr. 3 (juni) må være redaktøren i hende innen fredag 1. juni. Bladet kan ventes i postkassen i slutten av juni.

Stoff til nr. 4 (august) har deadline 26. juli.

Gromgod JAKTSESONG

Leif Erlend Johannessen har hatt sitt livs sjakkvår. Globetrotteren har inkludert steder som Bangladesh og Bermuda på reisekartet og GM-napp i Oslo i januar ble fulgt opp av nytt napp i Bermuda Open. Ratingmessig nærmer han seg 2500-merket med stormskritt. Det avgjørende nappet var innen rekkevidde i Linares, men glapp i det siste sluttspillet. Likevel er Norges femte stormester rett rundt hjørnet, mener ekspertene.

- Du har tatt to GM-napp. Var opplevelsen av å ta de to nappene forskjellig?

- Å ta nappet i Oslo, var veldig viktig for meg rent mentalt. Etter NM i Asker i 2000, hadde jeg ikke vært i nærheten av å prestere på GM-styrke og slikt kan i lengden naturligvis være frustrerende og skape negative tanker. Du føler at du gjør alt det riktige, men får ikke uttelling. Når jeg så endelig fikk hull på byllen i Oslo og dermed fikk bevist (først og fremst overfor meg selv) at jeg var mer enn bare en avdanket IM, kunne jeg slappe av og dra til Bermuda med senkede skuldre. At jeg så tok en ny norm der, er for så vidt ganske naturlig. Jeg kunne spille helt uten press siden jeg allerede hadde tatt GM-nappet i Oslo.

- Ble du skuffa da du ikke tok napp i Open Anibal?

- At jeg ikke tok napp i Linares, var umiddelbart etter turnering litt irriterende. En seier i siste runde ville etter all sannsynlighet ha

blitt akseptert som en fullverdig norm og med bonde over og klar fordel i sluttspillet mot Bruzon, burde jeg klart å cruise det i land. Men med FIDEs nye betenkningstid, er termen "teknisk vunnet" tydeligvis bare av teoretisk betydning og slik det var endte det med at jeg på evig tidsnød-stadiet overså noe taktisk

Foto: Elisabeth Pähtz

Suksess på alle fronter for Leif Erlend Johannessen, her sammen med Elisabeth Pähtz

og måtte kjempe som en helt bare for å berge remisene. ... Men jeg deppa ikke for mye. Denne "jakten på napp", tiltaler meg egentlig litt og man skal jo ikke få GM-tittelen for lett heller.

- Klarer du å motivere deg til hvert sjakkparti når du har spilt så mye som du har gjort i år?

- Å motivere seg til å spille et parti sjakk, har egentlig aldri vært noe reelt problem for meg. Simen Agdestein har sagt flere ganger at det virker som jeg er en såkalt "ekte sjakkspiller", med en genuin pa-

sjon for spillet og det er nok mye sant i det. Riktignok kan det være regnværsdager, hvor negative tanker sniker seg inn og det kan være vanskelig å finne spillelysten – som for eksempel ved lag-NM finalen i fjor der jeg startet med ½ av 3 – men generelt synes jeg det er moro å spille sjakk, enten det dreier seg om Modum GP (som for øvrig er en veldig fin turnering!) eller et avgjørende sisterunde-parti på Bermuda.

- Du kan vel ikke gjøre noe annet ved siden av sjakken dette halvåret, så mange turneringer som du spiller?

- Jeg studerer kriminologi (grunnfag)

ved UiO. Faget virker utrolig spennende, men av naturlige årsaker har jeg ikke hatt anledning til å virkelig fordype meg i stoffet ennå. Eksamen er imidlertid ikke før i desember, så til høsten vil nok sjakken måtte vike litt i bakgrunnen til fordel for studiene. Jeg regner med at jeg bare vil spille én turnering i høst, nemlig OL - det vil si hvis jeg blir tatt ut og NSF finner det økonomisk forsvarlig. Men fra januar 2003, planlegger jeg - som de fleste andre sjakkspillere! - å satse for fullt på jusstudiet.

Kriminologi kan således bli et nyttig supplement, for å få en litt mer "romslig" betraktningmåte enn den til tider noe snevre og rigide jussen.

- Hvordan har du jobbet med sjakk i det siste? Hvor mye?

- Jeg har ikke jobbet noe spesielt mer med sjakk det siste halvåret enn tidligere. Personlig tror jeg at det å arbeide jevnt og trutt, er veien å gå - og dette gjelder alle ting i livet man ønsker å mestre; det være seg studier, skole eller sjakk. "Skippertaksmentaliteten" er en snarvei som etter min mening ikke kan bære frukter (selv om jeg sitter litt i glasshus her, i hvert fall når det gjelder skolearbeid). Det er heller ikke hovedsakelig kvantiteten i sjakktreningen som teller, men snarere kvaliteten. Er du seriøs og ønsker å forbedre deg som sjakkspiller, er to timer daglig mer enn nok. Men det som er viktig her, er at du virkelig trener sjakk i disse to timene. Skru av mobiltelefonen, glem alt om "babes" og andre distraksjonsmomenter for en stakkert stund, skru gjerne musikken på for full guffe og la det kun være deg, brikene og brettet som eksisterer i hele verden. Dette er viktig. Når det gjelder måter å trene sjakk på, er det kun fantasien som setter begrensinger. Personlig har jeg tro på den respekterte, svenske sjakktreneren Jesper Halls teorier på dette feltet. Ifølge ham burde analyse av egne partier og kombinasjonsterping ("tactics") utgjøre fundamentet i sjakk-

treningen, og all annen form for trening - som typestillinger, åpningsteori, sluttspill, lynsjakk/ICC, blindesjakk etc. - springe ut herfra. For de som ønsker å sette seg grundigere inn i disse ideene, kan jeg anbefale hans glimrende bok "Träna schack".

- Er målet ditt å få det tredje nappet i Bangladesh? Føler du at sjakk-Norge forventer at du snart blir vår neste GM?

- Jeg tenker ikke så mye på hva "sjakk-Norge" eventuelt måtte forvente av meg.

Jeg vet at jeg er i en privilegert stilling for tiden, lever et avslappet liv på Universitetet og kan reise rundt i verden og drive med det jeg har aller mest lyst til. Er det én ting jeg ikke ønsker, så er det å ødelegge denne tiden ved å legge for mye press på meg selv, eller ved å tenke på hva andre forventer av meg. Kanskje blir jeg GM i Bangladesh. Jeg er overbevist om at jeg har evnen til å greie det. Men jeg vet også at det langtfra vil bli lett, og hvis jeg mislykkes så er det ikke "end of the world" for det. Jeg vil uansett kunne se tilbake på en opplevelse for livet og det vil komme andre sjanser til å nappe senere.

GM A - Bermuda

21. - 30. januar

1. Leif Erlend Johannessen, OSS	6/9
2. Hikaru Nakamura, USA	6
3. Giovanni P. Vescovi, Brasil	6
4. Bartłomiej Macieja, Polen	5
5. Alexandre Lesiege, Canada	5
6. Bartosz Socko, Polen	4½
7. Bojan Vuckovic, Jugoslavia	4
8. Sipke Ernst, Nederland	3½
9. Irina Krush, USA	3
10. Florian Handke, Tyskland	2

IX Open Anibal

1. - 10. mars

1. Pengxiang Zhang, Kina	8/10
2. Robert Kempinski, Polen	7½
3. Ivan Cheparinov, Bulgaria	7½
17. Leif Erlend Johannessen, OSS	6½

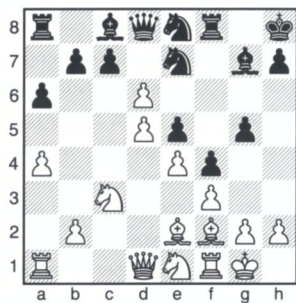
Leif E. Johannessen
Bartosz Socko
Kongeindisk, E98

Turneringen på Bermuda i januar, som jeg etter sigende fikk invitasjon til blant annet på bakgrunn av en overbevisende innsats på Bermuda-festen(!) i Istanbul-OL 2000 (hvor forøvrig også Frode Elness var i godt slag), er nok blant de beste sjakklike opplevelsene mine noensinne. Tjue spillere - hovedsaklig fra Europa og USA - i alderen 16 til 26 år, innlosjert på et luksushotell i vakre omgivelser på en eksotisk tropeøy noen mil nord for Bahamas.... Et solid utgangspunkt, utvilsomt, og når de andre deltakerne viser seg å være joviale, morsomme folk alle som én og arrangøren sågar har besørget et par feminine innslag i Irina Krush og sjarmtrollen Elisabeth Pähtz; ja, da ligger alt til rette for.... å score sin andre GM-norm på to uker! Dette nappet var også av en mer overbevisende art enn i Oslo, hvor jeg i følge en nær sjakkbekjent "hadde ålreit grise-flaks!", en påstand jeg ikke klarte å argumentere mot! Det skal dog legges til at med den betenkningstida vi spilte med i Oslo — FIDEs offisielle - vil det alltid bli et visst "lotto-preg" over partiene.

Under følger det avgjørende sisterunde-partiet fra Bermuda, hvor jeg med seier ville sikre meg førsteplass i turneringen, GM-napp og rundt 20.000 kroner i premiepenger. Jeg prøvde å ikke la meg stresse av dette, men i stedet anta en holdning jeg vet Sverre Heim vil sette pris på: "Come on, punk: Make my day!"

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Lg7 4.e4 d6 5.Sf3 0-0 6.Le2 e5 7.0-0 Sc6 8.d5 Se7 9.Se1 Se8 Oops! Der forsvant det meste av min prepp. Jeg var 100% sikker på at han ville gå for 9...Sd7, men jeg deppa ikke for mye. Det var jo en grunn til at jeg hadde konsentrert meg om Sd7 i mine forberedelser; jeg tror

nemlig det er svarts klart beste fortsettelse! 10.Le3 f5 11.f3 f4 12.Lf2 g5 13.c5 Kh8! 14.a4 a6 For å frarøve hvit muligheten Sc3-b5 etter slaget på d6. 15.cxd6

15...Sxd6 Dette er poenget med 9...Se8. I motsetning til de vanlige systemene (hvor det er full pupp fremad på hver sin side umiddelbart!), tar svart først en del sikkerhetshensyn på dronningfløyen for å stagge hvits offensiv der. Men prisen for dette er at han vil få problemer med å forsere gjennom det tematiske g5-g4, da springeren på d6 innehar en utelukkende defensiv rolle. Resultatet er at tempoet i partiet skrur ned noen hakk og vi får en mer «posisjonell» fase de neste trekkene. Legg merke til at 15...cxd6 er en mikks av planer, som ikke kan anbefales. Hvit spiller 16.a5 fulgt av Sa4-b6 med klar fordel. 16.Sd3 Veldig naturlig. Springeren vil føle seg komfortabel på c5 og trusselen om et eventuelt innhopp til e6 vil komme til å ri svart som en mare i lang tid framover. 16...h5 17.Sc5 Tf6 18.Tc1 Tg6 19.b4! Da jeg viste dette partiet til GM Alexander Baburin (på NTGs treningssamling i februar), foreslo han 19.Db3 i stedet. Jeg likte ikke å vise mine kort så tidlig — etter dronningtrekket spiller jeg kun på Se6 — men det er ting som tyder på at det var en vel så god plan. 19...g4? En overreaksjon i den kritiske stillingen. Han trodde han var i tidsnød når det gjaldt å skape motspill på kongefløyen, men

IM-jakt for Torstein

En kanon avslutning sikret Torstein Bae IM-napp i GM-turneringen i Oslo i januar. Etter tre runder ventet de fleste en fiasko-turnering fra 23-åringen fra 1911. Men Torstein er ikke kjent som kronisk ustabil for ingenting, og vendte et usselt halvpoeng i første tredelen til fem seire og remis mot GM Kogan. Siste runde mot finske Agopov var spilt på forhånd, og med seier mot Andreas Moen i åttende runde sikret Bae sitt andre IM-napp. I tillegg må han klare ratingkravet på 2400.

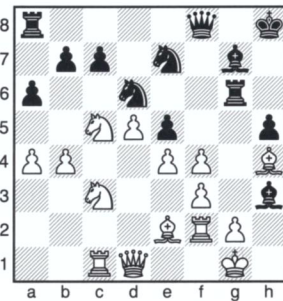
Foto: Blarke Kristensen

OSS GM-turnering

13. - 20. januar

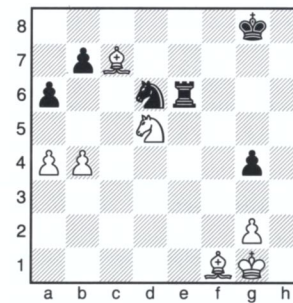
1. IM Leif E. Johannessen, OSS	2429	+03+07+06	+08+05	+02+10+04+09	7				
2. GM Vadim Milov, Sveits	2595	+10=04+09-03	+07-01	+08+05+06	6½				
3. FM Torstein Bae, 1911	2318	-01=08-05	+02+10=04+09+06+07		6				
4. GM Arthur Kogan, Israel	2568	=05=02+10+06+09=03=07-01	=08		5½				
5. Atle Grønn, ASKO	2370	=04-09	+03=07+01=08=06-02	=10	4½				
6. Andreas Moen, OSS	2265	-07	+10+01-04	=08+09=05-03	-02	4			
7. IM Mikhail Agopov, Finland	2400	+06-01	=08=05-02	-10	=04+09-03	3½			
8. Kristian Trygstad, OSS	2313	-09	=03=07-01	=06=05-02	=10=04	3			
9. Bjørn Erik Glenne, Nordstrand	2235	+08+05-02	+10-04	-06	-03	-07	-01	3	
10. GM Heikki Westerinen, Finl.	2412	-02	-06	-04	-09	-03	+07-01	=08=05	2

uansett kan du ikke sette deg ut over sjakkens iboende lover på denne måten. Dette støtet måtte forberedes, med 19...Dg8 (men ikke 19...Lf6? 20.Se6!). En plausibel fortsettelse er 20.b5 a5 (svart må forsøke å holde flest mulig linjer lukket) 21.Se6!? Lxe6 22.dxe6 Dxe6 23.Sd5 Sxd5 24.exd5 (24.Dxd5!?) 24...Df7 25.b6 cxb6 26.Lxb6 og jeg foretrekker hvit, selv om svart absolutt er med på notene. 20.Lh4 Om hvit kan "plombe" på denne måten, er det generelt et dårlig tegn for svart. 20...g3 21.hxg3! Dette var et temmelig vanskelig trekk å gjøre rent psykologisk. Det er nemlig en sjeldenhet at hvit begynner aktivt spill på kongefløyen i Kongeindisk - dette er svarts domene! - men variantteknisk virket det sterkt og til slutt klarte jeg å overkomme alle mentale blokker! 21...Df8 Poenget med mitt 21.trekk vises i varianten 21...fxg3 22.f4!, da svart blir overkjørt på.... kongefløyen! 22.gxf4 Lh3 23.Tf2

23...Dxf4 Jeg hadde såvidt streifet innom denne muligheten da jeg regnet på mitt 21. trekk, men forkastet offeret på generelt grunnlag. Her ble jeg dog litt nervøs for at jeg hadde oversett noe, men jeg har uansett intet valg og klasket kjapt på e7.... hvoretter han gikk i boks i 40 minutter! (23...exf4 var i stedet en fallitterklæring og hvit har soleklar fordel etter 24.Se6! Lxe6 25.dxe6 Txe6 27.Sd5 osv). 24.Lxe7 Lh6 Under partiet trodde jeg 24...Lxg2 25.Txg2 Txg2 26.Kxg2 Tg8 var mer truende, men Fritz bare ler av svarts angrep: 27.Se6! Lh6 (eller 27...Lf6 28.Kf1) 28.Kh1 Dg3 29.Lf6 Kh7 30.Dg1! med vinnende fordel hvit i alle varianter. 25.Sd3 Dg3

26.Lf1 Le3 27.Se2 Socko hadde ikke oversett denne andre springerretretten, men snarere undervurdert den. Hvit er utenfor matffare. 27...Lxf2 På 27...Dxf3 har jeg et bekvemt valg mellom 28.Sef4!? og 28.Kh2!. 28.Sxf2 Dxf3 29.Sxh3 Dxh3 30.Lf6 Kg8 31.Tc3 Dg4 32.Tg3 Det mest presise, spesielt ut fra en praktisk synsvinkel. Vi hadde nemlig begynnende tidsnød begge to og partitrekket forkler stillingen veldig, noe som gagnar meg. 32.Lxe5!? vinner nok også, men kan fort gi ham litt motspill. 32...Dxe4 33.Sc3 Df5 34.Df3 Tg4 Eller 34...Dxf3 35.Txg6 f4 36.gxf3 Kxg6 37.Lxe5, med en ikke alt for komplisert etappe igjen for hvit. 35.Dxf5 Sxf5 36.Txg4 hxg4 37.Lxe5 Te8 38.Lxc7 Te3 39.d6 Igen en god, praktisk beslutning i tidsnøden. Jeg gir fribonden for å få d5-feltet for springeren og dermed harmoni i rekkene. Fritz gir naturligvis 39.Se2, men dette er et inhumant trekk! 39...Sxd6 Ikke 39...Txc3 40.d7. 40.Sd5 Te6

Her var jeg usansynlig lettet. Med fornyet tid, blir resten av partiet egentlig bare en sjarmøretappe: 41.Sf4 Tf6 42.g3 Sf7 43.Lg2 b5 44.a5 Sd6 45.Ld5 Kh7 46.Ld8 Tf5 47.Le7 Se8 47...Sc8 48.Lc5 og springeren er dødsdømt. 48.Le4 Kh6 49.Lxf5 Sf6 Dette spilte han med et stort glis; Socko er en morsom kar! Nå fristet ikke 50.Lxf6 noe spesielt... 50.Lf8 oppgitt 1-0

• VH/HAN

Partikomentarar: LEJ

Dobbeltseier til Bergens

Foto: Tom Eriksen

SERIE SJAKK

Bergens (til høyre) møter Førde.

Vestlandsseriens avdeling Nord ble denne sesongen en enda mindre spennende begivenhet enn vanlig. Vanligvis pleier serien å koke ned til en finale i siste runde mellom Bergens 1 og SK 96, som SK96 må vinne på grunn av færre individuelle poeng. I år ble oppgaven ganske uoverkommelig pga tap for BS2 i 4. runde. SK 96 ble dermed avhengige av å slå BS1 hele 4½-1½ for knipe seieren. Det endte med tap med de samme sifrene.

Daniel Hersvik fikk denne sesongen gleden av å innta 2. bordet bak Fyllingen. Han henviste dermed sin gamle trener (undertegnede) til 4. bord. Daniel løste sine oppgaver bra og tok 4 poeng av 5, samme score som Eirik Gullaksen på 3. bord. Toppscorer ble Roy Fyllingen med 4 av 4.

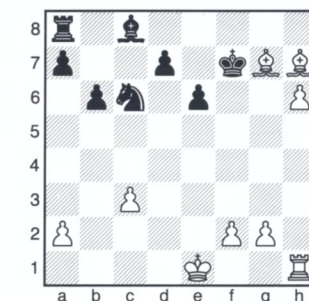
Daniel Hersvik (2303)

Foad Hammoudeh (1967)

Siciliansk, B40

1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 Lb4?! 6.e5 Da5? Den "kritiske" varianten i denne åpningen er trolig kvalitetsofferet 6...Sd5 7.Dg4 0-0 8.Lh6 g6 9.Lxf8 Dxf8 10.Dg3, men sort har ikke tilstrekkelig kompensasjon. 7.exf6 Lxc3 8.bxc3 Dxc3 9.Dd2! Dxa1 10.fxg7 Tg8 11.c3 Db1 taper dronning etter 12.Sb3 Db1 13.Ld3 12.Ld3 Db6 13.Dg5 Dd8 Alt taper. Etter 13...h6 er 14.Dg3 det enkleste. 14.Dxd8 Kxd8 15.Lg5 f6 15...Kc7 16.Lf6 er like håpløst. 16.Lxf6 Ke8 17.Sb5 Kf7 18.Le5 Sc6

19.Sd6 Ke7 20.Lxh7 Txg7 21.Lxg7 Kxd6 22.h4 Ikke lett å stoppe denne karen nei. 22...b6 23.h5 Ke7 24.h6 Kf7

25.Lg8! 1-0

For øvrig åpnet Bergens Schakklubb en spennende ny filial på østlandet denne sesongen. Østlandsseriens 3.divisjon avd. B ble nemlig vunnet av Bergens 4 etter 7 strake seire. Med toppet lag er oppstillingen 1. Trond Gabrielsen, 2. FM Stig Gabrielsen 3. Stein Arild Aarland og 4. Eilif Skodvin.

Vestlandsserien

1. divisjon nord

1. runde

Bergens I - Bergens II	5-1
Fyllingen-Karlsen	1-0
D. Hersvik-Fammoudeh	1-0
Gullaksen-A. Hersvik	½
Bern-Polo	1-0
Budraitis-Dalheim	1-0
S. Larsen-Eikeland	½
Førde - Nordnes	0-0

2. runde

Nordnes - Bergens II	1-5
Holder-Karlsen	0-1
Hauge-A. Hersvik	0-1
Salomonsen-Dalheim	0-1
T. Pedersen-Normann	0-1
Agustsson-Eikeland	1-0
Dery-Klausen	0-1

Sotra - Bergens I	0-6
Vårdal-Fyllingen	0-1
Woldseth-D. Hersvik	0-1
Nordanger-Gullaksen	0-1
Brattetveit-Bern	0-1
Garmannslund-Mork	0-1
Alikhani-S. Larsen	0-1
Førde - SK 96	1½-4½
Hjertenes-Manne	½
Hoti-Kvamme	0-1
Nestande-N.-E. Moe-Nilssen	0-1
Mossestad-Hvide	½
Grendal-T. Brekke	½
Berstad-E. Moe-Nilssen	0-1
3. runde	
Bergens II - Sotra	4½-1½
Karlsen-Vårdal	½
Hammoudeh-Woldseth	½
A. Hersvik-Nordanger	½
Dalheim-Brattetveit	1-0
Normann-Eriksen	1-0
Stensholt-Garmannslund	1-0
Bergens - Førde	4-2
Fyllingen-Hjertenes	1-0
D. Hersvik-O. Nordahl	0-1
Gullaksen-Hoti	1-0
Bern-Nestande	1-0
Mork-Mossestad	½
S. Larsen-Grendahl	½
SK 96 - Nordnes	5-1
Kvamme-Holder	½
Sævaeid-Kjenner	1-0
N.-E. Moe-Nilssen-Hauge	1-0
H. M. Eikseth-Salomonsen	½
Hilton-Dery	1-0
K. Hersvik-Walkover	1-0
4. runde	
Sotra - Førde	2½-3½
Vårdal-Hjertenes	0-1
Woldseth-O. Nordahl	1-0
Nordanger-Hoti	½
Brattetveit-Nestande	1-0
Eriksen-Mossestad	0-1
Garmannslund-Grendal	0-1
Bergens I - Nordnes	3½-2½
D. Hersvik-Holder	1-0
Gullaksen-Kjenner	1-0
Mork-Hauge	½
Borchgrevink-Salomonsen	0-1
Larsen-T. Pedersen	1-0
Eikeland-Dery	0-1
Bergens II - SK 96	3½-2½
Karlsen-Manne	1-0
Hammoudeh-Kvamme	½
A. Hersvik-N.-E. Moe-Nilssen	½
Dalheim-Hvide	1-0
Normann-H. M. Eikseth	½
Hanevik-K. Hersvik	0-1
5. runde	
Nordnes - Sotra	3½-2½
Holder-Vårdal	0-1
Hauge-Woldseth	1-0
Salomonsen-Nordanger	0-1
T. Pedersen-M. Madsen	1-0
Agustsson-Brattetveit	½
Dery-Eriksen	1-0
Førde - Bergens II	3-3
Hjertenes-Karlsen	½
Hoti-A. Hersvik	0-1
Nestande-Normann	1-0
Mossestad-T. K. Larsen	0-1
Stuhaug-Strand	½
Berstad-Walkover	1-0

SK 96 - Bergens I	1½-4½
Manne-Fyllingen	0-1
Kvamme-D. Hersvik	0-1
T. Brekke-Gullaksen	½
Kvamme-Bern	1-0
Hilton-Mork	0-1
K. Hersvik-Budraitis	0-1

Bergens I	5 0 0	23	10
Bergens II	3 1 1	17	7
SK 96	3 0 2	17	6
Førde	1 1 3	10	3
Nordnes	1 0 4	8	2
Sotra	0 0 5	9	0

1. divisjon sør

1. runde	
Randaberg II - Randaberg I	2-0
Bråstein-Egeli	0-1
Rørsgaard-P. Fossan	0-0
Sande-Lauvsnes	0-1
Bru-Brekken	0-1
Boger-Haugen	1-0
Hagen-O. Harestad	0-1
Hauge - Stavanger	3½-2½
E. Hagesæther-Ellingsen	1-0
A. Hagesæther-Tessem	1-0
Stava-Renault	0-1
Levang-Folkvord	0-1
Kloster-Stensland	1-0
Selle-Lima	½

2. runde

Stavanger - Randaberg I	1½-4½
Tessem-Paulsen	1-0
Renault-H. Harestad	0-1
Folkvord-Gundersen	0-1
Blikra-Bråstein	½
Monsen-Rørsgaard	0-1
Lima-Sande	0-1
Randaberg I - Hauge	4-2
E. Fossan-Skytte	½
P. Fossan-P. V. Hagesæther	½
Michelsen-Snarheim	1-0
T. G. Harestad-Hagesæther	½
Brekken-A. Hagesæther	½
Vestly-T. Hagesæther	1-0

3. runde

Stavanger - Randaberg I	2½-3½
Tessem-Michelsen	0-1
Renault-T. G. Harestad	1-0
Folkvord-Brekken	½
Hjørnevik-Vestly	½
Hinman-Paulsen	0-1
Wiggen-Sande	½
Hauge - Randaberg II	4½-1½
Skytte-H. Harestad	1-0
P. V. Hagesæther	1-0
Snarheim-Bråstein	½
H. Hagesæther-Storhaug	1-0
A. Hagesæther-Rørsgaard	0-1
T. Hagesæther-Aanestad	1-0

Randaberg I	3 0 0	11½	6
Hauge	2 0 1	10	4
Randaberg II	1 0 2	8	2
Stavanger	0 0 3	6½	0

NBI i det Sjakkbladet går i trykken er tabellsituasjonen ikke avklart. Både Randaberg I, Hauge og Stavanger har benyttet seg av spillere ulovlig og vil trolig bli fratrukket poeng. For oppdatert informasjon henvises til internettsidene home.online.no/~eirikgu/bs.htm

2. divisjon nord

1. runde	
Masfjorden I - Masfjorden II	5-0
Førde I - Nordnes II	4-1
Bergens III - Fana	2½-2½
Voss - Sotra II	3½-1½
2. runde	
Masfjorden I - Førde II	4½-½
Nordnes II - Bergens III	0-5
Fana - Voss	4-1
Masfjorden II - Sotra II	3½-1½
3. runde	
Bergens III - Masfjorden I	2-3
Førde II - Masfjorden II	4-1
Voss - Nordnes II	3½-1½
Sotra II - Fana	1-4
4. runde	
Masfjorden I - Voss	4-1
Førde II - Bergens III	1½-3½
Nordnes II - Sotra II	1½-3½
Masfjorden II - Fana	0-5
5. runde	
Sotra II - Masfjorden I	1-4
Voss - Førde II	3-2
Bergens III - Masfjorden II	5-0
Fana - Nordnes II	4-1
6. runde	
Masfjorden I - Fana	1½-3½
Førde II - Sotra II	2-3
Bergens III - Voss	4-1
Masfjorden II - Nordnes II	½-4½
7. runde	
Nordnes II - Masfjorden I	1-4
Fana - Førde II	5-0
Sotra II - Bergens III	5-0
Voss - Masfjorden II	5-0

Fana	6 1 1	28	13
Masfjorden I	6 0 1	26	12
Bergens III	5 1 1	27	11
Voss	4 0 3	18	8
Førde II	2 0 5	14	4
Sotra II	2 0 5	11½	4
Nordnes II	1 0 6	10½	2
Masfjorden II	1 0 6	5	2

Hva er hvor?

Det er masser av seriesjakkstoff tilgjengelig på Internett, men informasjonen ligger usystematisk spredt rundt. Her er de viktigste lenkene:

Alle resultater og tabeller:
www.ifi.uio.no/~runed/seriesjakk.html

Partier fra Østlandsseriens 1. divisjon:
www.sjakk.no (klikk for Seriesjakken)

Partier fra Vestlandsseriens 1. divisjon:
home.online.no/~eirikgu/vs01-02.htm

Lahlums lagsjakk-sider:
home.online.no/~eirikgu/lahlums_lagsjakk2001.htm

Lag-NM-finalen 2002:
<http://home.online.no/~eirikgu/lagnm2002/>

EN ØSTLANDSSERIEEKSTRASE

Det har vært spennende ØS-avslutninger før, men noen gang som denne? Da de seks tilmålte timene skal avgjøres på nær 15 minutter, har Bruce Diesen og Silje Bjerke lenge vært de siste i aksjon, mens de fortsatt sjonglerer med vitale tabellplasser for tre topplag.

av Trond Solem

Før det hadde ASKO 1 blitt seriemester med ett individuelt poengs margin tross tap i siste runde, blant annet takket være 1911s ene partiseier mot OSS.

Og dagen før hadde svært finalesultne Nordstrand falt i bakholdet til Follas 5-manns-gerilja, som dermed overtok allerede opphetet finalestrid.

Men la oss ikke kaste oss rett i grøten, kom tilbake januar og runde 4: En glimrende runde for eliteserietilhengere: Tre ganger topp mot bunn, og kalasifrene lyver ikke: Forskjellene og antall uinteressante oppgjør (med henhold til lagpoeng) er økt. For øvrig holder et sultent Nordstrand et langt fra toppet OSS til uavgjort.

Fra runde 5 er det forskutte toppoppgjøret ASKO 1-OSS omtalt i NSB nr.1. Verdt å merke seg for øvrig er at Porsgrunn ikke viser seg like effektive som de andre seriehæiene: Bare 3½-2½ mot 1911 varsler ikke om toppform.

Over til februar og runde 6, der det livnar litt i lundar for Porsgrunn, som slår Tempo med solide 4½-1½ Follo gjør for alvor bunnlag av seg, mens Nordstrand fremdeles er et topplag etter at dusjen slo over på kaldt: 2½ mot Asker er bare en middels nedtur etter en strålende serie så langt. Topplagene fortsetter å gjøre grundig rent mot det nedre sjiktet; det er blitt en ensformig melodi med sifre over 4½. Hvor er du, David med slyngen?

Foto: Trond Solem

Hvordan kunne det skje? Carl Peter Kirkebo, Follo (ytterst til v.) betrakter analysen etter sin overraskende seier, mens Bjørn Erik Glenne (sittende) og resten av Nordstrand (og et par til) spør seg hva som skjedde.

Så, i runde 7 er det to tendenser som forsterker seg: Nordstrands positive og Porsgrunns negative. OSS og ASKO bøtter inn en ny haug med individuelle poeng, og de to nyopprykkede står nesten ribbet tilbake. Follo overrasker igjen negativt mot en tidligere "fast kunde": 1½-4½ for Tempo med et sjeldent fullt lag er illevarslende.

Sjakk handler ikke bare om å vinne - like mye om å tape. I Drammen 10. februar overrakte fjorårets mobbeoffer på 1. bord - Tempos Torbjørn Ringdal Hansen - tornekronen til årets mest rundjulte på samme nivå.

Trond Solem, Follo (2167)

Torbjørn R. Hansen, Tempo (2319)

Nimzo-indisk, E20

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.f3 d5 5.a3 Le7 6.cxd5 exd5 7.e4 0-0!? 8.e5 Sh5?!? Frister med en offiser til lunsj. Jeg skjønnte ikke stort av det og tenkte: «Let's call the bluff!» 9.g4 Lh4† 10.Ke2 c5!? 11.Le3? Inntil hesten på h5 er slukt trenger svart heller ikke noen kompensasjon for den. Trekket var et forsøk på å «safe» litt først.

11...cxd4 12.Dxd4 Sc6! 13.Dxd5 Le6

Plutselig ble jeg litt ille til mote ved å gjane på feltet c4. 14.Dxd8 Taxd8?! 15.Lc5! Lc4† 16.Ke3 Lg5† 17.Ke4?? Både 17.f4 og 17.Kf2 kan gi et langt liv. Men nå bærer det rett i en veldig sort gryte.

17...Sf6†! 18.exf6 Eller Kf5 h6! 18...Tfe8† 19.Le7 Td4† 20.Kf5 h6 0-1

Ord blir for fattige til å beskrive Solems geniale Ke4. Men Hansens dristige, ja, ofte vanvittige innfall er i hvert fall verdt oppmerksomhet. Her er en fargeklatt og et positivt uromoment i norsk toppsjakk. Og så ble det faktisk veldig anstendige 4½/9 på 1.bordet i år...

8. runde

Før denne runden var ikke stort annet sikkert enn at Akademisk I (13 poeng) i realiteten var klare for finalen. For Asker (12) stod to av de andre toppene på menyen, mens OSS (11) og Nordstrand (11) hadde hvert sitt uforutsigbare toppoppgjør å grunne på. Porsgrunn (9) var avhengig av et kvalifisert mirakel, skulle finale-laubær drysse nok en gang.

Så da Follo med et 5-mannslag og 1. reserve på 5. bord, med et synderegister av flauter bak seg som aldri før - når denne bondehæren av duknakkede tapere ikke ufortjent slår seriekometen Nordstrand, som til og med skottet på seriemesterskap, ja da står vantrøen tydelig å lese hos de ansvarlige telemarkinger - før gleden over en ny sjanse tar over. Hadde Follo en "usynlig hevner" på det tomme sjettebordet?

Før siste runde kunne dermed fem lag ha sterke meninger om sin finaleberettigelse. OSS hadde dratt det lengste strået i et tungt og tett drama mot Asker,

der Andreas Moen ble matchvinner ved å vinne en uforutsigelig sluttspillkrig mot Carl Fredrik Ekeberg. Før det hadde Magnus Carlsen rappet til juniornorges-mester Østveit og Tisdall ble sluttspillpresset i senk av Gausel. Vår alles GSIM (generalsekretær-IM) Bjarke Kristensen opplevde en sluer Øgaard enn sist, som ikke ville ligge pent med bonde under og i stedet raket inn hele det betydningsfulle poenget.

Avgjørelsene i Øgaard og Moens partier så til sammen ut som et merkelig fenomen, eller rett og slett kondisjonsviktt hos Asker-spillerne.

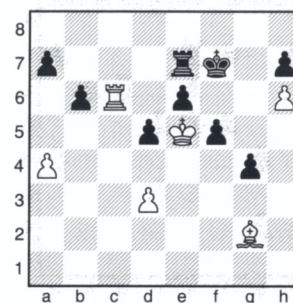
Videre sendte et av årets altfor mange normalresultater ASKO 1 til nesten sikker seriemesterstatus, uten at prestasjonene bak seieren mot Tempo var normale i det hele tatt.

På 1. bord var det noe som minnet om akademiske mestertakter. Og ingen undrer seg vel over at nettopp disse guttene serverer publikum rikelig.

Torbjørn R. Hansen, Tempo (2319)
GM Rune Djurhuus, ASKO 1 (2464)
Siciliansk, B76

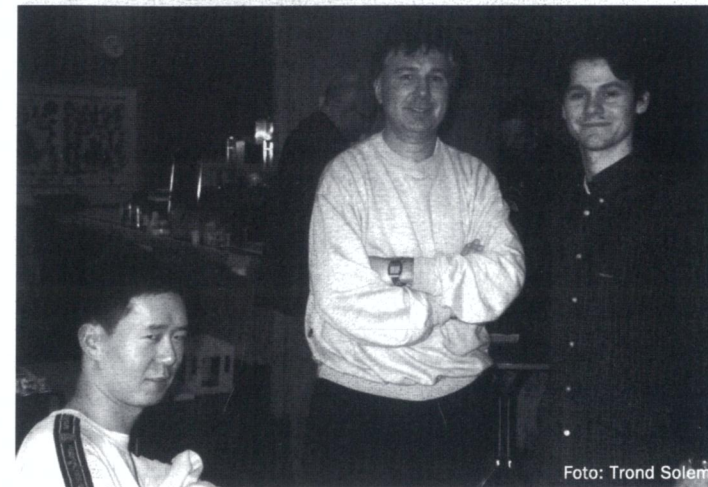
1.Sf3 c5 2.e4 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 g6 6.Le3 Lg7 7.f3 Sc6 8.Dd2 0-0 9.0-0-0 Ld7 10.g4 Tc8 11.Kb1 Se5 12.h4 Da5 13.h5 Og alt dette har vi vel sett før, også det følgende offeret, som imidlertid krever sin mann å velge foran hovedveien 13...Sc4. 13...Txc3! Barskt og sjanserikt. 14.Dxc3 Dxc3 15.bxc3 Sxf3! Svart hiver mer ved på bålet og aksepterer nå et helt tårn under for bønder og initiativ! 16.Sxf3?! Lxg4 17.Lg2 Sxe4 18.h6 Sxc3† 19.Kc1 Lf6 20.Td3 Lf5! Tårn under, men svarts lekelystne offiserer og sunne bønder oppveier og vel så det 21.a3 21.Td2 Sxa2† er bare dårlig, men Kd2 kan være en bedre måte å gi kvaliteten på. 21...Lxd3 22.cxd3 Sd5! Glimrende omdirigering av springeren. 23.Lg5 Lxg5† 24.Sxg5 Sf4 Svart har

klar sluttspillfordel, men må vokte seg vel for å gjøre hvits offiserer gode. 25.Lf1 f6 26.Sh3 Sxh3 27.Lxh3 Kf7 28.Kd2 e6 29.Tb1! Hvit må skape svekkelser, ellers taper han nesten automatisk mot svarts kongefløymassiv. 29...b6 30.Tc1 Te8 31.Tc6 Det er null å hente for hvit i tårnavbytte med 31.Tc7† Te7. 31...d5 32.Kc3 Te7! Hvit lykkes ikke i å finne angrepsmål, og Djurhuus konsoliderer rolig før bondehæren sendes avsted. 33.Kd4! Men Hansen kan fortsatt gjøre det vanskelig for hvit, og legger en plan for å stoppe bøndene framfor å virre rundt med tåmet. 33...g5 34.a4 f5 35.Ke5 g4 36.Lg2

Hvit ser ut til å ha fått opp en idealtilling. Hvordan kommer svart videre? 36...d4! Gir av overfloden i rette øyeblikk. 37.Td6 37.Kf4 eller 37.Tc8 er andre forsøk, men svart beholder grepet. 37...Kg6! Andre trekk gir ikke fordel her. 38.Ld5 Kg5 39.Txe6 Txe6† 40.Lxe6 g3 41.Ld5 a6 42.Kxd4 Kf4 Men også 42...Kxh6 og 42...f4 er godt. 43.Lg2 b5 44.axb5 axb5 45.Kc5 Ke3! Det er avgjort: Djurhuus forserer et vunnet dronningssluttspill. 46.d4 f4 47.d5 f3 48.d6 fxg2 49.d7 g1D 50.d8D Ke2† 51.Kxb5 g2 52.De8† De3 53.Dh5† Kd2 54.Dh2 Dg5† 55.Ka6 Ke2 56.Kb7 Kf2 Med planen Dg3. 0-1 Imponerende gjennomført av toppscoreren på 1. bord i et krevende landskap, og mot en sta og kampvillig motstander.

ASKO 2 gikk også på et "normalt" tap, men selv om Porsgrunns seier ikke var

Nordstrand fikk en forrykende start i årets 1. divisjon, og ble av NSF tatt ut som det åttende laget i lag-NM-finalen. Fra venstre Stig Tjomsland, Tor gulbrandsen og Flemming Christenson.

umorask stor må man lete forgjeves etter deres fjorårsstandard.

SOSS banket siste livsens gnist ut av debutantkollega 1911. Flere lange manøvreringsoppgjør endte med knepen seier til sørlendingene fra Oslo.

Absolutt helt sikkert

ASKO klar for NM-finalen, ellers intet. For å gi fra seg førsteplassen måtte de ryke minst 2-4, og OSS ville da med 6-0 stå tilbake som seriemester. Porsgrunn uten Kjetil A. Lie, og fortsatt et par individuelle poeng bak Nordstrand, ville måtte kjempe med tvisomme odds mot steintøffe Asker. Men med hovedkonkurrenten i kamp mot Djurhuus & Co, kunne Follo temporære fanklubb overhodet ikke avskrives for verken finale- eller fjerdeplass.

I bunnstriden måtte Follo fortsatt henge i stroppen: Eneste antinedrykkskapital fra de to uventede lagpoengene var at det nå holdt med uavgjort mot ASKO 2, i det vi lenge hadde kunne forutse som årets skjebneoppgjør. ASKO 2 måtte altså vinne for å sende Follo ned i dypet sammen med 1911.

Så la oss begynne der, med "finalen" i bunnstriden: ASKO 2 hadde mobilisert omtrent det de kunne uten påfyll fra førstelaget og Follo var fullt klar over at

nivået fra rundene 1-7 måtte overgå kraftig. Men tross eksemplarisk akademisk innstilling: Et Follo i skyene etter gårsdagens uvirkelige hendelser hadde brukbar kontroll. Fire Follo-spillere hadde ikke vunnet overhodet på sju runder, og bare sporadisk remisert. I løpet av de to siste rundene slår de alle til og vinner.

Tempo-SOSS: Det kunne virke på Tempos lagoppstilling som om de fant andre ting i livet viktigere enn å beholde den hederlige sjetteplassen på tabellen. SOSS grep sjansen og gled forbi til en sluttplassering som er glimrende for et nyopprykket lag.

Kamp nr. 2 med den ikke helt store nerven: 1911-OSS. Den teoretiske livredningen som fortsatt var mulig var vel ikke hva Bae & Co. tenkte mest på, verken før eller underveis. Og var det et streif av håp, så forsvant det i hvert fall da Gausel effektivt kvelte Baes dronningfløy og fikk dennes utstrakte hånd allerede etter 22 trekk. Dermed var 1911s desidert beste poengplukker plukket, og laget kunne bare grue seg til fortsettelsen.

Både ASKO 1 og OSS finaleklare som bare det, men kanskje betød prestisjen i et seriemesterskap også en del. Selv om førstnevnte ihvertfall ville byttet det mot god finaleform. Men i så måte var denne helgen ikke noe udelte god opplevelse for

4. runde	5. runde	6. runde
OSS - Nordstrand 3-3	SOSS - Follo 3-3	Akademisk I - SOSS 5-1
Heim-Tjomsland ½	Leer-Salvesen-Solem ½	Djurhuus-Leer-Salvesen 1-0
S. Johannessen-Christenson ½	Byklum-Ådnøy ½	Grønn-P.O. Andersen 1-0
A. Moen-Glenne 0-1	P. O. Andersen-Semakoff ½	Gulbrandsen-Andreassen 0-1
Hoer-Thanke 0-1	Andreassen-Kirkebø ½	Hole-Førland 1-0
O. C. Moen-Eckhardt 1-0	Førland-Gaasland 0-1	Thorstensen-Zachariassen 1-0
Østveit-Gulbrandsen 1-0	Zachariassen-Næssvold 1-0	Østveit-K. Brekke 1-0
Asker - 1911 5-1	Tempo - Asker 4½-1½	Asker - Nordstrand 3½-2½
Tisdall-Bae ½	T. Hansen-Østenstad 1-0	Østenstad-Tjomsland 1-0
Østenstad-Stokstad 1-0	Jørgensen-Elseth 0-1	Elseth-Christenson 0-1
Jansson-Hauge ½	Henriksen-Jansson 0-1	Jansson-Glenne 0-1
Ekeberg-Svendsen 1-0	T. Eriksen-Ekeberg ½	Ekeberg-Thanke ½
Diesen-Fimes 1-0	Tr. Torgersen-Diesen 0-1	Diesen-Eckhardt 1-0
Bjelke-Smith 1-0	Christensen-M. Carlsen 0-1	M. Carlsen-Gulbrandsen 1-0
Akademisk II - Tempo 2½-3½	1911 - Porsgrunn 2½-3½	OSS - Akademisk II 5½-½
Sidselrud-T. Hansen ½	Bae-K. A. Lie 0-1	L. E. Johannessen-Sidselrud ½
A. H. Berg-Jørgensen 0-1	El. David-Tallaksen 1-0	Trygstad-A. R. Andersen 1-0
Sontum-J. Rørvik 1-0	Voll-Lahlum ½	S. Johannessen-Runde 1-0
Runde-T. Eriksen 0-1	Hauge-E. Lie 1-0	A. Moen-Rekkedal 1-0
Rekkedal-Breivik 1-0	P. G. Svendsen-B. Svendsen 0-1	Kristiansen-Fredriksen 1-0
Sjøel-Christensen 0-1	Furnes-Bjerke 0-1	Østveit-K. Brekke 1-0
Follo - Akademisk I 0-6	Nordstrand - Akademisk II 4½-1½	Follo - 1911 2-4
Solem-Djurhuus 0-1	Tjomsland-Sidselrud 1-0	Solem-Bae 0-1
Ådnøy-Gulbrandsen 0-1	Christensen-Sontum 1-0	Ådnøy-El. David 1-0
Kirkebø-Hole 0-1	Thanke-Runde 0-1	Gaasland-P. G. Svendsen 0-1
Gaasland-Sæther 0-1	A. Danielsen-Rekkedal ½	Næssvold-Furnes 0-1
Næssvold-Nedberg 0-1	Eckhardt-Sjøel 1-0	Høva-Garberg 0-1
Lea-Østerberg 0-1	Gulbrandsen-Loucky 1-0	Sondresen-Lütken 1-0
Porsgrunn - SOSS 5½-½	Akademisk I - OSS 3-3	Porsgrunn - Tempo 4½-1½
K. A. Lie-Leer-Salvesen 1-0	Djurhuus-Gausel 1-0	K. A. Lie-T. Hansen ½
Tallaksen-Byklum ½	Grønn-L. E. Johannessen 0-1	Tallaksen-Henriksen 1-0
Lahlum-Forberg 1-0	Gulbrandsen-Heim ½	Lahlum-J. Rørvik ½
E. Lie-Andreassen 1-0	Hole-Øgaard ½	E. Lie-T. Eriksen 1-0
Bjerke-Førland 1-0	Thorstensen-Trygstad ½	B. Svendsen-Breivik ½
Berg-Jensen-Zachariassen 1-0	Sæther-A. Moen ½	Bjerke-Christensen 1-0

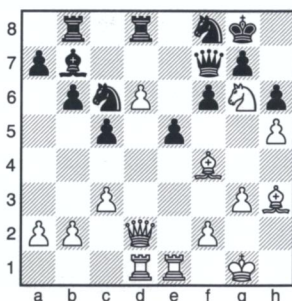
Djurhuus & Co. For i tillegg til en fanelende opptreden mot Tempo, slo Nordstrand tilbake etter "skandalen" mot Follo og leverte en strålende siste kamp mot nettopp dem. Tjomsland og Glenne imponerte begge stort med svart. Se her hvordan Nordstrands ess utnytter situasjonen når Djurhuus forstrekker seg:

Tjomsland kommenterer:

GM Rune Djurhuus, ASKO 1 (2464)
Stig Tjomsland, Nordstrand (2279)
Siciliansk, B30

1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d3 Sc6 4.g3 Sge7
5.Lg2 Sg6 6.h4 h6 7.O-O Le7 8.Te1
d6 9.c3 O-O 10.d4 Te8 11.h5 Sf8
12.dxc5 dxc5 13.e5 Tb8 14.Sbd2
Dc7 15.Se4 Td8 16.De2 b6 17.Lf4
Lb7 Hittil har begge parter bare utviklet seg. Hvits neste trekk er muligens tvilsomt, jeg tror 18.Tad1 er bedre. 18.Sf6+ fører ikke til noe etter 18...Kh8! 18.Sd6?! Lxd6 Ikke

18...Sa5?, da kommer bare 19.b4!
19.exd6 Dd7 20.Tad1 Sh7 21...Sf6?
22.Lh6! ser ubehagelig ut for sort.
21.Dd2 f6 22.Sh4 Sf8 23.Lh3 Df7
24.Sg6? 24.De2 ser ut til å holde balansen. 24...e5!

25.Sxf8 Kxf8 26.d7? 26.Le3 er vel bedre, men etter slag på h5 skal hvit få slite. 26...Dxh5 27.Dd6+ Se7 28.Lg2 Lxg2 29.Kxg2 Tb7 30.Lxe5 Desperat? 30...Tdx7 Ikke 30...Tbd7?, da 31.Lf6! gjør det hele mer grisete. 31.Dxd7 Txd7 32.Txd7 fxe5 33.Txa7 Sort har en offiser over, og resten er

egentlig ikke så veldig spennende.
33...Sf5 34.Te4 Sd6 35.Tea4 e4
36.Td7 Df3+ 37.Kh2 Dxf2+ 38.Kh1
e3 39.Ta8+ Se8 40.Tdd8 e2
41.Txe8+ Kf7 42.Tf8+ Kg6 43.Txf2
e1D+ 44.Kg2 De4+ 45.Kh2 Dxa8
46.Td2 b5 47.b3 Df3 48.a4 bxa4
49.bxa4 Dxc3 O-1

Tjomsland har en fascinerende intuitiv stil, og har vist at han kan slå hvem som helst i Norge: 5½/8 på 1. bord er mer enn han tok inn på 2. og 3. bord i fjor.

På 2. bord er også Nordstrand helt med ved Christenson, men en klar midtspillfordel blir etter hvert vannet ut til et sluttspill det ble verre og verre å vinne. Men på 3. bord er det ujevn kamp: Gulbrandsen tar flere tvilsomme posisjonelle avgjørelser mens Glenne viser hvor godt det kan være å spille normalt.

For øvrig bidrar Nordstrands Sørgerd og Danke solid og godt og kan dra inn hver sin utruede sluttspillremis mot Hole og Thorstensen. Men på 6. bord ga

Gulbrandsen bonde uten at Sæther ville gjengjelde gavmildheten, og derfra gikk det fort utforbakke.

Nå var Nordstrand umulige å ta igjen for Porsgrunn, men saken var jo at Asker ville sitte igjen med 5. plass og svarte Per i tilfelle tap, mens Nordstrand og Porsgrunn elegant seilet forbi. Et uhyre kompetent Asker-lag, også uten Tisdall og Carlsen, hadde nok ikke ventet å stå uten ferdigutfylt finalebillett før siste runde. Men også de viste seg anledningen voksen, selv om motstanderen fikk en tidlig og kraftig oppmuntring ved Lahlums hånd. Å vinne mot Elseth i 18 trekk er ikke mange forunt, selv om det skal sies at Elseth burde kjempet videre med vanskelighetene.

Et også ganske tidlig, men ikke for tidlig poeng gikk så motsatt vei på 1. bord. IM Østenstads meraneråpning var riktignok rufsete over mot det tvilsomme, og hans konge så en stund ut til å motta høyst urojale befølinger. Men etter 20 trekk hadde Østenstad orden på forsvarret, og deretter gikk det uhyre sikkert ned med Porsgrunns 1. bord stand-in.

I en match med mange sluttspill viser Espen Lie seg som en av to feinschmeckere, der han ikke unner seg pause i en lik affære mot Jansson. I stedet forstørret han det lille han etter hvert får, og gir med sikker hånd Porsgrunn sitt andre poeng for dagen - for øvrig i en interessant type tårnsluttspill.

God, men litt mindre finslepen i disse kunster viser Sagafos seg i et vilt og hele veien ubalansert oppgjør med IM Kristensen. Fire sunne bønder for en løper bør gi gode odds (se Hansen-Djurhuus!), men Kristensens sortfelter får stoppet bondeflommen, og sikrer remis når kompet minker til tre.

På 5. bord mye fredeligere mellom Svendsen og Ekeberg, men i formodentlig tidsnød bukker Svendsen plutselig ren kvalitet i trekk 39. Dermed står matchen og vipper med 2½-2½ og skal avgjøres på 6. bord, der Bruce Diesen og Silje Bjerke lenge har holdt hverandre stangen i en lukket stilling. Asker er slett ikke innstilt på remis og uavgjort match, for

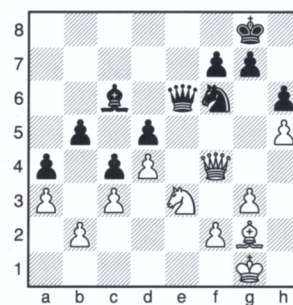
Bruce Diesen (hvit, til venstre) i det avgjørende oppgjøret mot Silje Bjerke.

da er Nordstrand forbi dem med et halvt individuelt poeng og tar 3. plassen!

Men det er Porsgrunn som må vinne, for ikke å innta den bitre femteplassen, selv om det er Diesen som har den lille terrengfordelen og det svake presset. La oss se hvordan sluttspill med mikroskopisk fordel skal spilles - vi starter med siste trekk i første tidsnød:

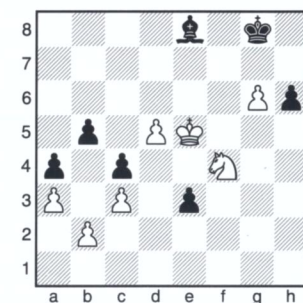
Bruce Diesen, Asker (2163)

Silje Bjerke, Porsgrunn (1970)

40.g4 Stillingen er lik, men det er kanskje lettere for hvit å finne en god plan, som for hans del må inkludere mer terreng på kongefløyen. 40...De8 41.Dd6 De6?! 41...Ld7! bør ende i remis. 42.Dxe6 fxe6 43.Kh2 Diesen har fått litt mer å jobbe med da svarts bondestruktur har forverret seg. 43...Kf7 44.Kg3 Sd7 45.f4 Dette må til for på sikt å få til et gjennombrudd. 45...Sf6! Beste og meste aktive forsvaret. 46.Kh4 g6?! Litt for foretaksomt; det er ikke lett for hvit å få innbrudds-

felter hvis svart ikke svekker seg ytterligere. 47.hxg6+ Kxg6 48.Lf3 Ld7 49.Ld1 Kg7 50.Lc2 Se8 51.g5 Sd6! Igjen det beste forsvar. 51...hxg5+ 52.fxg5 Sd6 53.Kg3! 52.Sg4! Sf7? Her måtte svart ha spilt 52...hxg5+ og kan kjempe med håp etter 53.fxg5 Le8 eller 53...Sf5. 53.Sf6 Lc6 54.Sh5+ Kg8 55.Sf6+ Kg7 56.Sh5+ Kg8 57.g6? gxh6! vinner uten større problemer. 57...Sd6 58.Kg4 Se4 59.f5! En liten omvei til tross: Diesen setter inn den avgjørende forsering mens det er ca. 10 min. igjen av total spilletid. 59...exf5+ 60.Kxf5 Sd6+ 61.Ke5 Kongen avgjør spørsmålet, som seg hør og bør. 61...Se4 62.Lxe4 dxe4 63.d5 e3 Siljes fribonde piffet opp tilskuerne, og så har hun jo en h-bonde på lur også. 64.Sf4 Le8

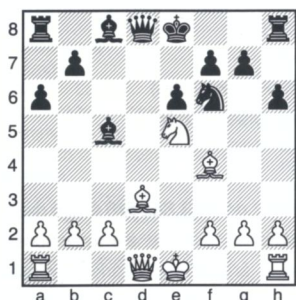
65.Kf6! Diesen spinner et klebrig mattnett 65...h5 66.d6 h4 67.g7 67...Sd5! er raskere. 67...e2 68.Sxe2 h3 69.Sg3 h2 70.Sf5! h1D 71.Se7+ Kh7 72.g8D+ Kh6 73.Dh8+ 1-0

7. runde		8. runde		9. runde	
Nordstrand - Porsgrunn	4-2	OSS - Asker	3½-2½	1911 - OSS	1-5
Tjomsland-K. A. Lie	0-1	Gausel-Tisdall	1-0	Bae-Gausel	0-1
Christenson-Tallaksen	0-1	Heim-Østenstad	½	P. G. Svendsen-Heim	0-1
Glennie-Lahlum	1-0	Øgaard-Kristensen	1-0	Furnes-Trygstad	1-0
Thanke-E. Lie	1-0	Trygstad-Jansson	0-1	Garberg-S. Johannessen	0-1
Eckhardt-B. Svendsen	1-0	A. Moen-Ekeberg	1-0	Lütken-Hoen	0-1
Gulbrandsen-Bjerke	1-0	Østtveit-M. Carlsen	0-1	Hoem-Guddahl	0-1
SOSS - OSS	0-6	Porsgrunn - Akademisk II	4½-1½	Akademisk II - Follo	2-4
Leer-Salvesen-L. E. Johannessen	0-1	Tallaksen-Sidselrud	½	Sidselrud-Solem	0-1
Byklum-Heim	0-1	Sagafos-A. R. Andersen	½	A. H. Berg-Ådnøy	½
P. O. Andersen-Trygstad	0-1	Lahlum-Runde	1-0	A. R. Andersen-Semakoff	0-1
Amdreassem-A. Moen	0-1	E. Lie-Rekkedal	1-0	Sontum-Kirkebø	½
Førland-Hoen	0-1	B. Svendsen-Szalai	1-0	Runde-Gaasland	0-1
Zachariassen-O. C. Moen	0-1	Bjerke-Fredriksen	½	Rekkedal-Lea	1-0
Tempo - Follo	4½-1½	SOSS - 1911	3½-2½	Tempo - SOSS	2½-3½
T. Hansen-Solem	1-0	Leer-Salvesen-Bae	½	T. Hansen-Leer-Salvesen	½
J. Rørvik-Ådnøy	1-0	Byklum-El. David	1-0	J. Rørvik-Byklum	½
T. Eriksen-Semakoff	½	Forberg-P. G. Svendsen	0-1	Breivik-Forberg	0-1
Breivik-Kirkebø	1-0	Justnes-Furumo	1-0	Taksrud-Justnes	0-1
Tr. Thorgersen-Gaasland	0-1	P. O. Andersen-Furnes	0-1	Ludvigsen-P. O. Andersen	½
Taksrud-Næssvold	1-0	Andreassen-Garberg	1-0	Christensen-Andreassen	1-0
Akademisk II - Asker	2-4	Follo - Nordstrand	3½-2½	Asker - Porsgrunn	3½-2½
Sidselrud-Tisdall	0-1	Solem-Tjomsland	0-1	Østenstad-Tallaksen	1-0
A. H. Berg-Jansson	0-1	Ådnøy-Christenson	½	Kristensen-Sagafos	½
A. R. Andersen-Ekeberg	1-0	Kirkebø-Glennie	1-0	Elseth-Lahlum	0-1
Nedberg-Diesen	1-0	Gaasland-Sørgjerd	1-0	Jansson-E. Lie	0-1
Runde-M. Carlsen	0-1	Lea-Eckhardt	1-0	Ekeberg-Svendsen	1-0
Rekkedal-Hammerstad	0-1	Walkover-Gulbrandsen	0-1	Diesen-Bjerke	1-0
1911 - Akademisk I	1-5	Akademisk I - Tempo	4½-1½	Nordstrand - Akademisk I	3½-2½
Bae-Djurhuus	1-0	Djurhuus-T. Hansen	1-0	Tjomsland-Djurhuus	1-0
El. David-Grønn	0-1	Grønn-Henriksen	1-0	Christenson-Grønn	½
P. G. Svendsen-Gulbrandsen	0-1	Gulbrandsen-Eriksen	1-0	Glennie-Gulbrandsen	1-0
Garberg-Hole	0-1	Hole-Breivik	½	Sørgjerd-Hole	½
Westerby-Thorstensen	0-1	Thorstensen-Taksrud	0-1	Thanke-Thorstensen	½
Møller-Sæther	0-1	Østerberg-Christensen	1-0	Gulbrandsen-Sæther	0-1

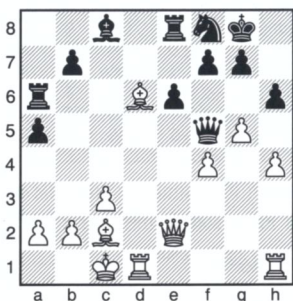

reint tempo på at løparen blir spelt til e7, når han kjem til c5 til slutt likevel. Eg synest 8...c5 direkte ser meir logisk ut. **9.Ld3 a6** Dette ser òg litt passivt ut. Kort rokade og seinare ...c5 er betre. **10.Se5 c5 11.dxc5 Lxc5**

12.Lb5!? Ein god idé, men truleg ikkje det beste. Det naturlege 12.Dd2 følgt av lang rokade gjer kvit ein liten fordel. Svart er etter i utviklinga. **12...Ke7?** Farleg spelt! 12...axb5? 13.Dxd8+ Kxd8 14.Sxf7+ vinn for kvit medan 12...Ld7 verkar bra. Etter masseutbytinga 13.Sxd7 Sxd7 14.Lxd7+ Dxd7 15.Dxd7+ Kxd7 er stilninga jamna ut. **13.Ld3** Når kongen til svart sit fast i midten, viker kvit sjølv-sagt unna dronningbytte. **13...Dd4 14.Df3 Ld6?** Eit skikkeleg dårleg trekk. På d6 står løparen utsett - det kjem jo snart eit kvitt tårn til d-linja. Å slå på b2 var heller ikkje å anbefale. Nei, svart burde ha tenkt på utviklinga. 14...Td8 for seinare å krype med kongen til f8 hadde vore ein klok idé. **15.c3 Dd5 16.De2 Te8?!** Svart spelte alt for nervøst. Tårnet skal stå på d8. **17.0-0!** No har kvit fått orden på

utviklinga, medan svart har store problem med offiserane sine. Kongen står i sentrum, dronninga og løparen trivst ikkje i d-linja og kvitfeltarsløparen er vanskelig å få ut. **17...Dc5 17...Dxa2 18.Sg6+! fxe6 19.Lxd6+ Kf7 20.Dc2** er bra for kvitt. **18.Lg3 Kf8 19.Lg6!** Kvit nyttar ut den prekære plasseringa av d6-løparen på ein smart måte. **19...Lxe5 19...fxg6?** 20.Sd7+! med dronningvinst. **20.Lxe5 Kg8 21.Lc2 Sd7 22.Ld6 Dg5+?!** Svart står ikkje bra, men denne sjakken gjer jo berre ekstra fart på åtaket til kvit. **22...Da5** for seinare å halde fram med Sf6 og Ld7 eller kanskje til og med e6-e5 er betre. **23.f4 Df6 24.De4 Sf8 25.g4 a5** Eit siste forsøk på å få ut tårnet, men det er for seint. **26.h4 Ta6 27.g5 Df5 28.De2!**

Ein overraskande dronningfangst midt på brettet! **1-0**

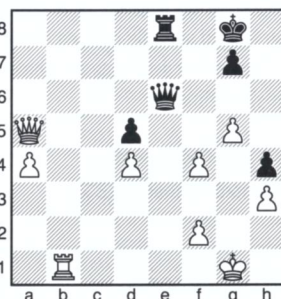
• **VH**
Partikomentarar: SB

Spenning én runde

Dessverre hadde arrangøren lagt opp turneringa slik at hele moroa egentlig var over etter første runde. Tromsø og Narvik hadde mer enn tre hundre ratingpoeng høvare snitt enn Kirkenes og ennå mer i forhold til Mo. Etter at Narvik slo Tromsø og Kirkenes gjorde det samme med Mo var sluttresultatet gitt om ikke bakken skulle begynne å riste.

Det var på andrebordet det hele kunne blitt annerledes, ratingfavoritt Gunnar B. Hanssen var nemlig ute i meget hardt vær. Unøyaktigheter førte imidlertid til at han berga remisen og dermed begge lagpoengene. Med 2-2 kunne spenninga ha holdt seg.

Tron Walseth (1832)
Gunnar B. Hanssen (1988)

31...Df5 32. Te1 Tc8 33. Dd2 Dxd3 34. De3 Dg4+ 35. Kh2 Tf8 36. De6+ Dxe6 37. Txe6 Txf4 38. g6 Kf8 39. a5 Txd4 40.a6 Ta4 41. Kh3 d4 42. Kxh4 ½-½

• **JSB**

Eliteserie eller...

Hvorfor skal presse og sponsorer bli interessert i sjakk dersom vi innfører en landsdekkende lagserie? Hvilke klubber er interessert i å betale 20-30000 kroner årlig for å spille syv lagkamper? Er all forandring frydefullt?

Dette er noen av spørsmålene sentralstyret må svare på under kongressen i juli når de anbefaler å innføre nasjonal eliteserie som overbygning til seriesjakken. Dersom det i det hele tatt finnes noen gode svar.

Ideen om at eliteserien skal skaffe blest rundt sjakken fremstår som ubegrunnet og noe naiv. Der flere andre idretter (bl.a. håndball og basket) prøver å spise et sluttspill for å skape interesse skal sjakken gå motsatt vei. Vi tar vekke det eneste som minner om finale, NM-finalen. I tillegg kan man spør om det er riktig å sammenligne sjakk med lagidretter som ligger lysår unna i oppslutning. En rik-

tigere sammenligning er bordtennis. Selv i forhold til sjakken er medieomtalen om den landsdekkende eliteserien i bordtennis minimal. Dog, hvis man leter lengst ned i resultatbørsen i Aftenposten finner man på et par spaltesentimeter at B-72 (hvor kommer de fra?) har vunnet årets eliteserie. Dyre centimetre!

Om nettopp kostnadene er det som kommer til å knekke eliteserietanken. I sentralstyrets nøkterne budsjett ligger kostnader på 195 300 kroner. NSF har ikke tenkt å dekke mer enn de ca 50 000 som er brukt på NM-finalen tidligere. Resten må tas fra klubbene. Bergens og OSS har sagt at dette er greit. Randaberg, Asker, Akedemisk og Porsgrunn ønsker ikke å bruke så mye penger fra klubbkassen. Forresten, bordtennisserien begrenser reisekostnadene. Serien består av syv østlandsklubber + Stord. Det kommer kanskje sjakkliggaen til å ende opp med også (vel, ikke Stord!). Men da var det vel like greit å beholde østlandsserien?

Fakta:

- NSF's sentralstyre fremmer forslag om å innføre eliteserie i sjakk fra og med 2002/3-sesongen. Forslaget skal behandles på kongressen på Røros.
- "Hensikten med å innføre en eliteserie i sjakk er å synliggjøre sjakk-sporten, at seriesjakken skal få større prestisje samt at de beste klubbene i ulike divisjoner skal slippe det "plikt-løpet" en kvalifisering til NM-finalen kan oppfattes som." heter det i innstillingen til sentralstyre fra NSF's eliteseriekomite, ledet av Ellen Hagesæther.
- Dersom forslaget vedtas vil de åtte lagene som kvalifiserer seg til årets NM-finale danne den første eliteserien. To lag vil rykke opp/ ned hver sesong. Kostnader utover det som brukes på NM-finalen i dag må dekkes av klubbene i eliteserien.
- 16 klubber har sendt inn høringsuttalelser, et flertall er negative.

Hjemmeside: <http://www.sjakk.no/Sjakkaktuelt/Turneringer/Seriesjakken/eliteserie.htm>

...en NM-finale for alle!

Flytt NM-finalen til påskeuken og innfør en åpen B-gruppe. Vinneren får plass i neste års finale. Siden det åpne NM ikke trekker de store deltagertallene lenger er påskeuken åpen for en ny sjakkfest. For å låne fra Jose H. Polos beskrivelse av sin egen motivasjon: «Drømmen om å en gang oppleve å komme til «Finalen» å få spise kirsebær med de «store» ved den sosiale begivenhet og det sjakklike høydepunkt som er NM-finalen!». Et «lag-NM B» vil åpne drømmene for langt flere lag enn Polos Sk 96. Store og små klubber vil få muligheten til å titte på "de store gutta" (sorry, Silje) og drømme om en gang...

I tillegg kommer noen positive bieffekter:

- Bedre tid i påskeuken gir åpning for

Kommentar:
Helge A Nordahl

Lokal sponing har vært NSF's løsning på problemet med å få inn kroner fra næringslivet. Det er nok riktig, men som «saksordførende» Ellen Hagesæther også påpeker: - Klubbene må virkelig jobbe for dette. Og da reiser det seg med en gang to spørsmål: Har klubbene kapasitet til dette? Og hvis ja, bør det være prioritert nummer én å få inn penger til en dyr eliteserie?

"Hvis man fortsetter å tenke i gamle baner, blir man fort negativ," skriver NSF's eliteseriekomite. Nytenkning blir også fremhevet av andre høringsuttalelser. Eliteserie i sjakk er ikke noen ny ide. Derimot har den blitt konsekvent blitt forkastet. Å dra frem gamle forslag fra papirkurven kan ikke kalles særlig nytenkende. Derimot er det et smart trekk å karakterisere alle motstandere som negative. For å motbevise dette kommer derfor et ekte nytenkende, kreativt og positivt forslag:

å endre formatet på NM-finalen, enten med flere lag, Berger-gruppe, eller andre kreative løsninger. Hva med Berger-gruppe først og finale mellom de to beste?

- Studentene unngår at lag-NM kolliderer med eksamen.
- Arrangementet blir kanskje mer attraktivt med flere lag, B-gruppe-lagene dekker jo selv sine egne kostnader.
- Sosialt er en slik turnering, med kanskje 150-200 spillere, i en helt annen klasse enn seriesjakkavslutning over en helg.

Kanskje morsommere å drømme enn å svare på spørsmålene i innledningen?

PS: B-72 kommer fra Lørenskog utenfor Oslo. For de som lurte...

2. divisjon	Røros	2 2 0	10½	6	Holmen-Bjørnstad	1-0	Kirkenes - Narvik	0-4
1. runde	Stjørdal	2 1 1	10	5	Endresen-Indbryn	0-1	Bjørnstad-Rølvåg	0-1
Verdal - Trondheim III	Orkdal II	1 1 2	7	3	Pettersen-F. Svendsen	0-1	Indbryn-G. Hanssen	0-1
Stjørdal - Orkdal II	Verdal	1 1 2	7	3	Nikolaisen-T. Svendsen	½	F. Svendsen-Svedenborg	0-1
2. runde	Trondheim III	1 1 2	5½	3	2. runde		T. Svendsen-K. Kristensen	0-1
Røros - Verdal		3½-½			Narvik - Mo	3½-½	Mo - Tromsø	0-4
Trondheim III - Stjørdal		½-3½			Rølvåg-Holmen	½	Holmen-P. Røyset	0-1
3. runde					G. Hanssen-Endresen	1-0	Endresen-Walseth	0-1
Stjørdal - Røros		2-2			Svedenborg-Pettersen	1-0	Pettersen-Romsdal	0-1
Orkdal II - Trondheim III		1½-2½			Aanstad-Nikolaisen	1-0	Nikolaisen-Robertsen	0-1
4. runde					Tromsø-Kirkenes	3-1		
Røros - Orkdal		3-1			P. Røyset-Bjørnstad	1-0	Narvik	3 0 0 10 6
Verdal - Stjørdal		1-3			Walseth-Indbryn	0-1	Tromsø	2 0 1 8½ 4
5. runde					Romsdal-F. Svendsen	1-0	Kirkenes	1 0 2 3½ 2
Trondheim III - Røros		2-2			Robertsen-T. Svendsen	1-0	Verdal	0 0 3 2 0
Orkdal II - Verdal		2-2			3. runde			
	Mo - Kirkenes		1½-4½					

Ei kjensle av snø

I starten såg ikkje alt like godt ut, ein av dei inviterte GM-ane og ein IM meldte avbod i siste liten slik at arrangørane ikkje fekk høve til å finna erstatningar på så kort varsel. Deretter dukka ikkje første-seeda GM Kotronias opp, stoppa av snø! Nei, ikkje norsk snø i Oslo eller Gausdal, menuventa tungt snøvær i Hellas!

av Aviv Friedman
(til norsk ved
Per Blikra)

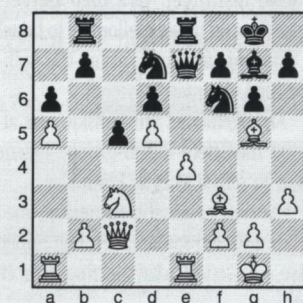
FM Aviv Friedman (39) er opphavleg fødd i Israel, men har budd i USA i heile sitt vaksne liv. I januar spelte han for første gong i Noreg, og fortel her om opplevinga si.

IM-napp til Lie

Kjetil A. Lie tok IM-napp i Gausdal Troll Masters, og kommenterer her partiet fra siste runde sjøl:

GM Carsten Høi (2409)
Kjetil A. Lie (2388)
Benoni, A75

1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 e6 4.Sc3 exd5 5.cxd5 d6 6.e4 g6 7.Sf3 a6 8.a4 Lg4 9.Le2 9.Db3 gir meget skarpt spill etter 9...Lxf3 10.Dxb7 Sbd7 11.gxf3. 9...Lxf3 10.Lxf3 Sbd7 11.0-0 Lg7 12.Lg5 0-0 13.Dc2 13.Dd2 er vanligere. Etter teksttrekket får svart meget behagelig spill. 13...Te8 14.Tfe1 De7 15.a5 Tab8 16.h3

16...b5 Som vi ser, har svart nå startet ekspansjonen på dronningfløyen. Hvit har derimot ikke fått i gang sitt etterlengtede brudd, da svart har overlegen kontroll på e5-feltet. Jeg var her meget godt fornøyd med stil-

En kampklar Kjetil A. Lie.

lingen, og svart har sannsynligvis en liten fordel. Hvits spill ligger nå i å presse mot den svake a-bonden. 17.axb6 Txb6 18.Le2 De5 19.Lh4 Teb8 Legger press på hvits svake b2-bonde. 19...Sxe4?? 20.Lb5 20.Ta2 Sh5! Svart er klar til spill også på kongefløyen. 21.Lxh5 Dette var borti-mot obligatorisk, da f.eks. 21.Lxa6? strander på 21...g5! 22.Lg3 Sxg3 23.fxg3 Dxg3. Etter teksttrekket mister hvit fordelene av løperparet, og svart har dermed enda bedre kontroll. 21...Dxh5 22.Lg3 Se5 23.Sd1! Et godt trekk, som forbereder en omplasing av springeren. 23...Dg5 24.Te2?! 24.Te3! med planen Tea3 var nok sterkere. 24...h5! Svart har fått god tid til å bygge opp et angrep på kongefløyen. 25.Kh1 c4! Dette er ubehagelig for hvit, som nå må se opp for et hestehopp inn til d3. 26.Te3 26.Se3 h4 27.Lxe5 Lxe5 og sorts løper blir utrolig sterk. En mulig fortsett-

Verst av alt, eg som sjølv ikkje er nokon spesielt rørlig person, gjorde nokre (ufrivillige) manøvrar i Gausdal-snøen som ville gjort nokre av deltakarane i Salt Lake City stolte.

Ting ordna seg raskt likevel. Etter ein liten tur innom turneringshotellet var eg svolten på litt sjakk. For tida underviser og skriv eg mye sjakk, men spelar veldig lite, nå var det på tide å flytta brikker igjen.

Til slutt reiste eg frå Noreg med blanda kjensler: Gode minner og nye

telse er 28.Dxc4 Df4 29.Sf1 Tb5! med planen Tc5. 30.Dc7 Kg7! med en skummel plan. 31.Kg1 Tc5!! 32.Dxb8 Tc1 33.g3 Df3! 34.Te3 Dd1 26...h4 27.f4 27.Lxe5 Lxe5 28.Dxc4 Df4 29.g3 hxg3 30.fxg3 Dh6 ser sterkt ut for svart. Løperen er springeren overlegen. 27...Df6 28.Lh2 28.fxe5?? Df1† 29.Kh2 hxg3† 30.Txg3 Lxe5. 28...Sd3 29.Dxc4 Sxb2 30.Txb2 Txb2 31.Sxb2 Dxb2 32.Te1 Dd2 32...Df2 var også en mulighet. 33.Dc1 Dxc1 34.Txc1 Sluttspillet er bedre for svart, grunnet den skumle fjerne fribonden på a6. Ved riktig spill er det dog remis. 34...Te8 35.Te1? Gir sort en sjanse. 35.e5 var det riktige, men Høi ønsket muligens ikke å forsvare sluttspillet som oppstår etter 35...dxe5 36.fxe5 Lxe5 37.Lxe5 Txe5 38.Ta1 Txd5 39.Txa6 Ved riktig spill er nok dette remis. 35...Lc3! Det er viktig at ikke hvit får blokket løperen ute med e5. 36.Te2 Tb8 37.g4 hxg3 38.Lxg3 a5 Nå begynner bonden å gå... 39.e5 a4! og gå... 40.exd6 a3! og gå... 41.d7 Kg7 42.Ta2 42.Lh4 ser ut til å tape til 42...g5! 42...Lb4 43.Lh4? 43.f5 var siste sjanse. 43...f6! Nå er det slutt. 44.Tc2 Le7 45.d6 Ld8 46.Lf2 46.Le1 ble foreslått av Djurhuus etter partiet, men ser også ut til å gå ned etter 46...Tb1 47.Te2 Kf7! 48.Kg1 a2 49.Txa2 Txe1† 50.Kf2 Td1 51.Ta8 Lb6†. 46...Tb2 og hvit ga opp. 0-1

venner, men eg går ut ifrå at når ein startar med 3½ av 4 og slår ein GM og ein IM undervegs, så tenker ein at IM-napp er temmeleg sikkert. Då siste klokka var stansa og alt var over var eg om lag ¼ poeng frå nappet. Bokstaveleg einaste tidspunkt eg ikkje var nøgd på var då turneringa var over. Heile tida fram mot dette hadde eg vore "på sporet". Eg var litt bitter på rundeoppsettet i runde 7, 8 og 9 sidan eg enda utanom både pengepremiar og IM-norm sjølv om eg var den spelaren i turneringa med høgast ratingmotstand! Til og med høgare enn dei fire vinnarane. I siste runden hadde eg skikkeleg uflaks: Begge turneringsleiarane likte tanken på å la meg få ein lågt rata motstandar fordi eg trong å vinna siste partiet for å få IM-napp, sjølv ein motstandar utan FIDE-rating ville gje napp. Det virka rettferdig nok, spesielt sidan motstandaren som var tiltenkt meg ikkje ein gong hadde FIDE-rating og ikkje ville tapa noko (sjølv om eg skulle vinna mot han, noko som sjølv sagt ikkje var garantert!). Motstandaren min var i mi poenggruppa og ville uansett fått ein hard motstandar. Dessverre var svaret hans at dersom han vart sett opp mot meg ville han ikkje møte opp til partiet.

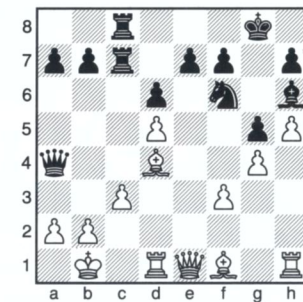
Då han vart spurt kvifor svara han at han var halvt palestinsk og derfor ikkje ville spela mot meg... Då eg seinare fann ut at dette var ein spøk syntes eg det var uakseptabelt, fornærmande og dårleg sportsånd. Eg meiner at det skulle blitt reagert umiddelbart sjølv om personen var lokal og turneringa hadde ein positiv familær atmosfære.

Ok, nå kanskje og litt om turneringa og andre spelarar! Eg var trass alt ikkje den einaste ungen der. Med fire GM-ar, fire IM-ar og ein WGM, men ingen over 2500 i rating, kunne turneringa bli kven som helst si. I første halvdel handla alt om den sympatiske tyske IM-en Womacka som var i fyr og flamme etter å ha starta med 5 av 5. Mens dei andre favorittane ga bort poeng til høgare og venstre såg han ut til å vera i rute til GM-norm og klar første plass. Men så begynte han å møte GM-ane, og desse hadde fått blod på tann! Likevel enda han opp med 7 av 9 og delt første plass. GM-ane Rausis og Djurhuus og den kommande norske stjerna Kjetil A. Lie slutta seg til han etter at dei hadde kome seg etter tidlege tap. Lie hadde ein fantastisk avslutning med 4 av 4 inkludert vinstar mot GM-ane Høi og Westerinen! Ingen tvil om at

IM-tittelen og ei lys sjakkframtid ventar på denne ungdommen. Nå har eg lært meg å uttala namnet hans rett, men på engelsk høyrer det ikkje ut som "Can't tell a lie"? Lie sjølv synest dette var ganske morosamt. Sistemann på premielista var David Bekker-Jensen som starta seint men avslutta imponerende og enda opp med 6½ poeng.

Aviv Friedman (2345)
GM Igor Rausis (2466)
Siciliansk, B76

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 g6 6.Le3 Lg7 7.f3 0-0 8.Dd2 Sc6 9.0-0-0 Sxd4 10.Lxd4 Le6 11.Sd5 Lxd5 11...Sxd5 er ikkje veldig populært. Svart trenger springaren til forsvar mot bondestormen på kongesida, og har ikkje råd til bytta han ut og tapa eit tempo på å flytta løperen. 12.exd5 Dd7 Ein av dei moderne måtane å behandla denne stillinga på. Dronninga ser både mot f5 og a4. 13.g4 Konsistent. Ikkje bare for å hindra det irriterande Df5, men og for å støtta opp om "ytre høgare". 13...Tf6 14.Kb1 Tc7?! Eg liker ikkje planen som byggjer på tårndobling i det heile tatt. 14...Da4 er betre. 15.h4 Tac8 16.c3 Med eit lite trekk stenger kvitt linja for dei nå så klumsete tårna. Det er opplagt at kvitt har kome lengst i angrepet sitt. 16...Da4 17.h5 Lh6 Eit ekstremt tiltak i lys av mangelen på motspel. 18.De1 Eg tenkte ei stund på 18.g5 Lxg5 19.De1, men avgjorde at eg ikkje ville gje materiell 18...g5

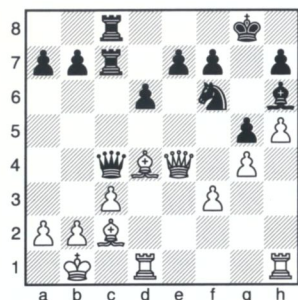
19.Ld3! Den mest direkte tilnær-

Gausdal Troll Masters

4.-11. januar

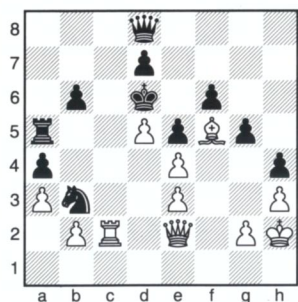
1. IM Mathias Womacka, Tyskland	2499	+29+04+24+06+12-03-02+10+08	7
2. GM Rune Djurhuus, Norge	2469	-16+23+37+20+07+09+01+08-03	7
3. GM Igor Rausis, Latvia	2466	+20-07+34+19+04+01+08+11=02	7
4. Kjetil A. Lie, Norge	2388	+25-01+46+13-03+33+16+18+11	7
5. David Bekker-Jensen, Danmark	2308	=41=37+30+28-06=19+25+09+18	6½
6. FM Enamul Hossain, Bangladesh	2426	+38+15+28-01+05-08=10=07+19	6
7. FM Aviv Friedman, Israel	2345	+31+03=16+09-02=18=17=06=12	5½
8. IM Bin-Sattar Reefat, Bangladesh	2450	+22-09+21+25+17+06=03-02-01	5½
9. IM Mikael Agopov, Finland	2400	+27+08+17-07+16=02-11-05+29	5½
10. Geir Sune Tallaksen, Norge	2235	-18=22+38+26+20+14=06-01=15	5½
11. GM Carsten Høi, Danmark	2407	+23-17+35+24=14+12+09-03-04	5½
12. Bjarte Leer-Salvesen, Norge	2293	=37+41+32+18-01-11=19+28=07	5½
13. Paul Johansen, Norge	1935	-28+48+15-04+31+23-18+20=14	5½
14. FM Graham Burgess, England	2298	+21=18+26=16=11-10=28+31=13	5½
15. FM Riku Molander, Finland	2310	+33-06-13-35+30+34+37+17=10	5½
16. Pål Røyset, Norge 5, 17. FM Torstein Bae, Norge 5, 18. GM Heikki Westerinen, Finland 5, 19. Espen Lie, Norge 5, 20. Andreas Moen, Norge 5, 21. Terje Karlsen, Norge 5, 22. Øystein Hole, Norge 5, 23. Terje Johansen, Norge 5, 24. Magnus Carlsen, Norge 4½, 25. WGM Olita Rause, Latvia 4½, 26. Silje Bjerke, Norge 4½, 27. Carl Fredrik Ekeberg, Norge 4, 28. Kai-Roger Johansen, Norge 4, 29. Torbjørn R. Hansen, Norge 4, 30. Øyvind Pedersen, Norge 4, 31. Hallvard Voll Ådnøy, Norge 4, 32. FM Steve Giddins, England 4, 33. Michel Kahn, Frankrike 4, 34. Stig K. Martinsen, Norge 4, 35. Tarjei J. Svensen, Norge 4, 36. Hans Arild Runde, Norge 4, 37. Patrick Van Hooland, Monaco 3½, 38. Trond Romsdal, Norge 3½, 39. Gunnar Bue, Norge 3½, 40. Anders Bekker-Jensen, Danmark 3½, 41. Kjetil Stokke, Norge 3, 42. Ida Lahlum, Norge 3, 43. Marte Egeland, Norge 3, 44. Göran Fant, Sverige 3, 45. Jon Ludvig Hammer, Norge 2½, 46. Per Johansson, Sverige 2, 47. Askild Bryn, Norge 2, 48. Terje Lie, Norge 0			

minga. Kvitt har idear som b3 som sender dronninga av garde og så Lxf6 og De4 som vinn. Svart ser ut til å mätta avfinna seg med eitt dårleg sluttspel **19...Sxd5 20.Lc2** Fører til same stilling som De4 men ein gong, men det er ikkje sikkert han då spelar Dc4. **20...Dc4 21.De4 Sf6**

22.Lxf6! Freistande, men ikkje så godt er kvalitetsvinst med: **22.Df5 Tc5! 23.Lxc5 Lxc5. 22...Dxe4 23.Lxe4 exf6 24.Txd6 Lf8** Naturlegvis, det er inga meining i å forsvara den "halve bonden" på f6 og bli totalt paralyisert. **25.Txf6 h6 26.Tf5 Td8 27.Kc2 Tcd7 28.Th2 Kg7 29.a4** Bondemajoriteten avanserer. Med løparen på e4 har ikkje svart anna å gjera enn å venta. **29...f6 30.Te2** Ok, kvitt måtte passa seg ein augneblink fordi **30.b4?! Ld6 31.Te2 Le5** får tåmet på f5 til å sjå dumt ut. **30...Ld6 31.Td5 Le5 32.Txd7† Txd7 33.Td2 Txd2†** Taper raskt, men sjølv-sagt var ikkje **33...Tc7 34.Td8** noko piknik heller. **34.Kxd2 b6 35.Kd3 Kf7 36.Kc4 Ke6 37.Kb5 Lf4 38.Ka6 Le3 39.b3 Kd6 40.Kxa7 Kc7 41.Ka6 1-0**

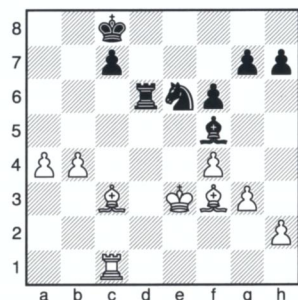
Aviv Friedman (2345)
IM Mikhail Agopov (2400)

Dette er stillinga etter svart sitt trekk **48...Sb3??**. Lenge hadde motstandaren min prøvd å få framgang mens eg hindra han med dronning-utflukter til b5 eller h5. Etter lang og keisam manøvrering slappa Agopov litt for mye av.. Uheldigvis for han spilte eg: **49.Lxd7! Sc5** Andre trekk hjelpte heller ikkje mye **49...Kxd7 50.Dg4† Ke7 51.De6† Kf8 52.Tc8†, 49...Dxd7 50.Tc6† Dxc6 51.dxc6 Kxc6 52.Df3†, 49...Tc5 50.Lxa4†. 50.Lf5** Fråværet av d-bonden paralyserer dei svarte offiserane og kvitt vann. **1-0**

Rune Djurhuus (2469)
Aviv Friedman (2345)

Eg stod til tap gjennom så å seia heile partiet. Etter ei dårleg åpning gjekk det gradvis nedover fram til denne stillinga etter at kvitt gjorde sitt 43. trekk.

43.g4?? Nå hadde eg sjansen til å "stela" ein remis, kan du sjå korleis? **43...Td3† 44.Kf2 Lg6??** Gjer fordelten tilbake. Svart skulle ha spilt **44...Sxf4!** Og nå: **45.gxf5 Sh3† 46.Kg3 (46.Ke2 Sf4†, 46.Kg2 Sf4† 47.Kg3?? Se2† og svart vinn faktisk.) 46...Sg5** og kvitt kan ikkje forsvara begge løparane. **45.f5 Sg5 46.Lg2 46.fxc6 Txf3† 47.Kg2 Th3 48.gxh7 Txh7** var og godt nok. **46...Le8 47.Ke2** Eg fekk ingen andre sjanse og svart tapte etter nokre få trekk til. **1-0**

Carsten Høi (2407)
Bjarte Leer-Salvesen (2293)
Semislavisk, D47

1.d4 e6 2.c4 d5 3.Sc3 c6 4.e3 Sf6

5.Sf3 Sbd7 6.Ld3 dxc4 7.Lxc4 b5 8.Ld3 Lb7 9.e4 b4 10.Sa4 c5 11.e5 Sd5 12.0—0 Dette bondeofferet har blanda rykte for tida, men teori og praksis er sjølv-sagt to forskjellige ting. **12...cxd4 13.Sxd4 Sxe5 14.Lb5† Sd7 15.Dh5** Normalt spelar kvitt Te1 først, men eg er ikkje sikker på om rekkefylgja av trekka verkeleg tyder noko. **15...g6 16.De2! Tc8 17.Te1 a6?!** Dette vart først spilt i 1989 i eit parti mellom Timman og Nogueiras. **17...De7** er den vanlege rekkefylgja av trekka og **17...Tc7** var rekna som det einaste svaret. **18.Lxa6! Lxa6 19.Dxa6 Ta8 20.Dc4! Le7 20...Txa4 21.Dxd5 Le7 22.Sxe6! fxe6 23.Sxe6** er korleis Timman-partiet fortsette, men teksttrekket er likevel ikkje nytt! **21.Sc6 Dc7 21...Dc8 22.Dxd5 exd5 23.Sxe7** dukkar opp i analysar av partiet Shumnakina - Tazhieva 1990 der **20...Le7** vart spelt først. Eg vil la lesaren nytta å sjå på dette med sine eigne analyseprogram. Det er bra for kvitt og.

22.Dxd5!! exd5 23.Txe7† Kf8 24.Lh6† Kg8 25.Tc1! Det første nya trekket i dette partiet så vidt eg kan sjå, og eit godt eit! I partiet over spelte kvitt **25.Sc5 Dxc6 26.Sxd7 g5 27.Lxg5** og kvitt vann til slutt. **25...Dd6 26.Txd7!** Veldig fint. **26...Dxd7 27.Sb6 De6 28.Sxa8 f6 29.Sd4 29.Sc7** og **Sxd5** etterpå er reinslegare **29...Dg4 30.Le3 g5?** Dette taper med ein gong, men svart hadde tapt uansett. **31.f3 Dh4? 32.Sf5! Dh5 33.Tc8† Kf7 34.Txh8 g4 35.fxg4 1-0**

første graden

BARNAS EGET SJAKKBLAD

Nr. 2 2002 - 26. årgang - Medlemsblad for Ungdommens Sjakkforbund

Foto: Leif Magne Svendsen

Rekordjenter

• 71 deltakere stilte til start i rekordstort jente-NM.

Årets fire stolte norgesmestere, fra venstre Rannveig Blikra Veia (kadett), Silje Bjerke (junior), Line Jin Jørgensen (miniputt) og Andrea H. Kvinge (lilleputt).

Se side 2-5

Jentesjakken i Norge er i medvind - det viste 71 jenter som satte deltagerrekord under jente-NM på Frogner i Sørum i februar. Ekstra hyggelig var det for Sørum Sjakklubbs Ungdom å overta rekorden for jente-NM da klubben arrangerte sitt aller første norgesmesterskap.

Redaktør:

Victor Hansen
Frennings vei 3
0588 Oslo
tlf. 22 22 44 71p
957 99 891m
e-post victorh@online.no

Trykk: Allservice, Stavanger

Stoff til nr. 3 må være redaktøren i hende seinest fredag 31. mai.

Ungdommens Sjakklubb

Frennings vei 3
0588 Oslo
tlf. 22 15 12 41, faks 21 71 00 07,
e-post sjakkfor@online.no
USF på Internett: www.sjakk.no
Bankgiro 6090.06.03161

Kontoret er åpent

mandag til fredag kl. 10-16
Generalsekretær:
Bjarke Kristensen

Leder:

Espen Andersen
Knuten 61
1536 Moss
tlf. 69 25 89 75,
e-post
kiresp@online.no

Før noen ble grundig sjakk matt på Orderud gård, var Sørum best kjent for tegneserien Stomperud, og både nr. 91 og Petra besøkte faktisk mesterskapet. Vi i sjakken kjenner også familien Schmidt fra Sørum med fem barn som har deltatt på mange turneringer sammen. De dyktige storebrødrene Paul, Johnny og Daniel var av naturlige grunner i bakgrunnen denne gang. Men Kristin (10) sikret seg en flott bronseplass i miniputt-klassen, og minstesøster Maria (7) som en av de aller yngste deltagerne klarte allerede 3 poeng på 6 runder. Når også mamma Heidi og pappa Jim var sentralt med i arrangementet, forstår vi at de sju Schmidt-ene i Sørum er en sjakkfamilie i særklasse.

Kaker, dikt og musikk!

Største bidragsyter til den nye deltagerrekorden var fjorårets NM-arrangør Masfjorden – den

lille bygda (men store sjakkbygda!) et stykke nord for Bergen - som hadde sendt hele 15 jenter på langtur. Sjakkspillerne fra Masfjorden hevder seg alltid godt ved sjakkbrettet. Nå ble 12-åringen Andrea Horgen Kvinge norgesmester i lilleputtklassen, og den nye helten ble feiret som en stjerne med kakefest, dikt og musikk på Sandnes skule da hun kom hjem igjen. Det står å lese på den fine hjemmesida til Masfjorden Sjakklubbs Ungdom.

- Morsommere enn turn

Line Holen (12) fra arrangørklubben Sørum var én av de sterke konkurrentene til Andrea i lilleputtklassen. Hun har fått et imponerende ratingtall og skulle vært høyt på jentelistene i forrige Norsk Sjakkeblad. Line endte på en respektabel fjerdeplass. Tidligere var hun flink i turn, men i et intervju med lokalavisa

Skrrevet av
Øystein Brekke
Foto: Leif Magne
Svendsen

De beste i lilleputtklassen omkranset av Stomperud-figuren Petra til venstre og menig nr. 91 til høyre. Sjakkjentene er fra venstre Camilla Ingebretsen, Drammen (nr. 6), Margrethe Smelvær, Sevlund (nr. 5), Line Holen, Sørum (nr. 4), Eir Kaltvedt, Stavanger (bronse), Andrea H. Kvinge, Masfjorden (gull) og Aina Marie Svendsen, Stavanger (sølv).

NM for jenter
Sørum, 1.-3. februar

Miniputt

- Line J. Jørgensen, Sevlund +08 +20 +21 +05 +02 =04 5½
- Ada Mellem, Våler +07 +03 +04 +13 -01 +05 5
- Kristin Schmidt, Sørum +27 -02 +10 +09 +20 +11 5
- Priyanha Giridaran, Nordstrand +23 +26 -02 +21 +06 =01 4½
- Isabella Lütken, 1911U 4, 6. Maiken C. Thronæs, Nordstrand 4, 7. Evy Færevaa, Masfjorden 4, 8. Lisbeth Haugsvær, Masfjorden 4, 9. Lise Marit N. Vikse, Vandaskog 4, 10. Marianne Holen, Sørum 4, 11. Tina Paasche, Moberum 3½, 12. Caroline Klemp, Asker 3½, 13. Helen Andvik, Masfjorden 3, 14. Elise W. Andersen, Masfjorden 3, 15. Charlotte Hartvig, 1911U 3, 16. Alma Johanne Smelvær, Sevlund 3, 17. Marianne Wold Haug, 1911U 3, 18. Ingrid Strand, Modum 3, 19. Maria Schmidt, Sørum 3, 20. Cecilie Hartvig, 1911U 2½, 21. Kjersti S Holmaas, Masfjorden 2½, 22. Venke Havnerås Riibe, Modum 2½, 23. Elin Totland, Masfjorden 2½, 24. Malin Gjelstenli, Sørum 2½, 25. Sarah Reka Thowson, Follo 2½, 26. Nadia Vestre Iveland, Oslo 2½, 27. Maria Housken, Vandaskog 2, 28. Liv Elise Hammer, Oslo 2, 29. Andrea Nilsen Veiden, Sørum 1½, 30. Helena C. N. Vikse, Vandaskog 1½, 31. Silje Olsen, Stjernen 1½, 32. Rebecca Ravn Lange-N, Oslo 1½, 33. Marie Merckoll Berg, Asker 1½, 34. Linda May Aarseth, Oslo 0

Lilleputt

- Andrea H. Kvinge, Masfjorden +13 +09 +03 +07 +05 =04 5½
- Aina Marie Svendsen, Stavanger -06 +08 +11 =10 +07 +03 4½
- Eir Kaltvedt, Stavanger +14 +04 -01 +06 +10 -02 4
- Line Holen, Sørum +05 -03 =09 +12 +06 =01 4
- Margrethe Smelvær, Sevlund -04 +14 +15 +09 -01 +08 4
- Camilla Ingebretsen, Drammen 3½, 7. Eldbjørg Blikra Veia, Stavanger 3½, 8. Synnøve Lind, Lillehammer 3, 9. Henny Sivertsen, Sevlund 2½, 10. Eugenia Krogsvold, Stjernen 2½, 11. Hilde L. Rasmussen, Vandaskog 2½, 12. Caroline I. Hope, Masfjorden 2, 13. Vanja C. Thronæs, Nordstrand 2, 14. Shahana Sothinathan, Nordstrand 1½, 15. Astrid Skuggedal, Masfjorden 1½, 16. Lise Marie Noven, Vandaskog 1½

Kadett

- Rannveig Blikra Veia, Stavanger 1381 +07 +05 +08 -02 +06 +03 5
- Jorunn Brekke, Modum 1189 +15 +10 +06 +01 -03 +04 5
- Ellisiv Reppen, Kongsvinger 1136 -04 +11 +13 +05 +02 -01 4
- Katrine S. Kvinge, Masfjorden 3½, 5. Silje Totland, Masfjorden 3½, 6. Maria Pitz Jacobsen, Nordstrand 3½, 7. Kristi L. Kalvenes, Stavanger 3½, 8. Katarina H. Kvinge, Masfjorden 3½, 9. Anette S. Holmaas, Masfjorden 3, 10. Tone Namtvedt, Oslo 3, 11. Siri C. Finnstad, Stavanger 3, 12. Birgitte Norheim, Stavanger 2½, 13. Ranveig T. Mjanger, Masfjorden 2, 14. Solveig Kluge Engh, Stavanger 2, 15. Anne Lise T. Kvingedal, Masfjorden 1

Ungdom

- Silje Bjerke, Bærum 1970 +06 +05 +03 +04 +02 5
- Anita Hersvik, Bergens 1959 +04 +03 +06 +05 -01 4
- Marte Egeland, Sandnes 3, 4. Laila Viestad, Hauge 2, 5. Vibecke Endresen, Hauge 1, 6. Sissel J. Stava, Hauge 0

Offisiell hjemmeside:
home.enter.vg/ssku/

Romerikes Blad fortalte Line at det er mye morsommere med sjakk. «Sjakktrekk å slutte med turn» var overskriften på avisartikkelen.

Vest ble best - såvidt!

Vestlandet vant 3-1 over Østlandet i antall norgesmestere. Det ordnet Rannveig Blikra Veia fra Stavanger med minste margin da hun i siste runde knep gullet i kadettklassen på kvalitetspoeng. Rannveig har lenge vært blant de dyktigste sjakkspillerne våre på alderen sin – både blant jenter og gutter – og gikk endelig helt til topps i jente-NM.

Line Jin Jørgensen (10) fra Sevlund klarte bragden å vinne den store miniputt-klassen for andre år på rad. Både hun og sølvvinner Ada Mellem har alt blitt rutinerte og sikre spillere som er vanskelige å lure.

Sju ganger gull!

Silje Bjerke (19) fra Bærum, egentlig fra Lørenskog (og nå spiller hun for Porsgrunn i voksensjakken og studerer engelsk i Kristiansand!), gikk helt til topps i et jente-NM for sjuende gang. Hun vant juniorklassen for fjerde år på rad, selv med en så sterk jevnaldrende konkurrent som Anita Hersvik fra Bergen, og tidligere har Silje vunnet hver av de yngre klassene én gang!

Stort venninnetreff

Vi tror at jente-NM er en grunn til at Silje og mange andre jenter blir så interesserte i sjakk. Jente-NM er nemlig ikke bare en flott sjakkturnering med fine partier og stolte vinnere, men også et stort venninnetreff, en skikkelig markering av at du som jente langtfra er alene med den store gleden over å spille sjakk.

Skjønnhetspremier

Tre partier i lilleputtklassen premieres hvert år ekstra med skjønnhetspremier - både til vinneren og taperen. - Det skal to gode spillere til for å lage et skjønnhetsparti, påpekte Anna Elisabeth Westerlund som ga penger til et fond som blant annet skal brukes til disse premiene i jente-NM.

**Deltagertallene
i alle jente-NM:**

- 1986 Sevland (Rogaland) 43
- 1987 Moss (Østfold) 52
- 1988 Bergen (Hordaland) 42
- 1989 Sevland (Rogaland) 35
- 1990 Kristiansand (V-Agder) 45
- 1991 Masfjorden (Hordaland) 42
- 1992 Bærum (Akershus) 48
- 1993 Bergen (Hordaland) 37
- 1994 Hauge (Hordaland) 40
- 1995 Moss (Østfold) 45
- 1996 Karmøy (Rogaland) 35
- 1997 Rosseland (Rogaland) 38
- 1998 Fredrikstad (Østfold) 66
- 1999 Bærum (Akershus) 62
- 2000 Vandaskog (Hordaland) 50
- 2001 Masfjorden (Hordaland) 53
- 2002 Sørnum (Akershus) 71

(oversikt fra
NM-bulletinen)

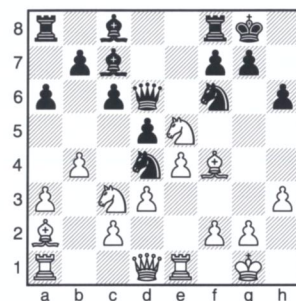
De voksne husker Anna Elisabeth som synsk dame og kjendis fra ukebladene og bøker. Hun var også en stor sjakkvenn og til stede på jente-NM hvert år fra starten i 1986 til hun døde i 1995.

Den første skjønnhetspremien gikk denne gang til gullvinner Andrea og til taperen av det utvalgte partiet, Margrethe. Vi får se et parti som det er interessant å spille gjennom, både de gode trekkene og - som vanlig - de lærerike feiltrekkene:

Andrea H. Kvinge, Masfjorden
Margrethe Smelvær, Sevland
Italiensk, C50

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lc4 Lc5 4.Sc3 h6 5.0-0 Sf6 6.d3 0-0 7.a3 d6 8.h3 a6 9.b4 Lb6 10.Te1 Sd4 11.Ld2 c6 Begge har spilt åpningen ypperlig, og nå ser svart ut til

å planlegge d6-d5 med motvekt i sentrum. Det hindrer Andrea på en smart måte: **12.La2! d5?** For nå taper trekket uheldigvis den viktige e5-bonden, siden svart ikke lenger har trusselen mot en løper på c4. Bedre var derfor 12...Le6. **13.Sxe5! Dd6?** Det var mye bedre å true springeren med 13...Te8, for nå kommer dronninga i en kjedelig løperdiagonal: **14.Lf4! Lc7?** Margrethe fortsetter på planen. Hun har oversett hvits elegante mulighet som vinner tårn mot springer (kvalitet), siden springertrekket til Andrea også dekker løperen på f4:

15.Sg6! Dd8 16.Lxc7 Dxc7 17.Sxf8 Kxf8 18.Tc1 a5 19.exd5 cxd5 20.Dd2 Eller slå på d5 med en gang. Det er nesten farlig å si, men jeg tar sjansen på et råd: Mange av dere flinke sjakkjenter bør opptre litt rårere og slå brikker oftere enn dere forbereder fine trekk og tar hensyn til hva motstanderen - kanskje! - truer. **20...axb4 21.axb4 Ta3 22.Sxd5! Sxd5 23.Lxd5 Dd6 24.c3 Sf5** Her er det litt bedre å ta løperen med 24...Dxd5. **25.c4 Le6 26.De2 De7** Mer aktivt og derfor bedre: 26...Dxb4, særlig fordi svart etter 27.Lxe6 har den gode muligheten 27...Sd4! **27.Lxe6 fxe6 28.Df3! Df6 29.g4 Sh4** Hvit får byttet dronningene uansett, men det var best å sette springeren på d4, for da dekker den e6-bonden. **30.Dxf6† gxf6 31.Txe6 Kf7 32.Te3** Særlig tårn skal brukes så aktivt som mulig. Enda bedre var derfor 32.Tb6! Ja, hvit bør vinne hvis hun ikke tabber seg ut, og seiersplanen er uansett å opphøye b- eller c-bonden til dronning. **32...Sg6 33.Tce1 Tb3 34.b5 Ta3 35.d4 Ta8 36.c5!** Bondene rykker fram mot målet! **36...Tc8 37.b6 Sf4?** Oj, Andrea får gullsjsansen 38.Te7†!, ta på b7 og rykke fram til en dronning. Etter flott spill glemmer hun

seg et øyeblikk og redder unna h-bonden som ikke er så viktig. **38.h4 Sh3†?** Her må det ha vært tidsnød, for nå ryker bare springeren. Den kunne ellers ha gått til det gode feltet d5 og samtidig ha hindret Te7† fra hvit. **39.Txh3 Kg6 40.Te6 Ta8 41.Kg2 Tc8 42.g5** Sterkere var 42.Tf3, men Andrea har ikke problemer med å dra denne seieren i land. **42...hxg5 43.hxg5 Kxg5 44.Te7! Tb8 45.d5 Tc8 46.Tc7 Tg8** En liten tabbe som ikke gjør noen forskjell lenger. **47.Tg3† Kf5 48.Txg8** og hvit vant raskt. 1-0

KM for skolelag i Telemark

Borge barneskole i Porsgrunn gikk til topps. Fra venstre: Kent H. Knudsen, Joakim Gorm Randulff, Mikael Waksvik, Jørgen Steffensen og Vegard Bjerketvedt.

• Foto: Endre Gorm Hansen

Korsvollsjakken – Norges største

Skrevet av
Arne Danielsen

- Foto: Arne Danielsen
- Resultater s. 8-9.

Korsvollsjakken har gjennom flere år markert seg som Norges desidert mest populære grand prix-turnering for barn og ungdom, og den første lørdagen i mars samlet den hele 125 deltakere.

Seinere har enda to skoler kommet til.

Flere av elevene har drevet det langt i sjakken, en av dem er Torstein Bae, 22 år og en svært lovende elitespiller. Torstein tar i dag sin del av undervisningen, "i takknemlighet til og i solidaritet med Finn", som han selv sier.

Skolesjakkaktiviteten her oppe i Oslo

nordvestlige del foregår i regi av Sjakklubben av 1911. For noen år siden holdt "1911" på å bli nedlagt på grunn av manglende aktivitet. Johs. Kjekken, som den gang var generalsekretær i Sjakklubben, synes dette var for ille, og tilbød seg å overta roret i klubben. Slik ble Johs. involvert også i barnesjakk, og i dag er 1911s ungdom Norges største barnesjakkklubb, med hele 334 medlemmer ved årsskiftet, en økning på mer enn hundre i forhold til året før, og det høyeste tallet i klubbens historie.

Det er alltid mange barn og unge i aksjon når 1911 arrangerer BGP-turnering!

En viktig grunn til suksessen er nok at det har vært drevet skolesjakk på Korsvoll skole i tretti år i regi av en og samme instruktør, Finn Møller. Finn, som bor rett ved skolen, begynte å undervise i sjakk da hans egne barn spilte skolesjakk, nå har han myndige barnebarn, men holder likevel fortsatt koken, og ikke bare det, i en alder av over sytti år har han også utvidet virksomheten.

- Det startet da skolen brant, og vi måtte flytte midlertidig til Kringsjø, forteller Finn, - da vi så flyttet tilbake, hadde vi ikke hjerte til å slutte på Kringsjø, så da ble det to skoler.

Det er tid for ny runde. Turneringsleder Johs. R.

Kjekken (stående til høyre) gir instruksjer.

Fine hjemmesider

Masfjorden Sjakklubb Ungdom har fått nye, delikate hjemmesider på adressen www.scandion.no/masfjordensku Siste helga i april arrangerer de NM for skolelag.

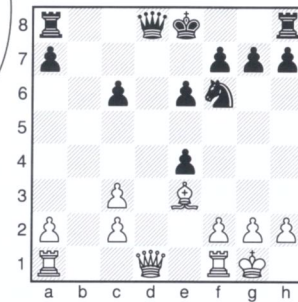
Han bare vinner og vinner

I løpet av halvannen måned ble 11-årige Magnus Øen Carlsen nordisk mester i sin aldersklasse og beste nordmann i Det åpne junior-NM.

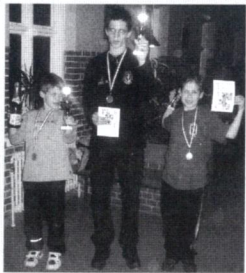
Ingen av delene var spesielt overraskende. Sjøl i Det åpne junior-NM, som er åpent for alle under 20 år, var han blant forhåndsfavorittene. Sistnevnte turnering hadde NRK Østlands-sendingen på besøk, og der ble nyheten om Magnus' muligheter for seier bragt i beste sendetid kvelden før siste runde.

Skrevet av
Victor Hansen

- Foto: Trond solem (over) og Tore Nilssen (under)
- Partikkommentarar: Stellan Brynell

En av hver medalje

Norge vant en av hver medalje i Nordisk mesterskap i Danmark. Magnus Øen Carlsen (til venstre) fikk gull og liksomspanje for seieren i klasse C, Geir Sune Tallaksen sølv i klasse B og Jon Ludvig Hammer bronse i klasse C (som Magnus vant).

Førsteraden bringer ett parti fra hver av Magnus' siste topplasseringer.

Drazen Dragicevic (1966)
Magnus Øen Carlsen (2127)
Siciliansk, B45

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 e6 6.Le3?! Drazen Dragicevic er ein av dei største talenta i svensk sjakk. Eg kjenner han godt ettersom vi er klubbkameratar, så det overraskar meg ikkje at han får problem i opninga. Teorikunnskapane hans er usle. 6.Le3 er sjølvsagt mogleg, men da må ein kunne varianten! 6...Lb4 7.Ld3 d5 8.0-0? Teorien seier 8.Sxc6 bxc6 9.e5 med uklart spel. Svart vinn ein bonde. 8...Lxc3 9.bxc3 dxe4 10.Lb5 Ld7 11.Lxc6 Lxc6? 11...bxc6 var betre. 12.Sxc6 bxc6

Klasse A

1. David Kjartansson, Island 4½/6
7. Harald B. Borchgrevink, Bergens 3
- 9.-12. Victor Hansen, Trondheim 2
12 deltakere

Klasse B

1. Hans Tikkanen, Sverige 4½/6
2. Geir Sune Tallaksen, Brattås 4
- 9.-10. Marte Egeland, Sandnes 2½
12 deltakere

Nordisk for ungdom

Tjele, Danmark, 14.-16. februar

Klasse C

1. Dagur Arngrimsson, Island 5/6
- 6.-8. Øystein B. Fossum, Drammen 2½
- 6.-8. Inge S. Skrondal, Oslo 2½
10 deltakere

Offisiell hjemmeside:
www.skoleskak.dk/nm2002/index.htm

Klasse D

1. Magnus Øen Carlsen, NTG 5/6
3. Jon Ludvig Hammer, Oslo 4
12 deltakere

Klasse E

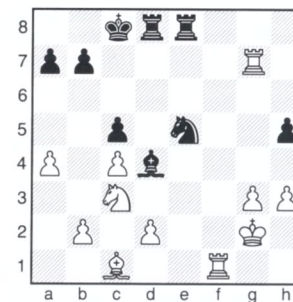
1. Alexei C. Hansen, Danmark 5½/6
4. Kai Inge Esbensen, Vadsø 3
10. Morgan Amundsen, Brattås 1
10 deltakere

13.Lc5! Det er umakeleg for svart at han ikkje kan få h8-tårnet i spel. 13...Dd5 14.La3 Dxd1 15.Tfxd1 Sd5 16.c4 Sb6 17.Td4 f5 18.Ld6 Td8 19.Tad1 Kf7 20.c5! Tvingar svart til å stille springaren passivt. 20...Sd5 21.Le5 med trusselen 22.c4 er bra for kvit. 20...Sc8 21.Le5 Td5 22.Txd5 exd5 23.Tb1 Drazen har spelt bra etter opninga. 23...Te8 24.Lf4 d4 25.Kf1 Kf6 26.h4 h6 27.Tb7 g5 28.hxg5! hxg5 29.Lc1 Td8 30.Tc7 Se7 31.Txa7 Tb8 Bra spelt av Magnus. Han heldt ikkje krampaktig fast i meirbonden, men gav han att for å aktivere offiserane sine. 32.Ke2? Her trur eg kvit mistar ein sjanse. Tårnsluttspellet etter 32.Lxg5! Kxg5 33.Txe7 er ikkje bra for kvit, til dømes kjem svart ein bonde over etter 33...Tb2 34.Td7 Txa2 35.Txd4 Txc2, men remis-sjansane er der. I framhaldet er Magnus trygglikein sjølv. 32...f4 33.Ta6 Tb1 34.Ld2 e3 35.fxe3 fxe3 36.Le1 Tc1 37.Ta4 Ke5 38.c3 d3! 39.Kxe3 Txe1! 40.Kxd3

Sd5 41.Ta6 Sf4! 42.Kd2 Te2! 43.Kd1 Tgx2 44.Txc6 g4 45.Tc8 g3 46.Tg8 Tg1! 47.Kd2 g2 48.c6 Kd6 49.Ke3 Te1! 50.Kf2 Tf1! 51.Ke3 g1D! 52.Txg1 Sd5! 0-1

Brede A. Kvisvik (2060)
Magnus Øen Carlsen (2127)
Siciliansk, B21

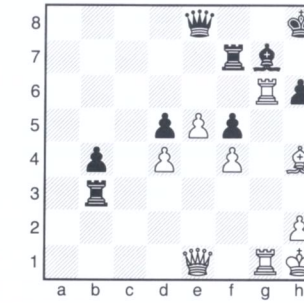
1.e4 c5 2.f4 Grand Prix-åttaket. For tida plar ein spela 2.Sc3 først og så 3.f4 for å vike unna svaret 2...d5. 2...d5! Sjølv sagt! 3.exd5 Sf6 Poenget. Viss svart slår med springaren på d5, står han posisjonelt bra (f-bonden til kvit er malplassert). 4.Lb5! Ld7 5.Lxd7! Dxd7 6.c4 e6 7.De2 Le7?! Sjølv om Magnus kanskje er ein større teoriexpert enn meg, dristar eg meg likevel til å påstå at dette ikkje er det beste. 7...Ld6 er meir aktivt, og trur ein ikkje på meg kan eg vise til partiet Short-Kasparov, 1990. Det heldt fram 8.d3 0-0 9.dxe6 fxe6 10.Sf3 Sc6 11.0-0 Tae8 12.Sc3 e5 13.f5 Dxf5 14.Lg5 e4 15.dxe4 Sxe4 med uklart spel. 8.dxe6 Dxe6 9.Dxe6 fxe6 10.Sf3 Sc6 11.0-0 0-0-0 Har svart verkeleg spel for ein bonde her? Eg tvilar. Kvit har problem med utviklinga og både c- og f-bonden hadde stått betre på startrutene sine. Men e6-bonden er òg svak og svart har jo ingen direkte truslar. Med litt omsorgsfullt feigspel burde det være mogleg for kvit å nøytralisere initiativet til svart. 12.a4?! Kvit burde ha spelt det naturlege 12.Sc3 for å sjå korleis svart vil auke trykket og så tilpasse seg etter det. Ikkje fleire svekkingar! 12...Thf8 13.Ta3 Ld6 14.g3 e5 15.fxe5 Sxe5 16.Sxe5 Lxe5 17.Taf3 Ld4! 18.Kg2 Tfe8 Svart har bytta bort den svake bonden sin og aktivert offiserane, medan kvit framleis har problem med utviklinga. 19.Sc3 Sg4! Utviklingsforspranget må bli nytta ut for det forsvinn. 20.Tf7 h5 21.h3 Se5 22.Txg7

22...Sd3! Magnus let seg ikkje lokke av c4-bonden. Han har ein større bonde (løparen!) i sikte. 23.Tg5 Te1 24.Txh5 Txf1 25.Kxf1 Tf8! 26.Ke2 Sxc1! 27.Kd1 Sd3 Kvit har tre bønder for offiseren, men dei samanhengande fribøndene er for langt bak til å utgjera noko. 28.Kc2 Sb4! 29.Kb3 Tf2 30.a5 Txd2 31.Sb5 Txb2! 32.Ka4 Sc2 33.a6 Tb4! 34.Ka5 b6! 0-1

I Det åpne junior-NM var det mange fikse kombinasjoner. I «Du trekker...» på side 27 i Norsk Sjakkblad er det tre avslutninger fra turneringa (oppgave 1-3). Og her en til:

Daniel Jakobsen Kovachev (1595)
Dmitry Kedyk (2056)

43.Txg7! Hvit ofrer kvalitet, men får tilbake med renter. 43...Txg7 44.Lf6! Tårnet på g7 lar seg ikke dekke på en fornuftig måte. 44...Dh5 45.Txg7 Df3! 46.Kg1 1-0

Det åpne junior-NM Lysaker, 23.-27. mars

1. Craig Hanley, England 2304
+26 =20 =15 +10 +08 =04 +06 5½
2. Magnus Øen Carlsen, Asker 2127
+33 =16 +21 =07 +14 =03 +13 5½
3. Dennis Wallin, Sverige 2125
+24 +10 +09 =06 -04 =02 +15 5
4. Carl Fredrik Ekeberg, Asker 2187
+17 =21 =11 +27 +03 +01 =05 5
5. Kjetil Stokke, Fana 2110
+36 +27 =07 =14 =13 +17 =04 5
6. Amir Mohammadi, Sverige 4½, 7. Dagur Arngrimsson, Island 4½, 8. Martin Østtveit, Oslo 4½, 9. Øystein Bøyum Fossum, Drammen 4½, 10. Jonas A. Ingvaldsen, Sarpsborg 4½, 11. Gudmundur Kjartansson, Island 4½, 12. Ståle Sending, Drammen 4½, 13. Heather Richards, England 4, 14. Anita G. Hersvik, Bergens 4, 15. Michel Sterk, Black Knights 4, 16. Dmitry Kedyk, Trondheim 4, 17. Daniel Jakobsen Kovachev, Oslo 4, 18. Nikolas A. Mellem, Våler 4, 19. Ørnulf Stubberud, Oslo 4, 20. Silje Bjerke, Porsgrunn 3½, 21. Brede A. Kvisvik, Kristiansund 3½, 22. Trond Ferkingstad, Sevland 3½, 23. Jon Ludvig Hammer, Oslo 3½, 24. Marte Egeland, Sandnes 3½, 25. Frode Ryan Lund, NTG 3½, 26. Thomas Nylund, Molde 3, 27. Ivar Abusdal, Nordstrand 3, 28. Håkon Haugrud, Fredriksstad 3, 29. Erik Eliassen, Hauge 3, 30. Elia Liitiäinen, Finland 3, 31. Atle Bøyum Fossum, Drammen 3, 32. Emil D. Agdestein, NTG 3, 33. Jørund Berstad, Førde 2½, 34. Inge S. Skrondal, Akademisk 2½, 35. Rannveig Blikra Veia, Stavanger 2½, 36. Linda M. Hansen, Trondheim 2½, 37. Brede Hagen, Asker 2½, 38. Eirik Søreng, Indre Østfold 2½, 39. Odin Blikra Veia, Stavanger 2, 40. Sigmund Reppen, Kongsvinger 1½, 41. Ellisiv Reppen, Kongsvinger 1, 42. Tone Namtvedt, Oslo 0

Påskefestival

Det åpne junior-NM var en del av NTG/Computas påskesjakkfestival, som ble arrangert på Lysaker. Craig Hanley fra England vant turneringa på kvalitet foran Magnus Øen Carlsen. Les mer i Norsk Sjakkblad side 28.

Offisiell hjemmeside:
home.online.no/~vichan

Wikra, Sevland 3, 12. Shirley Fagerland, Sevland 3, 13. Halvor Hansen, Hauge 3, 14. Åge Michal Foss, Hauge 3, 15. Marianne Selle, Hauge 3, 16. Martin Bøgesvang, Hauge 3, 17. Konrad Nes, Sevland 3, 18. Annette Strømme, Vandaskog 2½, 19. Caroline Jacobsen, Vandaskog 2, 20. Elise Kristin Mannes, Sevland 2, 21. Kristoffer A. Wikra, Sevland 2, 22. Jahn Kenneth Hagenes, Vandaskog 2, 23. Karoline Gaustad, Sevland 2, 24. Kathrine Sørheim, Sevland 2, 25. Marit H. Fagerheim, Sevland 1½

Miniputt: 1. Jonatan Time, Hauge 5, 2. Ketil Sivertsen, Hauge 4½, 3. Kristian Espeland, Hauge 4½, 4. Anders Eggers Høie, Hauge 4½, 5. Line Jin Jørgensen, Sevland 3½, 6. Hein Haugeberg, Sevland 3, 7. Thomas Neverdal, Hauge 3, 8. Jan Inge Anensen, Sevland 3, 9. Alma Johanne Smelvær, Sevland 3, 10. Magnus A. Wikra, Sevland 3, 11. Raymond Sivertsen, Hauge 2, 12. Cecilie Dahl Nes, Sevland 2, 13. Alf Reidar Smelvær, Sevland 1
Lilleputt: 1. Helge Selle, Hauge 6, 2. Henny Sivertsen, Sevland 5, 3. Hilde Rasmussen, Vandaskog 4, 4. Tor Bjarne Haugeberg, Sevland 3, 5. Lise Marie Noven, Vandaskog 2, 6. Sigurd Kristiansen, Sevland 1, 7. Helene Sivertsen, Sevland 0

Kadett: 1. Arne Selle, Hauge 3, 2. Svein Are Pedersen, Hauge 2, 3. Bjarne Sivertsen, Hauge 2, 4. Stephanie Solgård, Sevland 0

Ungdom: 1. Trond Ferkingsstad, Sevland 5, 2. Laila Viestad, Hauge 5, 3. 4. Sissel J. Stava, Hauge 4
Kadett og ungdom spilte sammen.

NTG Påske-BGP, 28. mars

Miniputt: 1. Jardar L. Haugland, Stjernen 4½, 2. Magnus A. Jahnes, Stjernen 4½, 3. Ada Mellem, Våler 4, 4. Anders Rønningen, Våler 4, 5. Vegar Koi Gandrud, Haugsbygd 3½, 6. Timmie Nygaard, Kjørbekkhøgda 3½, 7. Frode Olav Urkedal, 1911 3, 8. Oscar Hammerstad, Oslo 3, 9. Simon Pedersen, Oslo 3, 10. Håvar Koi Gandrud, Haugsbygd 3, 11. Mads Dyrset, Moss 3, 12. Magnus Aa. Rud, Nordstrand 2½, 13. Kjetil Danielsen, Nordstrand 2, 14. Snorre Flo, Nordstrand 2, 15. Tor Bothem, 1911 2, 16. Daniel Nilsen, Nordstrand 2, 17. Ulrik R. Oddsberg, Oslo 2, 18. Georg Bjerke, Oslo 2, 19. Sarah Reka Thowsen, Follo 1½, 20. Nishanth Giridharan, Nordstrand 1½, 21. Priyanha Giridharan, Nordstrand 1½, 22. Petter Kr. Næss, Sjøkkameratene 1, 23. Edvard W. Bjørnson, Asker 1, 24. Jørgen Møller, Moss 0

Lilleputt: 1. Audun B. Fløtten, Modum 4½, 2. Jørgen Flo, Nordstrand 4, 3. Håkon Øksnevad, Nittedal 3½, 4. Gunnar Abusdal, Nordstrand 3, 5. Per Richard Næss, Sjøkkameratene 3, 6. Anders Gjerdrum-Hagen, Våler 2, 7. Dennis Nygaard, Kjørbekkh. 2, 8. Daniel Nygaard, Våler 2, 9. Morten Oppedal, Nordstrand 1, 10. Shahana Sothinatan, Nordstrand 0

Kadett: 1. Inge S. Skrondal, Oslo 5½, 2. Ørnulf Stubberud, Oslo 3, 3. Tone Namtvedt, Oslo 2, 4. Jorunn M. Brekke, Modum 1, 5. Harald Danielsen, Nordstrand 0

Ungdom: 1. Håkon Bentsen, Molde 5½, 2. Nikolas A. Mellem, Våler 4

Brattås maraton, 6. april

Deltakere begynnere: Joakim G. Randulf, Brattås, Magnus Lynghaug, Caissas-Sandefjord, Knut Nguyen, Kragerø, Nils Kristian Kjeldsen, Brattås, Eirik Sundmark, Brattås, Tor Eirik Åsgrav, Brattås, Tim Andreas Johnsen, Brattås, Preben E. Holt, Kjørbekkhøgda, Svein Kristian Heibø, Kjørbekkhøgda, Kenan Heggland, Kjørbekkhøgda, Johannes Botne, Caissa, Robin Limi, Kjørbekkhøgda, John Henrik Rød Knudsen, Brattås, Stian Lindstad, Brattås, Thomas Lindstad, Brattås

Deltakere ung miniputt (under 8 år): Petter Lie Ellefsen, Brattås, Erlend H. Andersen, Caissa, Eivind Gundersen, Caissa, Georg Botne, Caissa, Endre F.Kåsa, Brattås

Miniputt (9 til 11 år): 1. Morgan Amundsen, Kragerø, 18/18, 2.-3. Vegard Bjerketvedt, Brattås og Mikael Waksvik

12, 4.-5. Lars Bråthen, Caissa og Lars Kristian Eskilt, Brattås 11, 6. Vette T. Nilsen, Caissa 9 poeng, 7. Karsten Nenseth, Brattås og Niklas Ludvigsen, Caissa 5, 9. Kent H. Knudsen, Brattås 4, 10. Øystein H. Follo, Brattås 3
Lilleputt: 1. Chris W. Grunnsund, Kjørbekkhøgda 19/20, 2. Jostein Thorsen, Kragerø 17½, 3. Alexander Salvesen, Brattås 16, 4. Timmie Nygaard, Kjørbekkhøgda 13, 5. Dennis Nygaard, Kjørbekkhøgda 11, 6. Martin Johannessen, Kragerø 10½, 7. Sigurd Sandve, Caissa 9, 8.-9. Christoffer Kongsness, Brattås og Simen Furumo 8½, 10. Bendik Svendsen, Kragerø 7½, 11. Henrik B. Lund, Brattås 6½, 12. Karianne Grunnsund, Kjørbekkhøgda 6

Kadett: 1. Tommy Sneltvedt, Brattås 13/15, 2. Christian W. Thomassen, Brattås 12½, 3. Daniel E. Egeland, Brattås 8½, 4. Sondre Naltzsen, Kragerø 6, 5. Kenneth Erland, Brattås 5, 6. Thomas Pettersen, Brattås 1

Ungdom: 1. Kjetil A. Lie, Brattås 16/16, 2. Bertil Svendsen, Brattås 10½, 3. Karl E. Horda, Caissa 7, 4. Joachim Berg-Jensen, Brattås 5½/13, 5. Espen Lie, Brattås 2/5, 6. Andreas Angeltveit, Brattås 1

Moss, 7. april

Miniputt: 1. Vegar Koi Gandrud, Haugsbygd 5½, 2. Jardar L. Haugland, Stjernen 5, 3. Magnus A. Jahnes, Stjernen 4½, 4. Nicolai Getz, OSSU 4½, 5. Anders Rønningen, Våler 4, 6. Håvar Koi Gandrud, Haugsbygd 4, 7. Oscar Hammerstad, OSSU 4, 8. Emil D. Knutsen, OSSU 4, 9. Eirik Ihle, Nittedal 4, 10. Simon Pedersen, OSSU 4, 11. Simen Mørde, Moss 3½, 12. Eirik Homb, Stjernen 3, 13. Thor Ihle, Nittedal 3, 14. Iver Brække, OSSU 3, 15. Snorre Flo, Nordstrand 3, 16. Benjamin M. Anderssen, Moss 3, 17. Ole Christian Hagen, Saltnes 3, 18. Eivind O. Straume, OSSU 3, 19. Henning Ward, Drammen 3, 20. Ida Hagen, Saltnes 2½, 21. Kenneth Caspersen, Saltnes 2½, 22. Kjetil Danielsen, Nordstrand 2, 23. Jørg H. Skovdahl, Moss 2, 24. Fredrik Åsebo, Saltnes 2, 25. Jens Andre Myren, Saltnes 2, 26. Marius Møller, Moss 2, 27. Eigil H. Skovdahl, Moss 2, 28. Christopher Mathisen, Saltnes 1, 29. Thor K. Tønnesen, Drammen 1, 30. Ida Rønningen, Våler 0

Lilleputt: 1. Jørgen Flo, Nordstrand 5, 2. Chris W. Grunnsund, Kjørbekkhøgda 5, 3. Fredrik Helness, Nordstrand 4½, 4. Håkon Gulbrandsen, Nordstrand 4, 5. Jonatan M. Andersen, Moss 4, 6. Torkel Mo Bråten, Nordstrand 4, 7. Daniel Pitz Jacobsen, Nordstrand 3½, 8. Håkon Øksnevad, Nittedal 3½, 9. Gunnar Abusdal, Nordstrand 3½, 10. Thomas L. Rustad, Åvangen 3, 11. Hans Martin Espegren, Nordstrand 3, 12. Timmie Nygaard, Kjørbekkhøgda 3, 13. Jonas Eriksrud, Saltnes 3, 14. Øistein Christensen, Saltnes 2, 15. Daniel Seland, Nordstrand 2, 16. Dennis Nygaard, Kjørbekkhøgda 2, 17. Petter Bossum, Saltnes 2, 18. Morten O. Gulbrandsen, Nordstrand 2, 19. Mats Henriksen, Saltnes 1

Kadett: Maria Pitz Jacobsen, Nordstrand 5, 2. Harald Danielsen, Nordstrand 3, 3. Lasse Engebretsen, Nordstrand 3, 4. Geir Andersen, Moss 1

Lilleputt: 1. Jon L. Hammer, OSSU 4½, 2. Line Holen, Sørum 1, 3. Rasmus Berge, OSSU 0
Kadett: 1. Daniel J. Kovachev, OSSU 4, 2. Inge S. Skrondal, OSSU 3½, 3. Claes S. Hanssen, OSSU 3, 4. Mads Ribe, OSSU 2, 5. Ørnulf Stubberud, OSSU 2

OSSU Mandags-BGP, 8. april

Miniputt: 1. Jo Kristian Løberg, OSSU 4½, 2. Andre Skoog, OSSU 4, 3. Lars Nedberg, OSSU 3½, 4. Iver Brække, OSSU 3, 5. Brage Ekrem, OSSU 3, 6. Nicolai Getz, OSSU 3, 7. Bjørn Berge, OSSU 3, 8. Håkon Teigum, OSSU 3, 9. Jardar Haugland, Stjernen 3, 10. Simon Pedersen, OSSU 2, 11. Aksel Bjelland, OSSU 2, 12. Marianne Holen, Sørum 2, 13. Julia Pedersen, OSSU 2, 13. Emil D. Knutsen, OSSU 2, 15. Oscar Hammerstad, OSSU 2, 16. Eivind Straume, OSSU 2, 17. Mathias F. Hilde, OSSU 1, 18. Morten O. Gulbrandsen, Nordstrand 2, 19. Mats Henriksen, Saltnes 1

Lilleputt: 1. Jon L. Hammer, OSSU 4½, 2. Line Holen, Sørum 1, 3. Rasmus Berge, OSSU 0
Kadett: 1. Daniel J. Kovachev, OSSU 4, 2. Inge S. Skrondal, OSSU 3½, 3. Claes S. Hanssen, OSSU 3, 4. Mads Ribe, OSSU 2, 5. Ørnulf Stubberud, OSSU 2

Terminliste

26.-28. april NM for skolelag

4. mai Vandaskog BGP/UGP
Vandaskog SKU. Info: Geir Rasmussen, tlf. 53 74 05 87p

4. mai Stjørdal BGP

Stjørdal BSK. Info: Jon Arne Stokhaug, tlf. 926 35 234p

4. mai Asker & Bærum BGP/KGP

Info: Øivind Ekeberg, tlf. 67 13 46 39p, e-post oekeber@online.no eller Jan Søyland, tlf. 67 14 62 35p, e-post jasoeyla@online.no

25. mai Parksjakken BGP/UGP

Drammen SKU. Info: Ragnar Edvardsen, tlf. 32 87 32 16p, 996 19 019m,

e-post ragedvar@online.no

1. juni OSSU Juni-BGP

OSSU. Info: Sverre Johnsen, tlf. 22 59 84 01p, e-post sverre.johnsen@dnv.com

8. juni Brattås sommerturnering

Brattås SKU. Info: Gunnar Lie,

tlf. 35 51 38 57p, 35 55 35 50a,

e-post gunnli@online.no

15. juni Kjørbekkhøgda BGP/UGP

Kjørbekkhøgda SKU. Info: Kjell Nygaard, tlf. 35 59 79 96p, e-post kjny@c2i.net

6.-13. juli Landsturneringen på Røros

Nytt fra USF

USFs årsmøte 2002

Finner sted i Storstuggu på Røros lørdag 6. juli kl. 12.00. Innkalling er sendt alle lokallag, klubber og kretser.

Valg 2002

Fast post på årsmøtet er valg. Dersom du eller noen du kjenner kan og vil gjøre en innsats for barne- og ungdomssjakken, ta da kontakt med valgkomiteen v/Sverre Johnsen tlf. 22 59 84 01 eller Sigmund Salamonsen tlf. 52 74 00 31 eller Øystein Brekke tlf. 32 78 40 05.

Nye Frifond-midler til lokallagene

En økonomiske vitaminpille fra staten, Frifond-midlene, er igjen på vei til alle registrerte lokallag. USF kommer til å motta kr 304 000 i støtte. 95% av midlene blir fordelt blant lokallagene, halvdel av dette (knappt kr 2000 per lokallag) vil bli utdelt automatisk som grunnstøtte, resten fordeles som aktivitetsmidler.

• Bjarke Kristensen (generalsekretær i USF)

USF 25 år

I forbindelse med USFs 25 års jubileum ønsker vi at det arrangeres jubileumsbegivenheter også lokalt.

Har du/dere en god ide til hvordan USF kan og bør feire sitt jubileum lokalt?

Kontakt gjerne USF straks!

Løsninger og vinnere i del 1

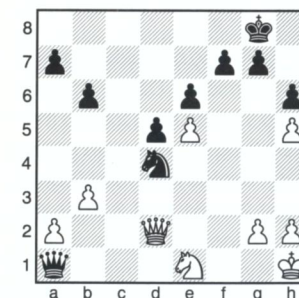
- Oppgave 1: 1. Txf5! vinner offiser, 1...exf5 2.Kxe3.
- Oppgave 2: 1...Dxd2! tvinger dronninga inn i en gaffel, 2.Dxd2 Sf3†.
- Oppgave 3: 1.Db8! fører til snarlig matt. 1...Kxb8 2.c7† eller 1...Kd8 2.Dxd6† Dd7 3.cxd7 osv.

Følgende fem får hver sin bokpremie:

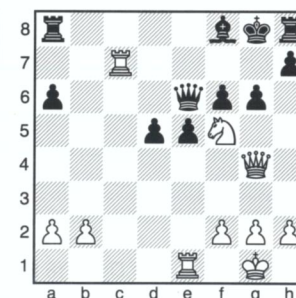
- Håvard Urhaug (13 år), 5353 Straume
- Magnus A. Jahnes (12 år), 0172 Oslo
- Eirik V. Stokke (8 år), 5353 Straume
- Per Aslak Myraunet (9 år), 7633 Frosta
- Henning Stokke (15 år), 6150 Ørsta

Sjakkadien 2002 - del 2

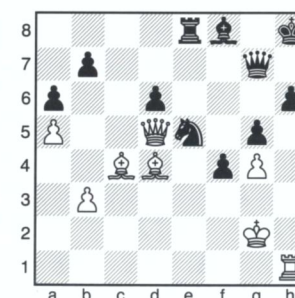
Oppgave 1. Svart trekker og vinner.

Oppgave 2. Hvit trekker og vinner.

Oppgave 3. Hvit trekker og vinner.

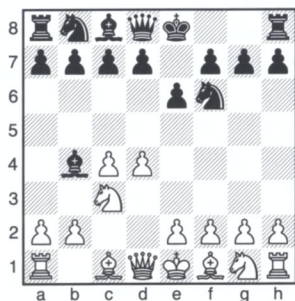
Sjakkadien er lærerikt!

- I hvert nummer trekkes det ut fem vinnere av bokpremier.
- Alle under 18 år kan delta.
- For de under 11 år er det nok å klare to oppgaver.

- Sjakkademesteren 2002 trekkes ut blant de som har levert løsning minst fire ganger.
- Fem andre vinner også sammenlagtpremie.
- Send svar innen fredag 24. mai til: Førsteraden, Frennings vei 3, 0588 Oslo, e-post victorh@online.no

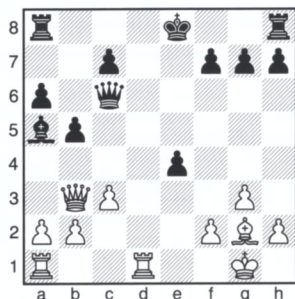

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4

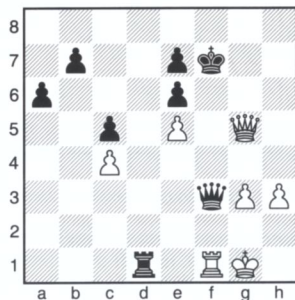
Nimzo-indisk forsvar. Ved å binde springaren hindrar svart kvit frå å ta full kontroll over sentrum med e2-e4. **4.Lg5** Kvit kontrar med å binde svarts springar og truar no e2-e4 att. Normalt vel svart no å gjera åtak på d-bonden med 4...c5, men det får de lesa om i ei opningsbok, for her skal det handle om bindingar!

Mange gonger kan ein vinne materiell ved å binde offiserane til motspelaren. Spesielt umakeleg blir det viss kongen er blanda inn i det.

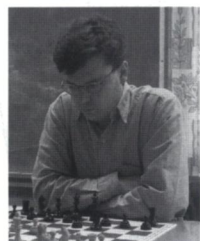

1.Lxe4! Dxe4 Viss dronninga flyttar, fell tårnet på a8. **2.Te1** med dronningvinst. **1-0**

Enno eit føredøme. Her er dronninga til svart bunden, men tårnet til kvit er òg bunde. Her må det altså ein liten finesse til frå kvit.

Bindingar

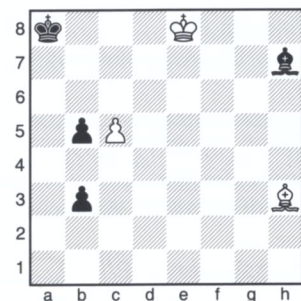

Stellans sjakk-skole

Å binde offiserane til motspelaren er eit av dei aller viktigaste taktiske knepa for å skaffe seg fordelar. Mange gonger gjer vi det til og med utan å tenkje over saka.

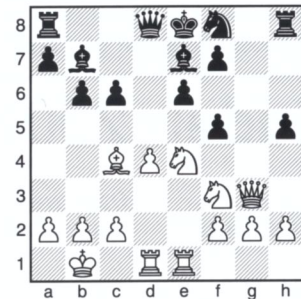
1.Dh5†!

Neste føredøme er meir avansert, men så vakkert at eg berre må vise det. Det byrjar med at båe spelarane spring ned og tar kvar si nye dronning.

1.c6 b2 2.c7 b1D 3.c8D† Ka7 Så byrjar kvit å gjera åtak på kongen, som det jo ser ut som om svart kan parere... **4.Dc7† Ka8 5.Lg2† Le4** Men då kjem poenget! **6.Dh7!!** Den svarte løparen er fanga i ei uhyggeleg kryssbinding. Viss svart prøver å flytte dronninga, spelar kvit Lxe4† følgd av Db7‡. **1-0**

Til slutt ei kraftfull partiavslutning der kvit nyttar ut alle mulige bindingar.

1.d5! Kvit er ferdigutvikla og har lukkast med å fange kongen til svart i midten. Då må ein opna stillinga! **1...cxd5** På **1...fxe4** kjem **2.dxe6** med trussel mot dronninga og f7. Viss svart prøver med **1...exd5**, er det direkte matt med **2.Sf6‡**. Løparen er bunden! **2.Lb5† Sd7 3.Se5!** Kvit gjer åtak på den bundne springaren. **3...Lc8 4.Dg7 Tf8 5.Txd5!** Kvit skyr ikkje noko middel for å opne linjer mot kongen til svart. **5...exd5 5...fxe4 6.Txd7** gjer kvit eit stort materielt overtak **6.Sf6†! Lxf6 7.Sg6† Le7 8.Dxf8‡** Ein vakker matt. Offiserane på d7 og e7 er bundne på både hender og føter! **1-0**

ET HALVT ÅRHUNDRE med sjakk

Knappt noen har gjort så mye for norsk sjakk det siste halve århundret som Knut Bøckman. Men sjakkidiot er han ikke. Det finnes så mye annet viktig i livet. Samfunnsengasjement for eksempel. Og musikk. Litteratur. 24. april fylte han 70 år.

av Rune Andersen

For over 50 år siden, i 1951, plasserte Knut Bøckman seg som nummer to i det første juniormesterskapet som ble arrangert i Norge. I 40 år har han hatt sin egen sjakkspalte i en dagsavis. Forsatt skriver han tre ukentlige spalter i Aftenposten. I mellomtiden har han blant annet rukket å være såvel visepresident som sekretær i Norges Sjakkforbund, redaktør for Norsk Sjakkblad og formann for Norges ledende sjakkklubb, Oslo Schak-selskap, OSS, i 19 år. Landslagsspiller har han også vært.

Det arrangeres knapt en turnering i Oslo uten at Bøckman er innom. Stille rusler den tette mannen med det rufsete, grå håret, alltid i dressjakke og med åpen snipp, ofte med en mineral-vannflaske i hånden, stille rusler han mellom bordene og vurderer stillingene med fagmannens blick. Etterpå kommenterer han gjerne det han har sett:

- Hvis du hadde flyttet springeren til g4 istedenfor bonden til a3, hadde du ikke stått bedre da?

Selvølgelig er han opptatt av det enkelte parti og det enkelte trekk. Men ikke bare dét. Langt fra bare dét. For Knut Bøckman er sjakk noe ganske annet og mye mer enn ratingpoeng, puggede åpningsvarianter og lettvinde seire. "Sjakk er ikke bare et spill, men en kul-

tur," skriver han i sin bok *Kongenes spill - spillets konger*.

En 14-årig oppdagelse
13-14-årsalderen må ha vært en viktig tid for Knut Bøckman. Da oppdaget han både sjakken og den klassiske musikk.

Sjakken først:

Den unge Knut var sammen med fa-

milien i juleselskap. Som skikken var på den tiden samlet de voksne og barna seg i hver sine rom etter middagen. To av husets sønner fant fram sjakkbrett og brikker. De hadde spilt en del og ville ha med Knut. Han kunne trekkene sånn noenlunde og satt i gang. I løpet av kvelden hadde han slått dem begge. Kanskje jeg har anlegg for sjakk, tenkte han.

Et par dager senere var han sammen med sine to beste kamerater, også de brødre.

- Vi har fått et morsomt spill til jul, sa de.

- Det kan vel ikke være sjakk?

- Jo, hvordan visste du det?

I løpet av kvelden hadde han slått dem også. Kanskje hadde han anlegg for sjakk.

De tre kameratene meldte seg inn i Tromsø Sjakkklubb. Knut spilte seg snart opp i klubbens mesterklasse. Han hadde anlegg for sjakk.

Det var sjakken. Så musikken.

Da Kjell Bækkelund i 1973 redigerte boken *Fra Bach til Beatles* (Tiden Norsk Forlag), ga han Knut Bøckman i oppdrag å skrive om Beethoven. Der forteller Bøckman blant annet om hvordan det var å få tilbake radioene etter den annen verdenskrig. Det var en musikalsk eksplosjon - med mye amerikansk populærmusikk. Men der var også en annen type musikk - som gjorde inntrykk på den

unge mannen ved radioapparatet i Tromsø:

" Dette virvar av 'Give me five minutes more' og 'Stormy Weather' var trettenfjortenåringens mentalt helt uforberede situasjon en eftermiddag han rent tilfeldig satt foran radioen - for å lese leker,

Foto: Per Svensson
© Aftenposten, Oslo

En verdensmester og en klubbformann. Anatolij Karpov er en av de mange internasjonale storspillerne Knut Bøckman har møtt. Daværende verdensmester Karpov vant turneringen OSS arrangerte til sitt hundreårsjubileum i 1964.

får vi håpe. Men han fikk lære en annen lekse. Egentlig lar opplevelsen seg ikke beskrive. Det strømmet lyd ut av radioen - musikk. Det var ikke noe nytt. Det nye bestod i at den trengte lukt inn i innerste hjertekammer hos et ungt menneske.

Det var virkelig en eksplosjon. Det var den rene rus. Jeg reiste meg, kunne ikke sitte stille, ble stående åndeløs og lytte til noe jeg aldri før hadde visst om. Ekstase er vel ordet. (...)

Som i drømme hørte jeg hallomanen etterpå nevne noe om Mozart og Filharmonisk Selskap."

Et skred var løsnat, skriver han. I radioprogrammet lette den unge man-

Knut Bøckman

Født i Tromsø 24. april 1932. Latinartium 1950. Eksamen i norsk og nordisk språk og litteratur ved Universitetet i Oslo. 1953 tilknyttet Morgenbladet som universitetsmedarbeider. Arbeidet også for Gyldendal og Høyres Pressebyrå. Politisk medarbeider i Morgenbladet fra 1961 til han ble politisk redaktør i 1966. Spaltist i Aftenpostens politiske avdeling fra 1987. I 40 år har han hatt sin egen sjakkspalte i dagsaviser, fra 1962 til 1984 i Morgenbladet, deretter i Aftenposten. Også i NRK har Bøckman vært sjakkmedarbeider. Ble nummer to første gang lands-turneringen hadde egen juniorklasse (1951). Spilte i 1958 på det norske laget i sjakk-OL og har deltatt i flere akademiske VM. Knut Bøckman har vært visepresident og sekretær i Norges Sjakkforbund, redaktør av Norsk Sjakkblad og formann i Oslo Schakselskap i til sammen 19 år. Han har Norges Sjakkforbunds hederstegn i gull og er æresmedlem i OSS.

Knut Bøckman har siden studiedagene vært politisk aktiv, blant annet som redaktør av Minerva, formann i Den Konservative Studenterforening og styremedlem i Den Konservative Presses Forening, Riksmålsforbundet, Nationalteatret og Norsk Litterforening. Han har skrevet viser og revytekster for NRK, revyer og kabareter og prologer ved blant annet hundreårsjubileene til Høyre, Oslo Børs og Hurtigruten. Har utgitt flere bøker, i 1996 sjakk-boken *Kongenes spill - spilllets konger* (Universitetsforlaget).

nen seg fram til nye lytteropplevelser. Der fant han Beethoven:

"Mine klassekamerater skulle bare ha ant at når jeg uteble til fredagskveldens kinobesøk med tilhørende avspasering i byens hovedgate og besøk på Kafé Promenaden, så var det for å sitte klistret til radioapparatet og lytte til en symfoni av avdøde Beethoven."

Han var hektet - på sjakk og musikk. Kultur.

Ord - ikke tall

Men han verken var eller er like begeistret for all slags musikk. Få kan mindre om pop og rock enn Knut Bøckman. Heller ikke jazz har han noe forhold til.

Men revyviser - se, det er noe annet! Allerede i 1954 var han en av tekstforfatterne til studentrevyen i Oslo. Siden er revytekstene fra den bøckmanske skrivemaskin blitt mange - for revyer, kabareter og NRK, både radio og fjernsyn. Her har han turnert ord med samme elegance som en stormester flytter sitt brett brikker.

- Jeg har alltid elsket ord, sier han. - Jeg lærte å lese da jeg var fire, skrive da jeg var fem. Siden har ordene fascinert meg.

Derfor er han også glødende opptatt av litteratur, ikke minst lisen.

Tall, derimot. Nei, de interesserer ham ikke. Hver gang han er blitt valgt til formann, har han forlangt å ha en regnskapskyndig ved sin side. Tallene får andre ta seg av.

- Jeg kjenner mine begrensninger.

Politisk redaktør og kommentator

Overraskende var det derfor ikke at han etter studiene ble journalist. Heller ikke at det ble Morgenbladet. En konservativ avis passet ham godt, verdikonservativ Høyre-mann som han var. Dessuten sto skrivekunsten, ordet, den håndskrevne reportasje og kommentar, sentralt i det gamle Morgenbladet. Bøckman ble politisk reporter, snart politisk redaktør.

- Det var en flott tid. Jeg nærmest bodde på Stortinget, og visste etter hvert

nok til å kunne felle minst to regjeringer.

Det gjorde han ikke. Den politiske journalistikken var mindre aggressiv i 60-årene enn ved inngangen til et nytt århundre.

Bøckmans innsats ble lagt merke til. Aftenposten ville ha ham. I 1987 begynte han i storavisen i Akersgaten. Han fikk en spesialkontrakt, slik at han kunne arbeide fra sitt hjemmekontor istedenfor å stille i redaksjonen hver dag. Lenge skrev han politiske kommentarer. Fram mot 70-årsdagen består arbeidsoppgavene i å skrive den daglige korte, underfundige og respektløse kommentaren til Sorry og hver lørdag et dikt der han kommenterer ukens hendelser i politikk og samfunnsliv - foruten sjakkspaltene i morgennummeret lørdag og aftennummeret onsdag og fredag.

Sin egen sjakkspalte hadde han hatt i Morgenbladet siden 1962. Til tider tok den så stor plass i avisen, at de andre medarbeiderne brummet:

- Den politiske redaktøren misbruker sin stilling.

Det øret hørte han ikke på. Selvfølgelig fortjente sjakken sin plass. Sjakkfolket var enig. Mange var dem som i det skjulte kjøpte Morgenbladet på grunn av sjakkspalten. De ville nødig at noen skulle få vite at de tok den mest konservative avisen i Norge inn i sitt hus.

OSS og egne opplevelser

I dag er det ikke vanskelig å finne unge sjakkspillere som kritiserer Knut Bøckman og hans sjakkspalter. - Han skriver bare om OSS, sier de. - Og om hva kjente sjakkspillere har sagt til ham og han til dem.

Joda, han har hørt kritikken.

- Det er tre grunner til at jeg skriver mer om OSS enn andre, sier han. - Vi må ikke glemme at OSS er Norges beste sjakkklubb.

- Som flere ganger er blitt slått av andre klubber de senere årene.

- Jada, jeg er klar over det. Men ingen andre har så mange gode spillere som OSS. Ingen andre har slike lokaler som

Foto: Øystein Brekke

Selv om Knut Bøckman deltok i sin siste landsturnering i 1975, spiller han fortsatt i bedriftsserien Sjakkalliansen. I 1958 spilte han på OL-laget, men han ga seg med aktiv sjakk fordi så mye annet krevde så mye tid. Nå har han ikke lenger rating, men holder trolig fortsatt mesternivå. Innimelom slenger han med i en mer uhøytidelig turnering. Da kan det stå i Aftenpostens sjakkspalte: "Sist ukens hurtigsjakkturnering i OSS ble tilfeldigvis vunnet av Knut Bøckman."

er åpne hver dag, og et slikt miljø. Det er den ene grunnen til at jeg skriver så mye om OSS. Den andre er at jeg vet hva som foregår her. Jeg har gitt andre klubber beskjed om at jeg gjerne vil ha stoff fra dem, men det kommer nesten ingenting. Jeg kan ikke la være å skrive om det jeg vet fordi jeg kanskje ikke vet om noe annet som foregår.

Da er det som om vi hører de unge igjen: - Han kan bare gå inn på internett der de fleste klubbene har egne hjemmesider!

Neida, han kan ikke det. Bøckman har ikke lært seg å bruke internett. Han bruker ikke datamaskin. Han skriver fortsatt sine bidrag til Aftenposten på skrivemaskin.

- Men jeg har folk som til enhver tid orienterer meg om hva som finnes på internett, sier han. - Den tredje grunnen til at jeg skriver mye om det som skjer i OSS-regi er at jeg gjerne vil gi min egen

klubb reklame. Jeg legger ikke skjul på det.

Og om den andre delen av kritikken, at han er for opptatt av det han selv har opplevd i yngre eller eldre steinalder, sier han: - Jeg synes sjakkspalten bør være personlig, når det er mulig. Når man har vært med på så mye som meg, er det ikke urimelig at man gjør selvpoplevde hendelser til et journalistisk poeng. Det gir spalten autensitet. Men jeg ser faren ved at det personlige kan bli privat. Her går en grense det er viktig ikke å passere.

Svein Johannessen - og eliteserie

Et halvt århundre med sjakk. Hvem er det største norske talent han har møtt? Olaf Barda? Svein Johannessen? Simen Agdestein? Magnus Carlsen?

Det er ikke så enkelt å få ham til å svare. Slike sammenligninger er så vanskelige. Magnus Carlsen, denne used-

vanlig begavede 11-åringen. Det er for tidlig å si noe definitivt om ham. Men at han er en sterkere spiller nå enn noen av de norske stormestrene var da de var så unge, er Bøckman ikke i tvil om. Likevel.

- Svar nå, det største, rene talent?

- Det må være Svein Johannessen.

Hvor god han var, forstår de færreste i dag.

En stridssak på årets forbundsting blir om det bør innføres en landsomfattende eliteserie.

- I prinsippet mener jeg det er riktig, sier Bøckman. - Men jeg innser at betenkelighetene er store. Økonomien, selvfølgelig. Men også at landsdelsseriene, spesielt Østlandsserien, blir rammet. Fordelene må avveies mot ulempene.

- Svaret?

- At vi bør sette i gang en forsøksordning med en eliteserie, og at erfaringene vurderes underveis.

" Dette er sjakk!" glefset Ronny. " Du er nødt til å ofre noe iblant. Hvis jeg tar et skritt fram, tar hun meg — og da står du fritt til å sette kongen sjakkmatt, Harry."

av Mona Svenning og Arne Danielsen

Foto: Warner Bros.

Man må ha vært særdeles bortreist for ikke å ha fått med seg J. K. Rowlings fortellinger om Harry Potter, elleve-åringen som havner på trolldomsskole.

Eventyrlig suksess

Det er ikke alltid like lett å forstå hvordan en enkelt romanfigur plutselig kan ta av så til de grader, men bøkene er i løpet av snaue fem år oversatt til 50 språk og trykket i mer enn 100 millioner eksemplarer, da snakker vi om *litt* større antall enn medlemmene i Norges Sjakkforbund.

I fjor høst kom filmen basert på den første boka, *Harry Potter og de vises stein*, og i slutten av februar rykket den forbi *Star Wars I* til å bli verdens nest mest suksessfulle film gjennom alle tider, med nærmere en milliard amerikanske dollar spilt inn, bare slått av *Titanic*. Den

kommersielle suksessen blir enda mer eventyrlig når man tar for seg *spin off*-produktene som lanseres i tillegg: Samlekort, figurer, klær, godteri, spill, avtalen med Harry Potter har for eksempel blåst nytt liv i det danske Lego-konsernet.

Påvirkningen på barna har vært massiv, Harry Potter er blant annet en av favorittene som ekteskapspartner for engelske småjenter, gutta foretrakk for øvrig Lara Croft. Ikke alle har vært like fascinert, ved årsskiftet kunngjorde pastor Jack Brock i Christ Community Church i New Mexico at han hadde til hensikt å brenne hundrevis av Potterbøker. "Bøkene kommer til å ødelegge livet til mange unge mennesker. De oppfordrer barn til å lære om hekser og trollmenn, og det er en vederstyggelighet overfor Gud og meg", fastslo pastoren, noe forfatteren bare ler av. "Jeg har ikke hørt

HARRY POTTER — verdens mest berømte sjakkspiller

om noen som har hatt lyst til å bli heks etter å ha lest bøkene", svarer hun.

Trolldomssjakk

I "De vises stein" spiller Harry trolldomssjakk mot vennen Ronny, boka er tydelig inspirert av Battlechess og andre dataspill, brikkene er levende og gikk løs på hverandre, og kommer med tilrop og råd til spillerne, er ofte uenige seg i mellom; "Ikke send meg dit, ser du ikke springeren hans? Flytt heller *ham*, ham har vi råd til å miste".

På slutten av boka havner Harry, Ronny og venninnen Hermine på et gigantisk sjakkbrett med kjempebrikker, de må selv overta noen av de svarte brikkenes plasser og overvinne den hvite armeen for å nå målet, det mest dramatiske er at Ronny — den beste spilleren, som rir en springer - må ofre seg for at

de andre skal kunne sette matt. Selvfølgelig klarer de brasene, og får til slutt ekstrapremie for "det ypperste i sjakkspill Galtvort har vært vitne til på mange år".

Egentlig handler bare en håndfull sider i boka om sjakk, de står også i en viss kontrast til resten som handler om trolldom, men uten at barna behersker sjakk ville alle de øvrige anstrengelser vært fånyttede. At sjakksidene har gjort inntrykk, kan man blant annet se på noen av omslagsillustrasjonene på bøkene, der blant annet den tyske, italienske og finske utgaven prydes av reine sjakkmotiv.

Filmatiseringen har styrket sjakkfokus ytterligere, partiet har blitt en spektakulær og spennende scene, til tross for at filmen er langt snillere enn boka. Mens Rowling beskriver hvordan den hvite dronningen slår Ronny bevisstløs og sletter kroppen etter seg, blir han i filmen bare kastet av hesten.

Potter-sjakk og Norge

I 1831 oppdaget en bonde på den skotske øya Lewis en rekke små skikkelser i et underjordisk kammer som ble avdekket av en sandstorm. Han rømte i panikk i redsel for hva han trodde var alver, men kona overtalte ham til å gå tilbake, og småfolket viste seg da å være 93 godt bevarte sjakkbrikker skjært ut av hvalrosstann. De stammet fra 1100-tallet, og kan i dag beskes dels i British Mu-

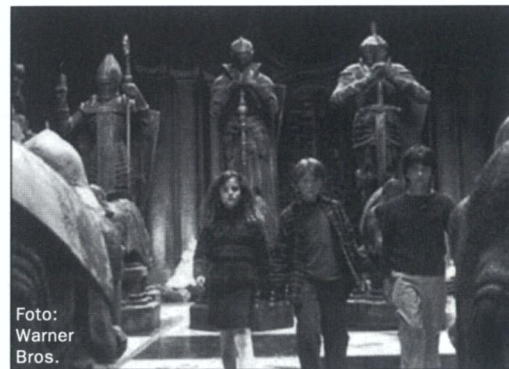

Foto: Warner Bros.

seum og dels i nasjonalmuseet i Edinburgh.

Harry Potter-filmene har kopiert disse Lewis-brikkene, som regnes for verdens eldste. Sammenlikninger med utskjæringer på norske stavkirker viser at brikkene må være laget i Norge, sannsynligvis i Nidaros.

Fremmer sjakken

At Harry Potter fremmer sjakkinteresse, og da særlig hos barn, skulle det være liten tvil om. Flere barn sier at de liker filmen særlig godt på grunn av sjakkscenen, fordi de er så glade i sjakk, men hvordan utnytte potensialet?

Noen som åpenbart har forstått poenget er *Richmond junior chess club*, de har lagt "hpotter" inn i URL-en sin, og sikret at alle som

surfer på "Harry Potter", havner her, hjemmesiden lokker med overskriften "School for Wizards", "det er fordi alle spillerne våre er trollmenn at vi vinner så mange turneringer, og noen av våre sterkeste trollmenn har blitt internasjonale mestere og stormestere." Richmond inviterer interesserte barn til lørdagskurs eller å bli med i en online sjakkskole. Sjekk selv på: <http://www.rjcc.org.uk/hpotter.htm>.

Hva spilte de?

Leser man *De vises stein* på engelsk, kan man - som så ofte når det gjelder sjakk i litteraturen - irritere seg over upresis språkbruk, som at tårn benevnes "castle" og ikke "rook", at felter kalles "spaces" i stedet for "squares", og at en springer flytter "én rute fram".

Selve partiforløpet har verken forlag eller filmselskap gjort noe poeng av å gjengi, det er forsåvidt heller ikke noe poeng, men *die hard* sjakkentusiaster over hele verden har selvfølgelig lagt hodene i bløt for å finne trekkene.

En utbredt teori er at våre helter spiller Skandinavisk, på Internett lanseres blant annet varianten 1. e4 d5 2. exd5 Dxd5 3. Sc3 Dc6?? 4. Lb5!, knapt den glupeste varianten, som i så fall gjør det til en enda større prestasjon at svart faktisk vinner partiet. De som har studert sjakkscenen virkelig grundig, er enige om at svart ofrer en springer (Ronny) på h3, den blir slått av den hvite dronningen, hvoretter svarts løper (Harry) mætter på c5.

Hva som skjer i mellom vet kanskje bare IM Jeremy Silman, som vistnok skal ha konstruert partiet for filmselskapet, men ting kan tyde på at ting kan ha skjedd på veien fra manus til klippebord, kameravinkler og dramaturgi er som vanlig viktigere enn sjakklogikk, dessuten - det er jo ikke sikkert at trolldomssjakken har presis de samme reglene som vår sjakk heller?

LAI-D-BACK sjakk

Bedriftsidrett er kanskje noe de fleste forbinder med grufulle taklinger, utrente førtiåringer og teknikk som sjimpanser. Ingen av assosiasjonene (vel bortsett fra utrente førtiåringer kanskje) stemmer for aktiviteten i NSB (Statsbanene, ikke Norsk Sjakkblad) sin kantine en onsdag i mars. Der møttes de beste bedriftslagene i Oslo i kamp om Sjakkalliansens bedriftssjakkserie.

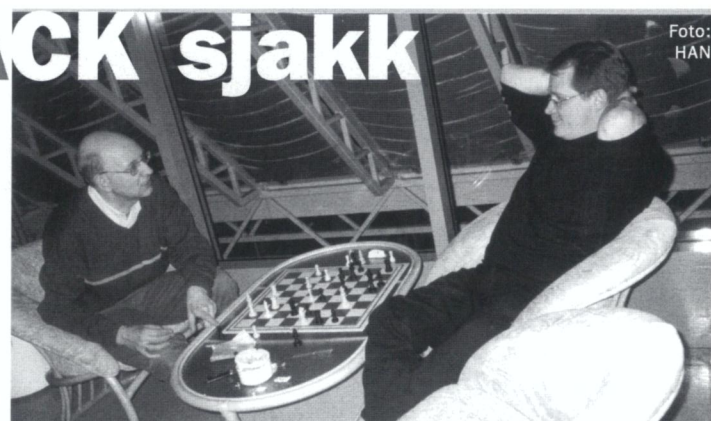
- Det er greit å spille et parti av og til, sier den gamle skolesjakkstjernen Jone Riska-Pedersen. Selv om han ikke har spilt sjakk aktivt på flere år stiller han opp for å forsvare hjemmelagets farger. - Jeg jobber sammen med Bjørn Egeden-Nissen i Jernbaneverket, og det var han som fikk dratt meg inn.

Riska-Pedersen er slett ikke noe sært tilfelle i en liga der under halvparten er aktive sjakkspillere, men de fleste i en periode har spilt i klubb.

Gullaget Posten I

1. Bjarte Leer-Salvesen
2. Frank Hovde
3. Gudmund Stenersen
4. Geir Henriksen
5. Alf Roger Andersen
6. Arne Hugo Bøe
7. Tormod Løtveit
8. Leif Kverndal
9. Bjørn Røst
10. Einar Vallestad
11. Jan Arve Nyaa
12. Dag Nøding
13. Helge Berge Skaar
14. Rune Normann
15. Jan Svenske
16. Yngvar Sæterop
17. Tor Ivar Bjørklund
18. Olaf Gundersen
19. Nadi Adatepe

- Dette er en avslappet måte å spille sjakk på, fremheves det fra flere hold som også påpeker at det er et pluss at ratingen ikke har sluppet til i bedrifts-ligaen.

Jøran Jansson viser frem sitt vinstparti fra siste runde til Øystein Brekke, men må likevel konstantere at det ble nedrykk for Tiedemann/Sjøtrygd

Tobakk og trygd

Askers Jøran Jansson er en annen med et avslappet forhold til bedriftssjakken. Minuttene før runden starter går med til å finne ut hvem laget skal møte. Og laget er i dette tilfellet den noe spesielle kombinasjonen Tiedemann/Sjøtrygd.

- Det er to motpoler. Tobakken finansierer trygden for sjømennene. Dessuten reduserer den pensjons-utbetalingene, heter det fra laget som oppsto rundt 1990.

- Den gang hadde vi noen gode spillere, men ingen av lagene klarte å stille alene lenger, forteller Jansson som jobbet i Tiedemann før han ble såkalt dispensasjonsspiller (hvert lag har lov til å benytte to spillere som ikke jobber for bedriften).

Nå må imidlertid det tradisjonsrike laget med Ragnar Hoen og Stein Sollid som de øvrige toppspillerne ta steget ned i andredivisjon. Oppmøtet har vært for dårlig.

Gamle kunster ikke glemt

Lenger opp på tabellen finner vi også spillere med ambisjonene godt parkert. Aftenposten stiller med nestorene Øystein Brekke og Knut Bockman på henholdsvis andre og tredje bord. Gamle kunster er imidlertid ikke glemt og spesielt Bockman imponerer med et fint skinnoffer som vinner bonde. Senere får han imidlertid problemer i tidsnøden og må

noye seg med remis mot Steinar Sørli, som nå representerer Telenor. Men seier til Brekke hjelper Aftenposten til 4-2 og avansement til 7. plass på tabellen.

Noen har imidlertid sterkere seiersvilje: - Jeg er med fordi jeg vil vinne, vinne, vinne, utbasunerer Oslo Taxis førsteboardspiller Kristian Trygstad. Kristian er dispensasjonsspiller. Og nå føler han plassen truet: - Jeg er nødt til å bli toppscorer, de har truet med å hente inn Torstein (Bae) neste år.

• HAN

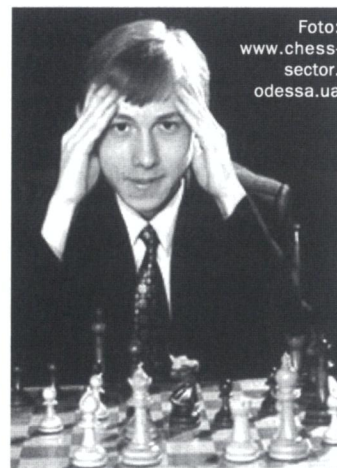
Tabeller

1. divisjon	
1. Posten I	40½ 15
2. Telenor II Link	31 15
3. Phillips/EBS	27 11
4. SSB/SKD	28 10
5. Telenor I	26½ 10
6. Oslo Taxi I	26½ 7
7. Aftenposten	24 7
8. NSB	23½ 6
9. Gaustad/Ullev.	23 6
10. Tiedemann/Sjø.	20 3

2. divisjon	
1. NRK	26½ 12
2. Oslo Taxi 2	30½ 11
3. Oslo Sporveier	25½ 11
4. Coop	18 6
5. Posten 2	18 5
6. Nettavisen/BCG	19½ 4
7. DnB	16 4
8. Siemens/Alcatel	14 3

Hjemmeside: http://www.sjakk.no/Sjakkturneringer/Sjakkalliansen/sjakkalliansen_index.htm

PONOMARIOV verdensmester

Finalen i FIDE-VM mellom ukrainerne Ivanchuk og Ponomarev ble spilt i Moskva 16.-23. januar. Ponomarev vant 4½-2½ etter seier i 1. og 5. parti og remis i de øvrige. Ponomarev har i løpet av fire år gått fra å være tidenes yngste stormester til å bli tidenes yngste verdensmester.

I 5. parti var betenkningstiden (90 minutter + 30 sekund pr. trekk på hele partiet) en medvirkende årsak til å avgjøre matchen. Ivanchuk burde ha utlignet til 2½-2½, men havnet i stedet poeng bak. Sammenlignet med for eksempel de intense VM-matchene mellom Kasparov og Karpov på 80-tallet, er ikke dette spesielt god sjakk.

Ivanchuk har holdt seg i verdens-toppn i en årrekke, og var vel egentlig

favoritt mot oppkomlingen Ponomarev. Imidlertid har Ivanchuk aldri vært kjent for sterke nerver og behersket oppreden i avgjørende situasjoner.

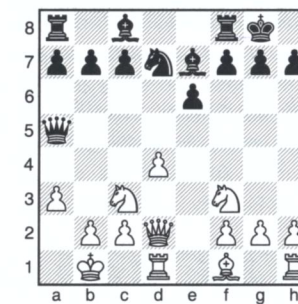
Ruslan Ponomarev (2727)

Vassily Ivanchuk (2717)

Fransk, C11

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Sf6 1. runde av superturneringen i Linares prøvde Ivanchuk 3...Lb4 mot Ponomarev, men revansjen uteble. 4.Lg5 dxe4 5.Sxe4 Le7 6.Lxf6 Lxf6 7.Sf3 0-0 8.Dd2 Le7 8...b6 9.Sxf6+! Dxf6 10.Ld3 Lb7 11.Sg5! har vist seg å være ubehagelig for sort. 9.0-0-0 Dd5 Sorts dronning ser noe deplassert ut etter hvits to neste trekk. Det er viktigere å få Lc8 i spill. Derfor er 9...b6 mer naturlig. 10.Sc3 Da5 11.a3! Dette naturlige trekket hindrer Lb4, og er derfor bedre enn 11.Se5 Lb4 12.Sc4 Lxc3 13.Sxa5 Lxd2+ 14.Txd2

med likt spill 11...Sd7 12.Kb1

12...Db6?! Sorts noe primitive trussel lar seg parere. Bedre var 12...c6! for å rygge med damen til c7. Sort har

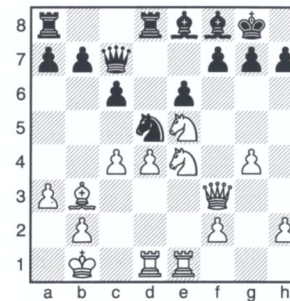
Sjakkspillere er paranoide spenningssøkere, og sjakk handler bare om testosteron, opphisselse, paranoia, spenning, fare og dominanse. Denne konklusjonen har psykologer som har studert over 100 sjakkspillerhjerner kommet fram til. Ekspertene sier at når menn vinner et sjakkparti, stiger testosteronnivået på samme måte som hos en som driver med ekstremsport. Sjakk er ekstremt.

Spille sjakk på lomme-pc-en

er nå fullt mulig dersom du har mobilt Internett. ID Gaming har laget et program de kaller Mobile Chess, og dette er det første i sitt slag som kan brukes både på en vanlig pc og på en pda. Se www.pocket-games.com for mer informasjon.

tilsynelatende kastet bort to tempi på omveien via d5 og a5, men hvits gratis-trekk 11.a3 kan vise seg å være en svekkelse hvis sort får spilt b7-b5-b4. 13.De3! Sf6 Ikke 13...Lxa3?? 14.Sa4. 14.Se5 Td8 15.Lc4 Ld7 16.Lb3 Le8 17.The1 Alle hvits brikker er aktivert. Det er klart for ekspansjon på kongefløyen. 17...Lf8 18.g4 Sd5 19.Df3 c6 20.Se4 Dc7 21.c4

21...Se7?? Den avgjørende feilen. Selv om sort har gjort mye rart i åpningen, lever han videre etter 21...Sb6 fulgt av Sd7 for å opponere mot Se5. Det kan virke som om de mange små nederlagene i åpningen har gjort at Ivanchuk har mistet troen på stillingen sin før den fortjener det. 22.Sg5! Sc8 Ikke 22...Sg6?? 23.Sxg6 hxg6 24.Dh3 og sort bli matt. 23.c5! 1-0. Sort må ofre kvalitet med 23...Td5. (23...De7 taper etter 24.Sexf7 Lxf7 25.Sxf7 Dxf7 26.Lxe6.) Etter 24.Lxd5 cxd5 kan hvit vurdere forenklingen 25.Sg6! Le7 26.Sxe7+. Sort har stusselig kompensasjon for kvaliteten.

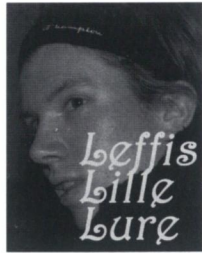
• IB

Hjemmeside: wcc2001.fide.com

Stem på verdens peneste

kvinnelige sjakkspiller, oppfører Sam Sloan, og har på hjemmesida si (www.ishipress.com/fidegirl.htm) samla masser av bilder av kvinnelige sjakkspillende individer. Han tok bildene under sjakk-OL i Istanbul.

• VH

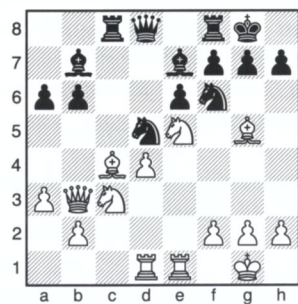
"En moderne tolkning av isolert dronning-bondesentrum"

akt 2

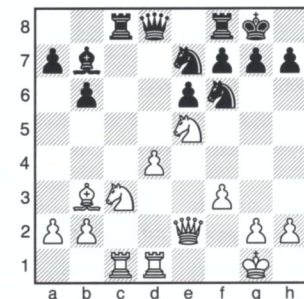
Ved manitu, åndsfeller!

I stillinger med en isolani (eller *isolanus*, som en pedant jeg kjenner insisterer på er det grammatikalsk), kan det - som ved andre typeformasjoner - være hensiktsmessig å forsøke å finne et forbilde. Personlig har jeg alltid hatt et godt øye til Ivan Sokolov (på et rent platonisk nivå dog!), som håndterer disse stillingene som en virtuos. Dette er kanskje ikke så rart, for i IQP-stillinger generelt kreves det av innehaveren en velutviklet feeling overfor dynamiske muligheter i tillegg til gode regneferdigheter og mye energi, og alle som har sett den bosniske stormesteren i aksjon vet at dette er de beste kvalitetene hans. På Island i fjor høst fikk jeg gleden av å bivåne ham på nært hold - under Johann Thorir Jonssons minneturnering - der han delte seieren med treneren for det norske ungdomslandslaget, Peter Heine Nielsen. Partiet under er hentet fra den turneringen og det er en annen dansk stormester, Lars Schandorff, som får smake pisken.

Ivan Sokolov
Lars Schandorff
Reykjavik 2001

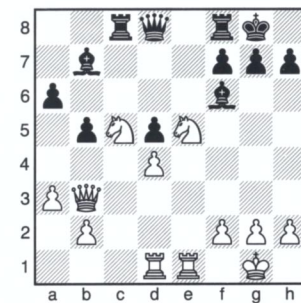
Svarts siste trekk var a7-a6, som ble heftig kritisert av Peter Heine og undertegnede på en Tandoori Chicken-restaurant litt senere på kvelden! Schandorff håper naturligvis å få inn b5, for dermed å sikre seg kontrollen over d5, men stilt overfor Sokolovs energiske spill kommer manglene ved trekket tydelig fram - for å si det mildt. Hvit har arrangert sine offiserer på ideelt vis i diagramstillingen og det er på tide å omdanne deres potensielle energi til kinetisk! Man kan også betrakte dette partiet som en kamp om d5-feltet (jf. Kramnik-Anand i Nsb 1/2002). **16.Lxf6! Lxf6** På 16...Sxf6 følger det tematiske **17.Sxf7!** (17.d5!? er også lovende) **17...Txf7 18.Lxe6**, som generelt er ansett som veldig godt for hvit. En ung Mikhail Botvinnik var blant de første som brukte dette offeret med suksess. Se partiet Botvinnik-Batuyev, Leningrad 1931.

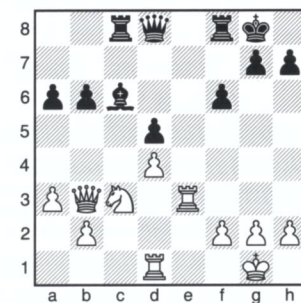
(analysediagram)

18.Sxf7! Txf7 19.Dxe6 Df8 20.Se4! og hvit vant kjapt. Botvinnik var forøvrig også en pioner i IQP-stillinger i sin alminnelighet og den første som virkelig satte pris på de dynamiske mulighetene hvits stilling byr på uten

å se seg blind på det lille strukturelle handikapet. **17.Lxd5!** Hvit demonstrerer utsøkt posisjonell forståelse. Jeg vet om mange - ikke minst undertegnede selv! - som ville hatt store kvaler med å gi fra seg bare én av løperne, men her gir Sokolov vekke begge og det rett etter hverandre! **17...exd5** Eller **17...Lxd5 18.Sxd5 exd5 19.Da4!** med ubehagelige trusler. **18.Sa4!** Hakene ved svarts a7-a6 begynner for alvor å vise seg. **18...Lxe5** En trist nødvendighet. Jeg kan godt skjønne at alternativet ikke tiltalte Schandorff noe spesielt: **18...b5 19.Sc5**

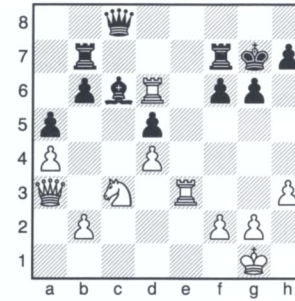

Personlig er jeg en stor tilhenger av løperparet, men akkurat ved dette tilfellet må jeg innrømme at springerne antakelig er vel så gode... **19.Txe5 Lc6!** Ved hjelp av dette lille taktiske trikket klarer svart i det minste å holde springeren unna c5-feltet. **20.Sc3 f6 21.Te3**

En standardstilling med god springer mot dårlig løper har oppstått. Regelen er at hvis svart har d5-bonden som eneste svakhet, kan stillingen vanligvis forsvares til remis (selv

om GM Rune Djurhuus garantert vil presse deg til dommedag!). Schandorffs problem i diagramstillingen er b6-bonden, som utgjør en andre svakhet og bør bety at hvits stilling er vunnet. **21...Tf7 22.Tde1 Tb8** En veldig passiv plan. Kanskje burde svart forsøkt **22...b5!?**, for å skape litt motspill gjennom et bondeavansement på dronningfløyen (a5, Tb7 og b4). **23.Te6 Dd7 24.h3 g6** Svart har ingen nyttige trekk (**24...b5 25.Sa4!**). **25.Db4 Kg7 26.a4 Tb7 27.Td6 a5 28.Da3 Dc8 29.Tee6** Normalt ser man en slik destruerende tårnduo på sjuenderaden, men dette partiet viser at de kan gjøre minst like mye skade på den sjette! **29...Ld7 30.Te3 Lc6**

31.Se2! Tfd7 32.Sf4 En avgjørende springermanøver. **32...Kf7 33.Tee6 Txd6 34.Dxd6 Lxa4 35.Txf6† Kg8 36.Dxd5† Kg7 37.De5 Kg8 38.Sxg6 Dc1† 39.Kh2 hxg6 40.Txg6† Kf8 41.Dh8† Ke7 42.Dh7† Kd8 43.Dxb7 1-0**

● LEJ

● Sheila Berntsen

LESERBREV

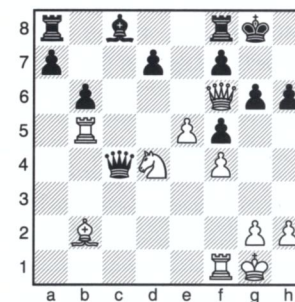
Kjære alle...

som er dypt engasjert i sjakkmiljøet. Det er flott at så mange bruker mye tid og følelser på brev, mails og samtaler, og jeg håper at det meste ikke er motproduktivt. Men, i det siste har vi sett flere eksempler på diskusjoner og problemstillinger som på ingen måte er utviklende for vår hobby og vårt miljø. Husk at dette er vår hobby - enten vi spiller eller organiserer. Husk at vi er et lite og sårbart miljø som ikke tåler eller ønsker å skremme vekk eksisterende og nye medlemmer. Jeg ønsker meg et kollegialt sjakkmiljø der det er hyggelig å være og som er så fritt som mulig for politiske allianser. Vil dere hjelpe meg?

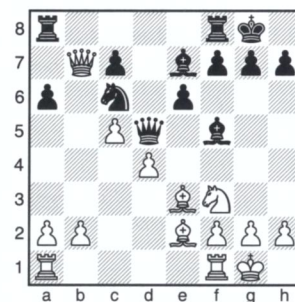
DU TREKKER...

Denne gangen serveres oppgaver fra begivenhetene på Lysaker i påska. De tre første oppgavene er fra Det åpne junior-NM og de tre siste fra Det åpne NM. Løsningene står på side 34.

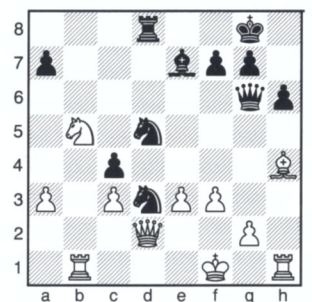
Nr. 1: Hvit trekker

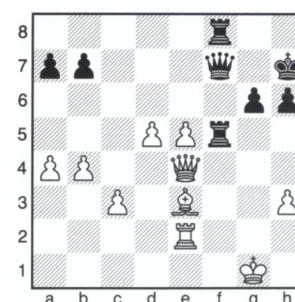
Nr. 2: Svart trekker

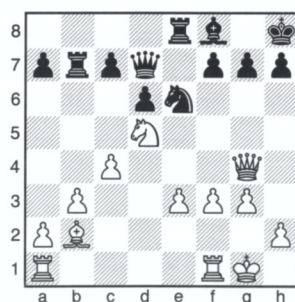
Nr. 3: Svart trekker

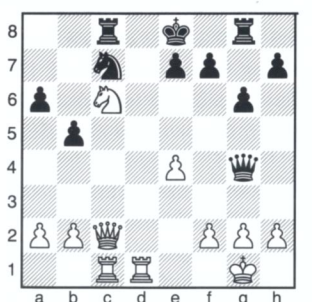
Nr. 4: Svart trekker

Nr. 5: Hvit trekker

Nr. 6: Hvit trekker

Turneringsinfo

SS=spillested, r=runder, TT=Tenketid,
Gr=grupper, SA=startavgift,
PP=pengepremier,
Pl=påmelding/informasjon, F=Fråmøtetid

27.-28. april: Torghatten Grand Prix

SS: LHL-senteret, Brønnøysund, 5r, TT: 1½t/
40, ½t/resten, gr o/1500, SA: 250-200, PP:
Gr. A 2500-1500-1000 gr. B 1200-900-600,
Pl: Odd Arne Vedal 75 02 20 91p, 900 26
590m e-post oavedal@frisurf.no, F: kl. 1000,
påmeldingsfrist 25.4.

18.-20. mai: ASKOs pinseturnering

SS: Vilhelm Bjerknes hus, Blindern, UiO, 6r,
TT: 1½t/30, 1t/resten, gr o/1500, SA: 250-
150, PP: Gr. A 2000-1400-800 gr. B 1400-
1000-600, Pl: Rune Djurhuus 22 26 24 41p,
e-post runed@ifi.uio.no, F og påmeldings-
frist: kl. 0915. Se annonse under.

25. mai: Bergen Hurtig Grand Prix

SS: Hollendergaten 13, 6r, TT: 25 min, alle i
ei gr, SA: 200-150, PP: 1000-600-400, Pl: Eirik
T. Gullaksen 55 29 40 71p, 55 52 50 86a, e-
post eirik.gullaksen@bergen.online.no, F og
påmeldingsfrist kl. 1030.

26. mai: NTG Hurtig-GP

SS: NTG Bærum, 6r, TT: 25 min, gr o/1500,
SA: 250-150 (-20% v/ påmelding 24.5. eller
før), PP: Gr. A 2000-1500-1000 gr. B 1200-
900-600 (v/ 50 delt.), Pl: NTG Sjakk 67 15 01
79, eller Victor Hansen 22 22 44 71p, 957 99
891m, e-post victorh@online.no, F og påmel-
dingsfrist kl. 1030. Se annonse side 37.

1.-2. juni: Ernst Rohjans minneturnering

SS: Arbeiderforeningens selskapslokaler, 6r,
TT: 1t/40, ½t/resten, alle i ei gr, SA: 300-200,
PP: M-1-2-3-4-5 kr 1500, A(M+1)-B(2+3)-C(4+5)
kr 1500, Pl: Sverre Høegh Krohn 33 04 62 05p,
997 44 095m, e-post shkrohn@c2i.net, F: kl.
0930, påmeldingsfrist 28.5.

21.-27. juli: Bergen Grand Prix

SS: Radison SAS, 7r, TT: 2t/40, 1t/resten,
alle i ei gr, SA: 300-200, PP: 2000-1200-600,
Eirik T. Gullaksen 55 29 40 71p, 55 52 50
86a, e-post eirik.gullaksen@bergen.online.no,
F kl. 1500. Se annonse side 37.

ASKOs Pinseturnering 2002

Akademisk Sjakklubb inviterer til sin tradisjonsrike Pinseturnering
– årets siste Grand Prix-turnering i Oslo-området
med lang betenkningstid før NM i Røros i juli.

Tid: 18.-20. mai 2002. Registrering senest lørdag 2. juni kl. 9.15.
Spillested: Universitetet i Oslo, Blindern, Vilhelm Bjerknes hus, 1. etasje
Du kan komme dit ved å ta T-bane 5 mot Sognsvann (gå da av på Blindern, første
stasjon etter Majorstua).
Turneringsform: 6 runder Monrad med to grupper (over/under 1500)
Betenkningstid: 90 minutter på 30 trekk, deretter 60 minutter på resten av partiet (Elo-kategori II)
Startavgift: Senior kr 250, junior kr 150
Premiering: Gruppe A (over 1500): 2000 - 1400 - 800
Gruppe B (under 1500): 1400 - 1000 - 600
Pluss bokpremier til 1/3 i hver NGP-klasse.

Påmelding og informasjon:

Rune Djurhuus
* Tlf. 22 26 24 41 (telefonsvarer)
* E-post: runed@ifi.uio.no
* Direkte påmelding på Internett, se: <http://www.ifi.uio.no/~runed/pinse2002.html>

DU TREKKER... Løsninger

Opgavene står på side 29.

1) Martin Østtveit - Ståle Sending, Oslo
2002 1.Sxf5! gxf5 2.e6 med snarlig matt.
1-0
2) Elia Liitiäinen - Trond Ferkingstad, Oslo
2002 1...Sxd4! vinner offiser 2.Sxd5 Sxe2†

3.Kh1 exd5 4.Tfe1 d4 5.Sxd4 Sxd4 6.Lxd4
0-1
3) Martin Østtveit - Anita Hersvik, 2002
1...S3f4! En dobbelttrussel som ikke lar seg
parere. 2.exf4 For eksempel 2.Ta1 Sxg2!
3.Dxg2 Se3† med familiegaffel. 2...Dxb1†
3.Ke2 Dxh1 4.Lxe7 Dxg2† 0-1
4) Sverre Johnsen - Bjørn Erik Gløen, Oslo
2002, 1...Txe5! 2.Dg2 Etter 2.Dxe5? får
svart tilbake med renter: 2...Df1† 3.Kh2

Dxe2† 4.Kg3 (4.Kg1?? Tf1†) 4...Tf3†.
2...Txd5! Med de samme motivene som i
forrige variant. 3.Ld4?? Tg5 0-1
5) Stefan Rancjelovic - Jan Svenske, Oslo
2002, 1.Sf6! med kvalitetsvinst fordi springe-
ren ikke kan slås: 1...exf6?? blir fort matt
etter 2.Lxf6. 1...De7 2.Sxe8 og hvit vant.
1-0
6) Tore Kolås - Anders Olsen, Oslo 2002
1.Sa7! med offisersvinst. 0-1

Hurtigsjakk 26. mai

For første gang inviterer vi på NTG til
hurtigsjakkturnering.

Tidspunkt: Søndag 26. mai
Siste frammøte kl. 1030,
1. runde kl. 1100. Ferdig ca. 1730.
Spillested: Norges Toppidrettsgymnas
Skuiveien 40, 1339 Vøyenenga
Ankomst med bil: E16 mot
Hønefoss, 3 km fra Sandvika,
ta av ved Kirkerudbakken.
Med buss 161 fra Oslo/Sandvika,
gå av på Tangen.
Turneringsform: 6 runder Monrad
Betenkningstid: 25 minutter pr. spiller pr. parti
Gruppeinndeling: Over/under 1500
Startavgift: Junior kr 150, andre kr 250
Premiering: Gruppe A: kr 2000-1500-1000
Gruppe B: kr 1200-900-600
v/ min. 50 deltakere

Norges Toppidrettsgymnas

Påmelding:

NTG Sjakk
tlf. dagtid 67 15 01 79
eller
Victor Hansen
tlf. 22 22 44 71p
957 99 891m
e-post: victorh@online.no

Rabatt:

Ved påmelding fredag 24. mai
eller tidligere innvilges 20%
rabatt i startavgiften!

Color Line hurtigsjakk - årets hyggeligste turnering!

Schakklubben av 1911 inviterer til Color Line
hurtigsjakk 2002.

Tidspunkt: Tirsdag 4. - onsdag 5. juni
Fremmøte senest tirsdag kl. 1830,
tilbake onsdag kl. 1800.
Spillested: Danskebåten, Oslo - Hirtshals
Premiering: I tre like store grupper:
Kr 700-500-300 i hver gruppe
v/ minst 40 deltagere
Hovedpremie: Vinneren av turneringen får tur
Oslo-Kiel-Oslo for to personer
Startkontingent: Kr 500, som inkluderer
turneringen og overnatting i
tomannslugar. Mot et tillegg
kan man få enkeltlugar.
Billigere for ledsagere.

Påmelding:

Johs. R. Kjekken
tlf. 22 46 12 06,
e-post: kjekken@senswave.com

Påmeldingsfrist:

Lørdag 4. mai

Velkommen til NNM i Tromsø 18. - 20. mai 2002

Også i år har vi valgt å spille på det flotte Comfort Saga Hotel. «Nordnorsken» har i alle år vært landsdelens flaggskip i turnerings-sammenheng, og vi er beæret over at klubbene i landsdelen ennå en gang vil la oss i Tromsø avvikle mesterskapet.

Vel møtt!

Lørdag 18. mai:

1. runde: klokka 11.00 - spilles ut
2. runde: klokka 17.00 - spilles ut
NNM i laglyn klokka 22.00-24.00

Søndag 19. mai:

3. runde: klokka 10.00 - spilles ut
4. runde: klokka 17.00 - spilles ut
NNM i lyn klokka 22.00-24.00

Mandag 20. mai:

5. runde: klokka 09.00 - spilles ut
6. runde: ½ time etter 6. runde
er ferdig

Premieutdeling umiddelbart etter runden.

Juniorer spiller langt flere runder med kortere betenkningstid, 25 minutter per parti per spiller.

Påmelding:

Helst online på
www.tromsosjakkklubb.org
eller telefon til
Jan Sigmund Berglund
776 94390 hjemme eller
992 79 489 mobil

Spillesystem:

6 runder NSF-monrad

Betenkningstid:

2 t/40 trekk + ½ t/10 trekk + ½ t på resten

Startkontingent:

Senior 350 / Junior 200

Registrering:

Fra fredag kveld
17. mai klokka 19.00,
og senest lørdag
18. mai klokka 10.00

Premiering:

(v/minimum 60 deltakere):
M: 3500, 2000, 1500
1: 2500, 1250, 1000
2: 2000, 1000, 700
3: 1500, 750, 500

Påmeldingsfrist:

For mesterklassen søndag 12. mai, øvrige fredag 17. mai.
De 10 første påmeldte (innbetaling over bankkonto 4750.2731048) er med i trekninga om gratis deltakelse!!

Gruppeinndeling:

Mester: De 12-14 høyest rangerte, inkl. de med opprykk fra fjorårets mesterskap
Klasse 1: 1500 eller mer i rating
Klasse 2: Fra 1250 til 1499
Klasse 3: Under 1250
Miniputt: Spiller født i 1991 eller senere
Åpen juniorklasse: Spiller født i 1982 og senere.

Innquartering

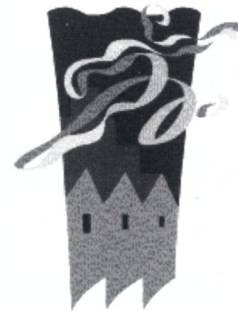
Du skal helt klart bo på Saga Hotell når du kommer hit! Dette er den helga i året da du skal unne deg det beste! Du skal bo der vi spiller, slappe av på rommet mellom slagene, gå i tøflene rett fra frokostbordet til morgenrunden, og bo der alle de andre bor!

Det er komfortabelt - og ikke minst sosialt! I år som i fjor vil spillelokalet, og partier bli direkte sendt til alle rommene på hotellet. Er du tidlig ferdig - kan du ligge på hotellsengen og følge en spennende tidsnødsduell live!!

Du sparer bare noen få hundrelapper på å bo på hospits! Go for it! Comfort Saga Hotel (776 81180) gir følgende gode priser:
Enkeltrom med frokost og kveldsmat!: Kr 590,-
Dobbeltrom med frokost og kveldsmat!: Kr 395,-
Trippelrom med frokost og kveldsmat!: Kr 350,-

Innquartering på skole for de som vil bo spartansk!

BERGEN

Kontaktperson:

Eirik T. Gullaksen
Kronstadveien 19b
5053 Bergen
Tlf. 55 52 50 86a
Tlf. 55 29 40 71p
Faks 85 02 44 36
E-post:
eirik.gullaksen@boos.no

Arrangører:

- Bergens Schakkklub
- Nordnes Sjakklubb
- Sotra Sjakklubb
- Bergen Spillforening

Sponsorer/partnere:

- Bergen Kommune
- Bergenhus Kulturkontor
- Radisson SAS

Bergen Sjakkfestival

20.-28. juli 2002

Bergen Chess International

20.-28.juli

9-runders stormesterturnering åpen for alle med FIDE-Elo og noen få uten.

Spillested: Radisson SAS Royal Hotel på Bryggen i Bergen.
Betenkningstid: 2 timer/40 trekk, 1 time/20 trekk, ½ time/resten
Startavgift: GM/IM/WGM/FM gratis, FIDE-Elo > 2200 kr 500, FIDE-Elo 2000-2199 kr 600, Uten FIDE-Elo kr 900
Premiering: kr 10.000/6.000/4.000/2.000/1.000 + beste kvinne og junior

Spilleplan: 1. runde kl. 17-24, 2.-6. runde kl. 15-22
7. runde kl. 10-17, 8. runde kl. 12-19, 9. runde kl. 10-17

Bergen Grand Prix

21.-27. juli

7-runders turnering åpen for alle organiserte sjakkspillere.

Spillested: Radisson SAS Royal Hotel på Bryggen i Bergen.
Betenkningstid: 2 timer / 40 trekk, 1 time / resten
Startavgift: Junior kr 200, andre kr 300
Gruppeinndeling: Alle spiller i samme gruppe
Premiering: Kr 2.000/1.200/600
I tillegg er det klassevis premiering

Spilleplan: 1.-5. runde kl. 16-22, 6. runde kl. 10-16, 7. runde kl. 12-18

Det åpne NM i cafesjakk

fredag 26. juli

6-runders turnering åpen for alle sjakkspillere.

Spillested: Cafe «Sardinien» på Verftet
Betenkningstid: 10 minutter pr. spiller pr. parti
Startavgift: GM/IM: Gratis, Andre: kr 100
Gruppeinndeling: Alle spiller i samme gruppe
Premiering: kr 4.000/2.000/1.000 + klassevis premiering

Det tradisjonelle NM i cafesjakk hadde i fjor 7 GM-er og 6 IM-er blant 120 deltakere.

Spilleplan: 1. runde kl. 18.00. Turneringen kan vare til midnatt.

Det blir i tillegg

Lynturneringer lørdag 20. juli og søndag 28. juli.

Ta kontakt og få tilsendt en innbydelse eller se på hjemmesiden:
<http://eiriku.home.online.no/bergen2001/>

Nytt fra NSF

Kongress 2002

NSFs 81. kongress finner sted i Storstuggu i Røros søndag 7. juli kl. 9.00. Innkalling og kongresspapirer er sendt alle klubber, kretser og sentralt tillitsvalgte. Ta kontakt med Sjakkkontoret dersom du trenger en ekstra kopi.

Valgkomiteen

Vil du selv være med å gjøre en jobb for norsk sjakk? Eller kjenner du noen som vil ha verv i NSF fra sommeren? Ta da kontakt med valgkomiteens formann Jøran Jansson (Asker SK), tlf. 66 90 01 84p eller 67 13 10 30a.

Eliteserie 2002-03

Vær oppmerksom på at årets kongress kommer til å avgjøre om vi får en landsdekkende eliteserie fra høsten.

Skjemaer og formularer

De mest anvendte skjemaer og formularer i NSF han lastes ned fra Sjakktuelt (www.sjakk.no). Se under overskriften "Norges Sjakkforbund" og "Skjemaer i venstre kolonne på Sjakktuelt's forside.

Finalen i NM for lag

Spilles i år i Bøler Samfunnshus i Oslo i tiden 8.-12. mai. Følgende lag kjemper om tittelen: Akademisk SK, Asker SK, Bergens SK, Narvik SK, Nordstrand SK, Oslo Schakselskap og Trondheim SF samt fra Vestlandsserien sør formentlig Hauge

SK. Nordstrand SK og NSF står i fellesskap stå for det tekniske arrangementet.

Landsturneringen 2004

NSFs kongress skal bestemme hvem som skal arrangere NM i år 2004. Ennå har ingen klubber søkt på arrangementet. I 2003 er det Fredriksstad Schakselskap, som står for landsturneringen som spilles i Kongstenhallen.

Viktige datoer

Elo: Fristen for innsendelse av resultater som skal telle på den neste offisielle Elo-liste er 1. juni.

• **Bjarke Kristensen**
Generalsekretær

Norges Sjakkforbund
Frennings vei 3, 0588 Oslo
E-post sjakkfor@online.no,
tlf. 22 15 12 41, faks 22 71 00 07
Bankgiro 6011.05.33090
Kontortid: mandag-fredag kl.10-16
Generalsekretær: Bjarke Kristensen

Forbundets medlemsavgift 2002

gjennom klubb: Voksen kr 310,
junior/kadett (født 1980-86): kr 125,
lille- og miniputt (født 1988-): kr 65.
*Direkte medlemskap i Norges
Sjakkforbund koster det dobbelte.*

President:

Hugo Parr (Nittedal SK).
Tlf. 67 07 21 58p, 22 24 66 00a,
e-post famparr@frisurf.no

Visepresident:

Ellen Hagesæther (Hauge SK).
E-post ellen.hagesather@farmasi.uio.no

Kasserer:

Bjørn Haveland (Bærum SS).
Tlf. 67 13 92 04p, 913 39 937m,
e-post bjoemih@online.no

Turneringssjef:

Øistein Yggeseeth (Asker SK).
Tlf. 66 79 68 39p, 22 96 03 01a,
e-post oeyggsth@frisurf.no

Landsturneringen, klasseinndeling og uttak

Når dette skrives er vi i midten av mars, men det er allerede kommet spørsmål om deltagelse i Landsturneringen på Røros og klassetilhørighet.

Jeg regner med at inndelingen i Elo-klasser er kjent for alle, og skal derfor ta for meg avvikene, både de regelfestede og de mer ubestemte regler som følges.

Vi ser bort fra Eliteklassen da denne behandles i Eliteutvalget.

De øvrige Elo-klassene er svært faste når det gjelder den enkelte spillers Elo-tall.

Det høyeste av de to siste offentliggjorte i Norsk Sjakkblad er tellende (januar og juni i inneværende år). De tall som legges ut på Internett mellom listene i NSB teller således ikke.

Så har vi de regelfestede avvikene: De 7% beste, men dog tre spillere, i underlig-

gende klasse året før, rykker opp, selv om Elo-tallet fremdeles er under klassegrensen. I siste tilfelle er opprykket ikke obligatorisk, man kan altså be om å få spille i "sin" Elo-klasse. Dette gjelder da klassene 5 til 1, og Mester.

I klasse Mester har vi en særregel som sier at en spiller med et FIDE-tall på minst 2100 kan spille i klasse Mester uansett nasjonalt tall. Det samme gjelder krets-mestrene. Dette siste avstedkommer en del spørsmål ved hver Landsturnering. Spesielt fra spillere som har søkt om opprykk og fått avslag.

De tre beste i hver klasse i NGP-sammen- draget kan stille i en klasse høyere i Landsturneringen, unntatt i Eliteklassen hvor kun vinneren av klasse Mester i NGP er automatisk kvalifisert.

Hvert år mottar Norges Sjakkforbund søknader fra spillere som ønsker å spille i en høyere klasse enn reglene tilsier. Disse blir vanligvis avslått fordi argumentene for søknaden er heller svake.

Det nytter ikke å si at "jeg har spilt mange gode turneringer i det siste". Hvis søknaden skal være berettiget må dette gi seg

klare utslag i Elo-systemet. Dette blir kontrollert for hver søknad.

Dersom en spiller søker om klasse 1 og har 1730 i Elo, blir søknaden normalt avvist. Klassegrensen er i utgangspunktet absolutt. Vi har i spesielle tilfeller svart at vedkommende kan være oddetallsreserve.

Et argument som går igjen er at "mitt Elo-tall er jo så nær klassegrensen".

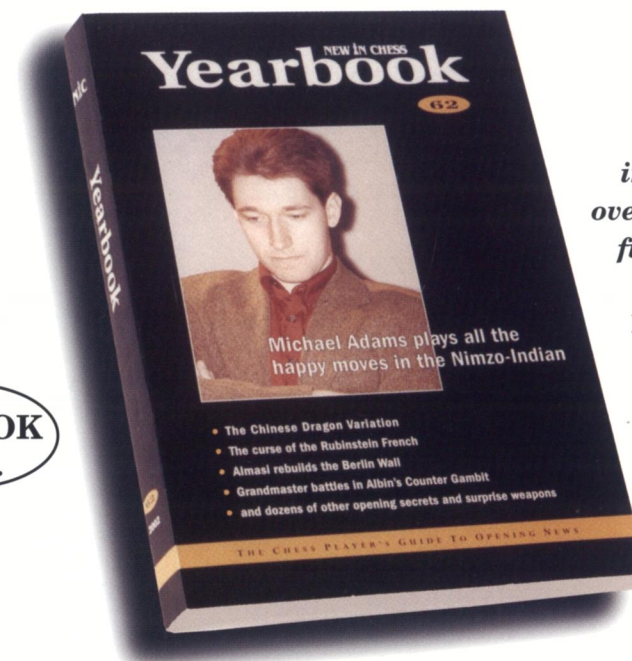
Hvor nær? Ofte kun noen poeng. Men hva skjer dersom vi slipper til disse? Jo da kommer neste som sier at "mitt Elo-tall er jo så nær den som fikk rykke opp". Og så har vi det gående.

Derfor: Elogrensene er nærmest absolutte.

Vi håper at ovenstående kan oppklare en del spørsmål som sikkert kommer også i år, men potensielle søkere har her fått noen av de retningslinjer som vi forholder oss til.

• **Øistein Yggeseeth**
Turneringssjef

NYHET: NIC ÅRBOOK 62

185 NOK
240 s.

New In Chess har igjen forbedret årboken.

"Et bedre innsyn av statussen over moderne åpninger, finnes ikke på trykk noensteder."

IM Carsten Hansen,
ChessCafe

Sicilian	Poisoned Pawn Variation 8...♟b3	Vienna	The Romantic 5.♖f3
Sicilian	Sozin Variation 7.a4	Albin's CG	Main Line with 5.g3
Sicilian	Chinese Dragon Variation 10...♞b8	Queen's GD	Exchange Variation 3...♙e7
Sicilian	Scheveningen Variation 6...♙e2	Slav	Meran Variation 8...♙d6
Sicilian	Rauzer Variation 6...♙d7	Tarrasch	Delaying ♟c3
Sicilian	Taimanov Vari 6...♙e3 a6 7...♙d3	Queen's GA	Varna Variation 7...♙b3
Sicilian	Kan Variation 5...♙c5	Nimzo-Indian	Classical Variation 4.♞c2 (I)
Pirc	The Czech System 4.h3	Nimzo-Indian	Classical Variation 4.♞c2 (II)
King's Fianchetto	Early Creativity with 4...♙g5	Queen's Indian	Classical Variation 4.e3
French	Rubinstein Variation 3...de4	Grünfeld Indian	Exchange Variation 7.♟f3
French	Winawer Variation 7.♟f3	King's Indian	Classical Main Line 9...♙g5
French	Tarrasch Variation 3...♟f6	King's Indian	Four Pawns Attack 6.♟f3
Caro-Kann	Advance Variation 4...♟c3 a6	Volga Gambit	Fianchetto Variation 9...♟h3
Caro-Kann	Smyslov Variation 4...♙d7	Dutch	Leningrad Reversed 7...♞e8
Ruy Lopez	Berlin Variation with ♙d7	English	Closed Sicilian Reversed 6...h5
Ruy Lopez	Chigorin Variation 9...♙a5	English	Sacrificing the c-pawn 6.♟c3
Scotch	Classical Variation 5.♟c6	English	Protecting the c-pawn 6.♟d2
Philidor	Hanham Variation 3...♙d7	Réti	Lasker Variation 5...h6 or 5...e6

OPPDATER DITT REPERTOAR FIRE GANGER I ÅRET

Ditt sjakkutsalg i Norge: Sølvkongen sjakkutsalg, Postboks 100, 3602 Kongsberg,
Tlf 32 73 00 63, Fax 32 73 44 64, kongen@kongsbergnett.no,
www.kongsberg.net/kongen

